3228

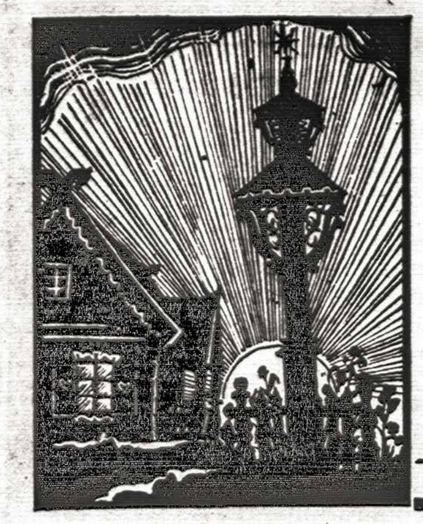

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 44 (149) TORONTO, Ontario, 1952 m. Lapkričio (November) mėn. 6 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

ŠĮ KARTĄ Į TAVE, JAUNUOLI!

Kol jaunas, o broli,
Sėk paselio grūdą
Ir dirvos neapleiski.
V. Kudirka.

Nežinau, kas Tu esi, malonaus veido lietuvaite ar lietuvi jaunuoli, su kuriuo noriu pasikalbėti. Nežinau Tavo vardo nei pavardės. Bet jeigu pabandyčiau užsimerkti ir mintimi pažvelgti į paskutiniojo dešimtmečio mūsų tautos kruvinų erškėčių kelią, tai tikriausiai pamatyčiau ir Tave, tuo keliu bežygiuojantį.

Gal Tu esi tas jaunuolis, kuris turėjai laimės pradėti savo mokslą dar Lietuvoje. Tokiu atveju Tu esi vienas iš laimingiausių. Laimė nusišypsojo Tau, kad galėjai labai gerai sunaudoti tremties Vokietijoje laiką, nes mokeisi Lietuvių Bendruomenės suorganizuotose gerose mokyklose. O jeigu, atvykus čia, Tau sąlygos leido toliau tęsti mokslą vietinėse gimnazijose ar universitete, tai esi, be abejo, pats laimingiausias.

Gal Tu esi tas, kuris pradėjai mokslą Lietuvoje, bet neturėjai laimės. Gal Tave už tai, kad mylėjai savo tėvynę, raudonasis okupantas buvo įkišęs į kalėjimą ir palaužė Tavo sveikatą ir jaunystės sparnus. O gal rudžius Tave paprasčiausiai pagavo kelyje ar gatvėje ir apvilkęs Tau svetima uniforma išvežė kurti "naujosios Europos". Tuo būdu Tu esi lyg ta gėlė, nuskinta dar nepražydusi. Nuskinta ir numesta į dulkiną vieškelį. Sunku buvo Tau, palaužtam, lankyti tremties mokyklą. O gal jos ir nebelankei? Per daug vargo, parako ir kraujo buvai matęs. Dabar Tu esi vyras ar panelė. Dirbi fabrike, galvoji pirkti auto ir vesti ar ištekėti.

Gal Tu esi tas, kuris atvažiavai į šį kraštą prieš keliolika metų dar mažytis arba jau čia esi gimęs. Ne pyragai privertė Tavo tėvus iš Lietuvos emigruoti. Naujai atsistatanti Lietuva turėjo daug rūpesčių, o buvo labai neturtinga. Naujakurio vargo dalis teko ir Tau.

Gal, pagaliau, Tu esi jauniausias iš mūsų, tik Vokietijoje pradėjęs mokytis. Čia Tu jau pabaigei šeštadienio mokyklą ir... pradedi palengva pamiršti lietuviškai skaityti ir rašyti...

Nežinau aš Tavo vardo nei pavardės, bet visur, kur tik Tave sutinku, — gatvėje, krautuvėje, bažnyčioje ar kine, — aš tuoj pažįstu, kad Tu lietuvis.

Taigi, va, aš ir noriu su Tavimi pasišnekėti. Pasišnekėti, pirmiausia paklausti ar Tau yra visiškai aišku, kas čia dabar pasidarė? Anoje pusėje geležinės uždangos tauta yra naikinama. Dalykams užsitęsus, didelė jos dalis bus išnaikinta. Likusieji bus arba raudonųjų propagandos paveikti arba tiek išvarginti ir netekę sveikatos, kad laisvės aušrai nušvitus, mažai beturės jėgų kūrybiniam darbui. Tų jėgų Lietuvai atstatyti bus laukiama iš užjūrių, iš Tavęs, mielasis, taip pat. Ir kaip gi Tu jausies tada, kai nebūsi tam visiškai pasiruošęs. Štai, sakysime, buvote du draugai Kupiškio ar kitoje gimnazijoje 1944 metais. Tavo draugas liko partizanauti, o Tu išvažiavai. Susitiksite. Jis, kad ir be sveikatos, bus didvyris. O Tu? Gal jau ir lietuviškai būsi pamiršęs?... Arba kitas atvejis. Sakysime, per ilgesnį laiko tarpą Tu susiriši su šiuo kraštu tiek, kad nutarsi likti emigracijoje visam laikui. Taip gali atsitikti. Bet ir tuo atveju Tu liksi lietuviu, kaip nėra atsižadėję savo tautos ir šimtai tūkstančių kitų Kanados piliečių. Ką gi Tu išraudęs darysi, kai koks nors lenkas ar latvis paklaus Tavęs ko nors daugiau apie Lietuvą, jos kultūrą, kalbą, literatūrą, istoriją?

Tai matai, mielasis! Siaip ar taip bebūtų, Tau žinių apie Lietuvą reikia. Ir ne tik apie Lietuvą, Tau reikia prieinamesnių žinių ir apie Kanadą. Tau reikia, pagaliau, daugiau susiorientuoti ir šiaip painiose gyvenimo kryžkelėse.

Tuos Tavo reikalus žinodamas, KLB Švietimo Skyrius steigia Toronte Augštesniuosius Lituanistikos kursus. Ateik į mūsų būrį! Per daug nepervargsi, padirbėjęs papildomai pora valandų į savaitę, bet daugiau pramoksi lietuvių kalbos, gausi žinių iš lietuvių literatūros, Lietuvos istorijos ir geografijos. Daugiau pažinsi Kanadą. Pasigilinsi į gyvenimo problemas. O be to, kas be to, — esi juk jaunas. Tai gal turėsi ūpo ir padainuoti ar "Malūną" sutrenkti.

Tad iki pasimatymo kursuose.

A. Rinkūnas.

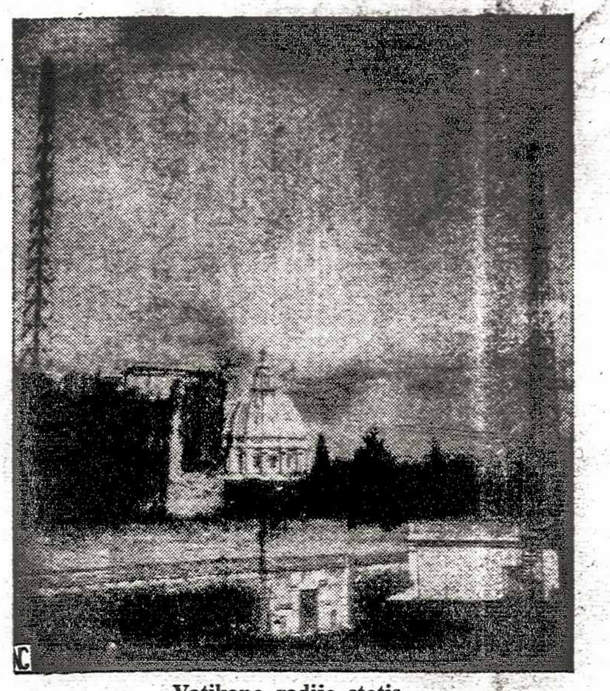

Vatikano radijo stotis

Šnipų tinklas Švedijoje

Švedijoje vėl esąs susektas šnipų tinklas, vadovautas moters, dr. Ilke Manna, kuri pasprukusi kažkieno perspėta. Oficialios įstaigos apie šią bylą neskelbia nieko, tačiau jos namuose rasta daug inkriminuojančios medžiagos, iš kurių tarp kitko paaiški, kad sovietai savo žinioje Švedijoj turi dvi vietas, paruoštas lėktuvams nusileisti. Dr. Manna vadovavęs sovietų pulkininkas V. Grugorov, o ji, turėdama ryšių su augštais Švedų pareigūnais, galėjusi sužinoti didelių karišku paslapčių. Įdomu, kad dr. Manna buvo perspėta apie ruošiamą suėmimą, kai tą vos apie tuziną pareigūnų težinojo. Kažin ar netinka ir Švedijos saugumui amerikoniško saugumo viršininko posakis, kad jo įstaigoje esą įsiveisusių komunistų.

SAVAITĖS ĮVYKIŲ APŽVALGA

JT plenumas į plačias problemas vis dar neįsileidžia. Lūkuriuojama JAV prezidento rinkimų vaisių. Tuo tarpu JAV politiniame komitete pasiginčijama dėl paliaubų Korėjoje. Tuo reikalu jau yra įteikti net trys rezoliucijų projektai. Višinskis yra pasiūlęs sudaryti naują Komisiją Korėjos bylai išspręsti, net 21 valstybės vardu yra pateikta rezoliucija, reikalaujanti, kad paliaubos būtų sudarytos JT delegacijos Panmunjome pasiūlytomis sąlygomis, o pagaliau Meksika pasiūlė rezoliuciją, kuria siūloma leisti paleidžiamiems belaisviams apsispręsti ir patiems pasirinkti kraštą, priklausantį JT, į kurį gali vykti, jei nenori grįžti į savo kraštą. Tuo tarpu dar nei viena rezoliucija nėra balsuota ir bus balsuojama gal tik šios savaitės pabaigoje. Buvo pasklidę kalbų, kad JAV slaptai vedą kažkokius pasitarimus su Sovietų delegacija Korėjos reikalu, bet galimas dalykas, kad tai tik įtarinėjimų vaisius.

JT buvo jau iškeltas jautrus arabų pabėgėlių iš Izraelio grąžinimo klausimas. Jų esą apie 800.000. Arabų valstybės reikalauja, kad jų šalpai būtų paskirtos didesnės sumos ir kad jie būtų grąžinti, kai Izraelis tebesilaiko savo seno nuusistatymo — atlyginti jiems už turtą.

Europoje pereita savaitė buvo ramesnė. Anglijos darbiečių Bevano grupė partijos vykdomojo komiteto reikalavimui atskirų posėdžių nedaryti nusilenkė. Jie pareiškė ir toliau kovosią už teisę tartis savo tarpe, tačiau tuo tarpu nesiryžo būti išmesti iš partijos.

Š. Atlanto S. konferencijoje, kuri susirinks gruodžio 15 d. turėsią būti išdirbtos naujos instrukcijos štabui išdirbti planą, kuris apimtų ir Turkijos bei Graikijos gynimą. Paskutinės tokios instrukcijos buvo paruoštos 1951 m., kai Turkija ir Graikija dar nebuvo Š. Atlanto S. nariai.

Tito pereitą sekmad. sušaukė savo partijos kongresą, kuriame dar kartą pademonstruojamas nenuolankumas Maskvai.

Iš Irano D. Britanijos ambasados tarnautojai jau išvyko į Iraką. Išvykstant įvyko dar vienas konfliktas, kai charge a'affaires atsisakė perduoti savo vyriausybei Mossadegh pareiškimą, išdėstantį Irano poziciją byloje dėl naftos, kuris Britams esąs įžeidžiantis.

Korėjoje tebevyksta vietinio pobūdžio kovos bei oro bombardavimai. Pereitą savaitę Korėjon atvyko vyriausias vadas gen. Clark, JAV ambasadorius Japonijoje, Kanados kariuomenės vadas ir Indijos ambasados Japonijoje patarėjas. Tuojau pasklido kalbos, kad jie ten ne pripuolamai susirinkę, kad ten vykstą kažkokios derybos. Ypač tai spėjama dėl Indijos atstovo pasirodymo. Tačiau visa tai ir kitaip išaiškinama. Sakoma, kad Indija per savo atstovą norinti gauti daugiau informacijų apie Korėją, kad JAV ambasadorius turįs pavedimą pasikalbėti su P. Korėjos prezidentu Rhee, paveikti jį, kad nesoktų prieš Japoniją; Kanados kariuomenės vadas paprasčiausiai atvykęs aplankyti savųjų dalinių, o gen. Clark norįs pats ištirti padėtį, kai pastaruoju laiku labai pagyvėjo kovos. Kas teisus — spėliotojai ar pasiaiškintojai — netrukus pamatysim.

AR ŠALTOJI TAIKA PASMERKIMAS PAVERGTIESIEMS?

Istorija ir naujasis prezidentas — Pirmieji "Stop Genocide" atvirukai jau pasiekė JTautas — Lietuviai žydai pirmauja Izraelyje.

(Niujorko bendradarbio ALMAUS)

• Keisti rinkimai sprendžia mūsų likimą. Rinkimai, kuriuose demokratai balsavo už respublikonus, o respublikonų senatoriai ūmai persimetė į demokratų pusę, kur darbininkija, rasinės ir tautinės mažumos galėjo "en masse" nuspręsti 157.000.000 tautos ateities kursą, kur kandidatai į prezidentus nė nemirktelėdami pliauškė niekus ir nesąmones, parodydami kaip jie įvertina amerikinių rinkėjų bendrinį "niv'eau". O rinkimus laimėjo "Adwight Stevenhauer" — ne kas kitas, amerikoniška tradicija pralaimėjęs nusilenkė prezidentui, kuris tačiau neapsiei be pirmojo, išmušus lemiamajai valandai. Tik abiejų kombinacija sudarytų tikrai efektyvią laisvojo pasaulio vadovybę — tuo viliasi laisvas pasaulis. Nesvarbu, kad L. F. Dulles vos prieš porą dienų "mirtinai" kapojosi Philadelphijoje su A. Harrimanu. Pastarasis nusišaipęs, girdi, sunku kritikuoti respublikonų užsienių politikos programą, nes neįmanoma suvokti jos esmę. Teisininkas Dulles tuoj atsakė — "pasižiūrėkite pirmiau į savo demokratinės administracijos užs. politikos vadovus... Byrnes, balsuoja už Ike, Marshall nebalsuoja iš vis, o Achesono atsižada patys demokratai! Amerikai reikia pakaitos". Bet ir Stevensonas tą pakaitą prižadėjo. Achesono draugai, UP korespondentams, užtikrino, jog Mr. Achesonas pasitrauksiąs kartu su Trumanu sausio 20 d. Jo įpėdiniu spėjami A. Harrimanas arba Arkansaso senatorius W. Fulbright, o jei Ike-Dewey arba J. F. Dulles, "išlaisvinimo" ekspertas, Mr. "Adwight Stevenhauerio" užsienių politika, paskutinę priešrinkiminę dieną "laimėjo". Ji buvo šitaip nusakyta: "Dauguma pasisakys už šitokią užsienių politiką: kolektyvinis saugumas, su kitomis tautomis ir per JT, karines, ekonomines ir moralines jėgas stiprinti komunistų agresijai sustabdyti; užgniaužti komunistų sąmokslus; sukurti laisvas, gaivias ir pažangias bendruomenes šiapus geležinės uždangos. Tai yra brangi, masyvi ir didvyriška politika, bet ji tėra vienintelė priemonė atsiekti taikai ir išvaduoti pavergtiems Sovietų imperijoje. Aš (Stevensonas), ir mano partija, esame griežtai už šią politiką". Smulkiau šitokią "šaltos taikos" politiką detalizuoja "Polish American Journal" Stevensono asmeniškas draugas J. C. Kluczynsky: "Visi mes trokštame kuo greitesnio Lenkijos išlaisvinimo. Tačiau esame prieš išlaisvinimą negyvėlių krašto. Mes norime išvaduoti gyvuosius. Eisenhowerio planas reiškia sunaikintos Lenkijos išlaisvinimą. Stevensono planas žada išlaisvinimą be bereikalingų sukilimų, be nebūtino kraujo praliejimo, be lenkų tautos tragiškų aukų". Mūsų broliams europiečiams Stevensonas dėlto labai patiko. Jie ir tą terminą "Cold peace" sugalvojo. Tai reikštų taiką be susitarima. Girdi, tikroji taika vistiek neįmanoma, o "šaltasis karas"" perdidelė rizika. Praėjusi vasara, esą, buvusi paskutinė proga sovietams sustabdyti vakarų augančią karinę galybę. Vakarai, girdi, pulti "negali", nežiūrint kaip stiprus būtų "išlaisvinimo" judėjimas Amerikoje. Amerika perdaug esanti surišta su Europa. Ši europiečių generacija į karą jokiu būdu neįsileisianti, tam, kad išvaduotų pavergtąsias Rytų Europos tautas ar pertvarkytų pasaulį... Taip galvoja "su principais ir didžiais idealais" mūsų amžinieji kaimynai. Laimė visa, jog yankiai apsižiūri. Kai britai ir prancūzai be jokių priežasčių primušė juos saugojančius amerikiečių karius, kai incidentai ten dažnėja, yankiai pradeda svarstyti ar tikrieji jų sąjungininkai tik nebus tautos anapus geležinės uždangos? Yra dar kiti faktoriai — amerikiečiams patinka vokiečių darbštumas ir pareigingumas — Bonnos dalis, paskutiniai statistikos duomenys rodo jos biudžetą viršijant $440.000.000! Po $500 milijonų Bonnai pinigų daugiau duoti nereikės. Prancūzams, sovietams ir dar kaikam baisiai pavydu — vokiečių stiprybė nedels atkurti IV Reichą... Šiuo metu amerikiečiai aiškiai jų pusėje, ne prancūzų.

Svarbus faktorius yra ir bus amerikiečių kariaunos nepasitenkinimas "containment" politikais. Apie tai jau rašėm praėjusiuose "TŽ" numeriuose. Šią savaitę "The Cleveland Plain Dealer" korespondentas Leacacos rašė, jog tiek vadai tiek eiliniai kariai neapsikenčia dabartinių apkasų karu Korėjoje. Jie nori smogti, sumušt — Pekiną, Maskvą ar patį pragarą ir važiuoti namo. Leacacos paliečia kitą taip svarbią problemą. Esą, amerikiečiams didelį rūpestį sudaro trūkumas korėjiečių karininkijos, kuri orientuotųsi moderniojoje karyboje. O kaip pas mus, lietuvius? Turime "Ramoves", karininkų s-gas — vardas

(Nukelta į 2 psl.)

SENSACINGI VOKIEČIŲ KALTINIMAI AMERIKIEČIAMS

Hesseno ministeris pirmininkas G. A. Zinn landtage Wiesbadene pranešė sensacingą kaltinimą amerikiečiams, kurie buvę suorganizavę slaptą teroristų organizaciją karo su rusais atveju likviduoti politiškai įtartinus vokiečių politikus. Esą, esanti susekta tokia organizacija ir rastas jos archyvas, kuriame esą dokumentų, rodančių, kad ši organizacija, pavadinta "Techniška Tarnyba", buvusi sudaryta iš antibolševikinės Vokiečių Jaunimo Sąjungos, turėjusi ginklų, net kulkosvaidžių, ir iš kažkokių amerikoniškų sferų gavusi 12 tūkstančių dolerių. Jos narių buvę apie 1000 ar 2000, jų vadas buvęs kažkoks Peters, kuris gyvenęs amerikiečių sekvestruotame name ir kad ten niekam nevalia buvę užeiti. Nariai buvę suverbuoti iš jaunuolių ir buvusių karių, paruoštų sabotažo veiksmams sovietų zonoje.

Toks oficialaus asmens kaltinimas, žinoma, sukėlė didelę sensaciją, ypač, kad sakoma, jog likviduotinų asmenų sąrašuose esą daug socialdemokratų ir net jų dabartinis pirmininkas E. Ollenhauer. Amerikiečių oficialios sferos priekaištus paneigė ir sudarė mišrią komisiją reikalui ištirti. Jei pasirodys, kad ištikrųjų koks vienas amerikiečių pareigūnas bus turėjęs reikalų su šitokia organizacija, kad ir be augštesnių įstaigų žinios, susidarys labai nepatogi padėtis.

ARDO KATALIKŲ VIENYBĖ

Komunistiniam Lenkijos režimui ir beliko vienintelė dar nesulaužyta pajėga — katalikybė. Prieš rinkimus į seimą komunistų partija suorganizavo vad. Tautinį Frontą, kuris vienas ir tegalėjo statyti kandidatus. Katalikų vardu už Tautinį Frontą buvo paleistos kalbėti kelios organizacijos. Joms taip pat buvo paskirta keletas vietų seime, kurios turi rodyti, kad katalikai bendradarbiauja su valdžia. Šitų katalikams meškerioti organizacijų prieky stovi vad. "katalikų kunigų" ir "socialkatalikų" organizacijos. Jos turi ir savo laikraščius: mėnesinį "Kunigų balsas" ir "Šiandien ir rytoj". "Socialkatalikams" seime šį kartą paskirtos net 6 vietos vietoj turėtų 3. Jiems vadovauja eksfašistas Piaseckis.

Šitos abi grupės yra nereikšmingos, bet iš jų norima išauginti stiprią penktąją koloną, nes tikriems katalkams pasireikšti neuodama, o jie šaukia katalikų vardu. Be to, komunistai dar vartoja įrankiu vad. Katalikų Intelektualų komitetą, iš Bažnyčios atimtąją "Caritas" organizaciją, vadinamus Patriotus Kunigus ir spaudą, kuri nuolat ant šakių kiloja keletą seniau buvusių katalikų veikėjų bei žurnalistų, kurie kažkuriom priemonėm padaryti paklusnūs valdžiai.

Naujas išradimas aviacijoje

Iš Londono pranešama, kad Lenkijos Aeronautikos Institutas pasiekęs didelio išradimo, kuris įgalina lėktuvus pakilti ir nutūpti statmenai, kaip tai atlieka helikopteriai. Jei tai tiesa, sovietiniams lėktuvams netrukus nebereikės aerodromų. Jie galės betkur nutūpti.

— **Maskva.** — Partijos pastarajame kongrese komsomolo vadas M. M. Michailov pareiškė, kad komsomole esą 16.000.000 jaunuolių ir mergaičių 15-20 m. amžiaus ir nusiskundė, kad jiems "gresia religijos pavojus". Esą, "tiek miestuose, tiek kaimuose yra nemažai išdavikų, kurie atsižada Markso".

Rusai tvirtinasi Spitzbergene

Arktikos sritis vis dažniau ir dažniau minima strateginiuose ir tolimojo susisiekimo svarstymuose. Ir pastarieji Š. Atlanto S. manevrai parodė, kad šiaurės sritims skiriama daug dėmesio. Tą patį rodo ir neseniai pradėti JAV manevrai Aliaskoje.

Pastaruoju metu vakariečiai su nerimu stebi sovietų didelius pasiruošimus Šiaurės Sibiro ir arktikos srityse, kur įrengiami krantų sutvirtinimai ir statomi aerodromai. Ypatingai kreipiamos akys į Spitzbergeną, kur kažkas taip pat rengiama.

Spitzbergenas priklauso Norvegijai, bet pagal 1920 m. sutartį Rusija yra gavusi teisę eksploatuoti ten turtingus anglies sluogsnius ir yra įkūrusi stambų "Arktik Ugol" koncerną. Darbai ten pastaraisiais metais labai pagyvėjo ir darbininkų skaičius pakeltas, spėjama, iki 4000. Pastebėta, kad į ten atplaukia daug rusiškų laivų su statybinėmis medžiagomis. Niekas netiki, kad visa tai būtų naudojama anglies pramonei. Priešingai, yra davinių, kad ten vykdomos kariškos ir aviacijos statybos, o norvegai būgštauja, kad sovietai vieną gražią dieną nepaskelbtų Spitzbergeno savo teritorija.

— **Montrealis.** — Susirinkusi tarpvalstybinė komisija St. Lawrence jūrų vandens kelio problemai išspręsti projektui pritarė ir kreipėsi į vyriausybes, siūlydama bent jėgainės statybą pradėti. Reikia dar New York valstybės leidimo panaudoti krantus. Dėl vandens kelio dar reikia JAV parlamento pritarimo.

— **Otava.** — Jei JAV pareikš JT protestą prieš Katalikų Bažnyčios persekiojimą Bulgarijoje, Kanada jį paremsianti. Pati tokio protesto nekelsianti, nes neturinti informacijų.

PRANCŪZIJA NORI APSIVALYTI

Prancūzijos dabartinė vyriausybė neabejotinai ruošiasi didelei akcijai prieš savo komunistų vadus. Išjungus vadus, apirtų irvisa partija, o tam padėtų dar ir nesutarimai pačioje kom. partijoje, ypač išmestieji vadai Andre Marty ir Charles Tillon. Premjeras Pinay pastebėjo, kad M. Duclos kalinimas paveikė partiją demoralizuojančiai — pakėlė galvas jo priešai pačioje partijoje. Jei daugiau būtų suimta, beabejo, tai dar labiau atsilieptų. O pirmiausia norima apvalyti nuo komunistų armiją, į kurią jie kreipia didelio dėmesio. Pav. kiekvienas karinei tarnybai pašauktas jaunuolis iš partijos centro tuojaus gauna raštų, kuriuose skelbiama, kad jie einą "imperialistinių jankių" tarnybon, nes armija jau nebesanti nepriklausomybės gynėja. Vietiniai partijos pareigūnai žodžiu pradeda "šviesti" naujokus.

Apkaltinti armijos demoralizavimu, jau yra suimti 4 komunistų vadai ir darbo unijų federacijos gen. sekretorius. Parlamentas paprašytas nuimti parlamentaro neliečiamybę nuo anų 5 ir nuo paties Duclos. Beabejo, tai dar pradžia, įvadas į didesnę istoriją. Yra tik klausimas ar suėmimai nepaveiks partijos naudai — ar neprivers vadus susidėrinti. Vyriausybė mano, kad tai paskatins nepaklusniuosius vadus. O masės įneš sumišimą ištikimųjų tarpan. Tuo tarpu betgi nepaklusnieji dar tebeveikia.

Prancūzijoje tikrai laukiama griežtesnės akcijos prieš komunistus. Tik kažin kaip pajėgs tai pravesti.

Pirmi grynai bolševikiniai rinkimai

Lenkijoje įvyko spalio 24 d. Kandidatų sąrašas buvo tik vienas, pavadintas Tautiniu Frontu. Pirmasis kandidatas Bierut. Žinoma, visi ir "išrinkti".

Jis pamatė bolševikų pasaulį

Kaip mūsų jau buvo skelbta, kvietimą atvykti į Peipingo "ta-i kos" kongresą buvo priėmęs ir Montrealio Le Devoir redaktorius G. Filion. Kelionėje išbuvęs 5 savaites, grįždamas Paryžiuje jis padarė trumpą pareiškimą. Esą, vykdamas už geležinės uždangos nebuvau komunistas, juo labiau nepasidariau ten buvodamas. Jis buvęs 5 d. Maskvoje, perskridęs per Sibirą ir veik 3 savaites buvęs Peipinge. Jo įspūdis, kad Sovietų Sąjungoje dar biauriau, kaip Kinijoje.

Jis nesigailįs vykęs, nes įgavęs daug patyrimo, tačiau daugiau, esą, nenorėtų ten vykti.

Būdamas Kinijoje, jis bandęs susisiekti su kanadiečiais misijonieriais, tačiau negalėjęs. Kinai, kai kreipęsis, nesakę ne, bet nesakę ir taip.

Reikia laukti, kad grįžęs Filion parašys įdomių įspūdžių. Jo, kaip kataliko, dalyvavimas iš Peipingo buvo labai pučiamas, Be to, dalyvavo dar 12 kanadiečių delegacija.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusm. $2.50
Kitur: metams $4.50, pusm. $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada - Telef.: EM. 3-4265

Remkim vieni kitą

Tremtiniams Vokietijoje buvo svarbi duonos problema, dėl kurios kąsnio tekdavo kovoti. Bet geras lietuvių tarpusavis sugyvenimas ir šią problemą išspręsti palengvindavo. Prisimenu tik Augsburgą, kur per vieno lietuvio pastangas į UNRRos drabą buvo priimta daug lietuvių, kuriems ir jų šeimoms duonos klausimas atpuolė.

Kanadoje svarbiausia darbas. Kas dirba — tas valgo. O turėdami pastovų darbą kimba net į nuosavybes. Darbo problema yra sunki. Jo beieškodamas dažniausiai užgirsti mandagų atsakymą: "I am sory"..., o puikiai žinai, kad per užpakalines duris darbininkai per rekomendacijas dirbančių priimami.

Baigėsi vasaros sezonas. Prasideda nedarbas. Bedarbių eilėse rikiuojasi ir lietuviai. Lietuvių vardas įmonėse yra geras. Yra tautybių, kurių fabrikai kratosi, bet mus mielai priima. Čia daug gali padėti dirbančių rekomendacija. Turime gražių pavyzdžių iš mūsų tarpo, kur vienas asmuo keletui parūpino darbą. Prisimenu Toronto GE Carbaloy, kur nedirbo nei vienas lietuvis. Laimė nusišypsojo E. Z. ir po 2 mėnesių apie 10 lietuvių jau turėjo gerai apmokamą darbą. Arba K. Z. kiek "prikepė" dažytojų, kurie darbu kuria sau gerą specialybę. Štai vonių fabrike J. M. ne vienam atidarė duris. Visų neišskaičiuosi. Prisiminkim Hamiltono kun. dr. T. vaisingą veikimą šioje srityje. Bet ukrainiečiai, italai ir latviai čia mus pralenkė. Jie organizuotesni. Gal būt, jie turi daugiau augštesnių postų. Juk F. K. į Acmes Screws priglaudė puikų skaičių lietuvių.

Daug padeda lietuviai kontraktoriai, kurie priima tik lietuvius.

Čia daug gali padėti Inžinierių S-ga, kurios nariai turi gerus ir įtakingus darbus. Sąjungos pozityvus mostas duotų ne vienam tautiečiui pastovų ir gerą darbą. Puikiai žinome, kad sunkiai eina su Lietuvių Namų pirkimo šėrais. Inžinierių S-ga čia yra veiklus narys. Siūlau konkrečiai, kiekvienas gaunąs pastovų darbą, lengvai bent už 100 dolerių pirks šėrų.

Šioje srityje gali prisidėti ir gydytojai, kurie senesnio amžiaus žmonėms gali nesunkiai rekomenduoti darbą ligoninėse.

Ši dirva turi būti neapleista. Visur ieškokime progų vienas kitam padėti, o ne vien prie alaus stiklo vaidinti didelę bičiulystę. Bedarbių eilėse nematome žydų. Jų nematysime ir sunkius darbus dirbančių. O jų į Kanadą nemažai prigarmėjo. Kodėl? Žydų vieningumas šią problemą lengvai išsprendžia. Žinoma, ir kapitalas padeda.

R. Medelis.

Didelei sukakčiai paminėti

BENDRAJAM LIETUVIŠKAJAM SĄJŪDŽIUI KANADOJE 12 METŲ

(Tęsinys iš pr. numerio)

"NL" kaip centrinis veiksnys

Kai tik buvo sukurta Kanados Lietuvių Taryba, ji tuojau pradėjo rūpintis laikraščio leidimu, nes tik laikraštis tegalėjo surišti į vieną pajėgų vienetą visus Kanados lietuvius patriotus. Ir kai "Nepr. Lietuva" buvo pradėta leisti, ji pasidarė visų dėmesio ir rūpesčių centru. KLT skyriai, kaip sakyta, buvo įkurti tik Hamiltone ir Montrealy, o "NL" palengva paplito po visą plačią Kanadą ir visų buvo džiaugsmingai sutikta, nes tai buvo vienintelis įrankis prieš plačiai paplitusį raudonąjį "Liau dies Balsą", kurio garbinimai Lietuvos okupanto pykino visus lietuvius patriotus. (Beje, "Nepriklausomos Lietuvos" vardas buvo pasiūlytas tuometinio Tarybos pirmininko S. Balčiūno, tebegyvenančio Toronte).

Išjudinti KLT biuletenio, jau "NL" Nr. 1 atsiliepė M. Januška iš Central Patricia, Ont., prisiuntęs $2, M. Aukštaitė, prisiuntusi raštų V. A. iš Montrealio su talkos pažadais, Jonas Kibickas iš Sudbury, o iš Flin Flon, Man., Jokūbas ir Kazimieras Urbonai, Jonas Baltramiejūnas, Nikodimas Ališauskas, Jonas Radvilas ir Juozas Žilaitis prisiuntė sudėję $17.

Nr. 2 randame paskelbtus atsiliepimus J. Paužos iš Timiskaming, Que., M. Ivaškevičienės, Vl. Škudo, A. Sakalo, P. Jaučio ir J. Kuprevičiaus iš Montrealio, P. Jauniškio iš Winnipego, Fr. Lavinsko iš Brooklyno ir to paties M. Januškos iš Central Patricia, Ont., prisiuntusio dar $5 nuo savęs ir $1 S. Ylakio.

Nr. 3 atsiliepia karštu žodžiu P. Liaukevičius bene iš Winnipego, V. Novogrodskis iš St. Boniface, Man., ir tt.

Beveik visi atsiliepiantieji rašo prisiunčią ir pinigų, bet redakciją, matyt, džiugino ir kiekvienas geras žodis.

Taip palengva "NL" subūrė visą patriotingąjį Kanados lietuvių aktyvą, pasidarė jų ryšiu ir priemone mintimis pasidalinti, susižinoti ir bendram nusistatymui suformuoti.

Iki garsiojo 1941 m. seimo apie "NL" būrėsi visi antibolševikiniai lietuviai. Po jo, kai socialistai išėjo iš KLT, jie pasidarė rezervuoti ir "NL" atžvilgiu. Tai matyti ir iš jos puslapių.

Jau pirmajame Montrealy išleistame Nr. S. Batkienė iš Toronto rašo, kad "mes čia persiskyrėm ne palaikymui socializmo, bet mūsų nuomonės susiderinimo viename taške siekti Lietuvai nepriklausomybės, o ne eikvoti laiką tuštiems ir beverčiams ginčams". Buvęs KLT pirmininkas, socialdemokratų vadas A. Frenzelis, reikšdamas naujai redaktorei linkėjimus, prideda: "... pasitikėdamas, kad Tamsta būsite savo pareigose tiesos ir demokratinių principų globėja, be ko tas darbas būtų bevertis". Tik O. Indrelienė, buv. soc. dem. atstovė seime, atskiru straipsniu kviečia pamiršus visokius priekaištus dirbti visiems vieningą darbą. Tačiau, berods, tai buvo paskutinis p. I. straipsnis senojoj "NL". O Frenzelis savo nepalankumą vėliau išreiškė "Naujienose", už ką 1943 m. gruodžio mėn. "NL" numery montrealietė O. Vizbarienė, jį gana taikliai susarmatino, primindama, kad tautai kritišku momentu reikia ne ginčų, bet darbo, nutylint smulkmenas, jei kurios ir nepatiktų, o su tokiais ilgais poleminiais straipsniais, sako, tik jau niekam nepasitarnaus.

Toronto socialistų grupelės nepalankus nusistatymas "NL" ir nebendradarbiavimas su ja tęsėsi iki pat to meto, kol 1949 m. jos redagavimą perėmė p. Kardelis. Dar to išvakarėse p. Frenzelis tose pačiose "Naujienose" rašė, kad nei KLT neatstovaujanti visų Kanados lietuvių, nei "NL" nekalbanti visų vardu. "Visų vardu" ji prabilo tada, kai 1949 m. pradžioje įvyko socialistų ir liaudininkų susitarimas ir perversmo keliu redaktoriu buvo padarytas p. Kardelis. Ankstyvesnieji — Aukštaitė, Yla, Arlauskaitė, Girinis (matyt, nespėtas atpažinti), Rudinskas buvo negeri. Šito susitarimo tęsimą rodo ir dabar į Kanados liet.. socialdemokratų suvažiavimą pakvietimas liaudininkų ir KLCT atstovų, kaip buvo skelbiama pranešime apie suvažiavimą (žr. "TŽ" Nr. 40).

"NL" redaktoriai

Kol "NL" ėjo Toronte, t.y. iki 1942 m. sausio mėn., išviso 6 Nr., redaktorius numeriuose nebuvo žymimas. Buvo laikoma, kad redaguoja kolektyvas, tačiau faktinuoju redaktoriu buvo Bure, KLT sekretorius, kuris paskutinį numerį išleido pats vienas, įdėjęs tik pora M. Aukštaitės eilėraščių, matyt, anksčiau atsiųstų.

Perkėlus "NL" į Montrealį, ant numerių pradėta rašyti ir redaktorius, o numeruoti pradėta nuo II t. Redaktore buvo M. Aukštaitė, o pavaduotoju Jonas Yla (dabar Čikagoje); 1943 m. pradžios — NN. 11-13 red. nepažymėta (adresas tas pats), o nuo Nr. 14 rašoma: vyr. red. M. Aukštaitė, red. Algirdas Navikevičius, red. padėjėjas J. Yla. Nr. 17 nėra Ylos, o nuo Nr. 18, rugpiūčio mėn., jau vienas red. J. Yla, kuris redagavo, berods, arti 3 metų, t.y. iki 1946 m. vasaros. Toliau redaktorius vėl nebežymimas, bet, kaip žinoma, tas pareigas ėjo M. Arlauskaitė, Girinis, kurio metu buvo pradėta "NL" spausdinti spaustuvėje, Pr. Rudinskas, kurio metu ji virto savaitraščiu ir pagaliau J. Kardelis, kuris po 1949 m. kovo mėn. "seimo" ją pavertė atviru vienos grupelės laikraščiu — įvykdė jau minėtą socialdemokratų ir liaudininkų susitarimą, bandydamas suburti į tą patį būrį ir visus antikatalikiško nusistatymo sluogsnius. Tuo būdu "NL" neteko pirmykščio savo charakterio. Vietoje rūpintis bendra kova už tautos reikalus, virto grupinio reikalo gynėja, savo netaktais visuomenę tik kiršinančia, bet jos nejungiančia. Pirmuoju jos rūpesčiu pasidarė ne tautos, bet grupės reikalai, nepatinkamųjų koliojimas ir tt. Gaila, kad pasikeitus jos dvasiai nepakeistas ir vardas.

(Bus daugiau)

"Tėviškės Žiburių" platinimo vajus

Artėja metų pabaiga. Kaip ir visi laikraščiai, "Tėviškės Žiburiai" kviečia visus savo bičiulius į prenumeratų rinkimo vajų.

Nuo prenumeratorių skaičiaus priklauso galimybės laikraštį tobulinti ir plėsti. Šiuo metu mes jau leidžiame po vieną numerį kas mėnesį 10 psl. Padidinkime prenumeratorių skaičių dar nors vienu 1000. Tada visi pamatysim; kad jis tobulėja ir kiekvienam bus dar maloniau jo laukti.

Vajaus laikas skelbiamas nuo š.m. lapkričio 15 d. iki 1953 m. vasario 15 d.

Visus "TŽ" bičiulius kviečiame pasiryžti ir pasiruošti iš anksto. Kas galėtų prenumeratų parinkti, prašome pranešti administracijai, kad laiku galėtume pasiųsti kvitų knygutes ir prenumerat. lapus. Kartu pranešime ir sąlygas rinkėjams.

Tikėdamiesi savo bičiulių paramos, nors viskas pabrango, prenumeratos mokesčio nekeliame, paliekame tuos pačius $4 metams ir $2.50 pusmečiui.

Garbės prenumerata — $10.

"TŽ" Administracija.

Saltjobadeno šachmatų turnyras

Turnyro rezultatai skaitytojams žinomi iš praeito numerio ir jų čia nekartosiu. Šia proga noriu tik trumpai panagrinėti patį turnyrą ir, nors man ir būtų mieliausia ryšium su šiuo turnyru savęs visai neminėti, paaiškinti šachmatais suinteresuotiems skaitytojams mano ne nesekmės, bet blogesnio lošimo negu normaliai priežastis.

Į pasaulio pirmenybių finalą, kuris įvyks ateinančių metų pavasarį Šveicarijoje kvalifikavosi visi 5 rusų lošėjai — Kotovas, Taimanovas, Petrosjanas, Gelleris ir Averbachas. Į tą turnyrą prisidės dar 7 lošėjai, kurie nedalyvavo šiame turnyre, bet laikomi jau kvalifikavusiais iš ankstyvesnių tarptautinių rezultatų — Bronšteinas, Keresas, Boleslavskis, Bondarevskis, Reševskis, Euvė ir Najdorfas.

Rusų lošėjų sekmingumo šiame turnyre priežastis buvo geras pasiruošimas turnyrui ir, svarbiausia, gera pagalba lošėjams pačio turnyro metu iš kitų Rusijos šachmatininkų, nelošiančių šiame turnyre, bet atvykusių į turnyrą padėti dalyviams analizuoti atidėtas partijas ir padėti pasiruošti debiutuose su būsimais priešininkais. Tokių svečių iš Rusijos buvo net šeši — Lilijentalis, Bondarevskis, Floras irkiti.

Iškeldamas šią priežastį aš noriu pabrėžti, kad aš skaitau, kad Szabo, Stahlbergas ir, gal būt, Gligoric lošia neblogiau už Taimanovą, Geller, Petrosjeną ir Averbachą, bet šiame turnyre atsiliko nuo jų.

Tiesa, ir vokietis Unzicker, taip pat jugoslavai, čekai ir vengrai turėjo asistentus, bet jų pagalba nebuvo tokia efektyvi.

Kalbant apie sekmę šiame turnyre, man atrodo, kad daugiausia nesekmės turėjo Barzca (Vengrija) ir daugiausia sekmės Steiner (JAV).

Mano paties lošimas šiame turnyre buvo, palyginti, labai silpnas. Pirmiausia, žinoma, trūko treningo, nes, kaip žinoma, paskutinis mano turnyras buvo loštas prieš metus Vancouveryje. Mačas su Kanados vicemeisteriu Andersonu, kurį aš laimėjau 4½:1½, buvo nevisai užtenkamas treningo papildymas. Tačiau aš ir anksčiau nelabai daugiau turnyrų telošdavau vienerių metų laikotarpyje ir čia nėra svarbiausia blogo lošimo priežastis.

Teoretinis pasirengimas šlubavo, bet iš debiuto blogai išėjau tik 4-iose partijose. Svarbiausia priežastis buvo, kad paskutinę savaitę Hamiltone per daug buvau užimtas darbu įstaigoje (finansinio periodo pabaiga) ir paskutines dvi naktis neteko užtenkamai išsimiegoti. Lėktuve tenumigau keletą valandų ir Saltjoebadeno viešbutyje, nežiūrint jau nemiegotų naktų, dar abi sekančias naktis, ne dėl kažkokios "vidinės baimės", kaip viename laikraštyje buvo rašyta, bet, spėju, dėl įvairių prieškelioninių rūpesčių, miegojau labai blogai. Prisidėjus dar tai, kad pačioje pradžioje man teko susitikti su stipriausiais dalyviais, neturėjau jokios progos įsilošti, netekau bet kokio pasitikėjimo ir partijų kokybės atžvilgiu sulošiau blogiausią turnyrą negu kada nors praeityje. Pasitaikė, kad nemačiau pirmojo sekančio ėjimo.

Vienintelė, deja, labai maža paguoda, kad nelikau paskutinis.

Turnyras buvo užbaigtas bankietu "Jockey Clubb" patalpose.

Beje, kartu su visais šachmatininkais buvau kviestas į kokteilio partiją Rusijos ambasadoje, bet dėl "laiko stokos" neturėjau malonumo joje dalyvauti.

Baigdamas noriu širdingai padėkoti už finansinę kelionės paramą Toronto "Vyties" sporto klubui ir visuomenei ir Hamiltono "Kovo" sporto klubui.

P. Vaitonis.

AR ŠALTOJI TAIKA PASMERKIMAS PAVERGTIESIEMS?

(Atkelta iš 1 pusl.)

parinktas turbūt prisiminti tiems taip geriems laikams — turime periodinį "Karį", šiuo metu net redaguojamą ne kario, bet kas yra girdėjęs ar matęs, kad mūsų kariškiai tobulintųsi savojoje profesijoje, ruoštųsi "išlaisvinimui", rašytų ir užpildytų profesiniais klausimais "Karį"? (Taip kaip inžinieriai, veterinoriai, mišk ininkai pabėgėliai). Stengtųsi sueiti į kontaktą su svetimtaučiais laisvojo pasaulio profesionalais kariai — nors su latviais, estais, su lenkais, su kuriais šiuo kartu teks kovoti prieš tą pati priešą petys į petį? 1938 m. lenkų ultimatumo metu Ambo buvo bene greičiausias lėktuvas Pabaltijy. MIG 15 dabar mauna 4 kartus greičiau, o H-bomba galėtų sunaikinti Varšuvos, Vilniaus, Rygos ir Talino gyventojus kartu sudėjus. Ar šiuo kartu ir vėl vokiečiai turės išvaduoti mums mūsų tėvynę ir ją mūsų kariškiams perduoti?

Grįžtant prie naujai išrinktojo JAV prezidento telieka nykštis suspausti — niekad pasaulyje istorija neužkrovė ant vieno žmogaus pečių tokios milžiniškos atsakomybės. Dieve jam padėk. Ir mes padėsim — kaip bitės, kaip pelė tam liūtui.

• Pirmieji "Stop Genocide" pikietiniai atvirukai jau pasiekė stiklinį dangoraižį ir paplokščią salę Niujorke. Yra smarkių lietuvių Kanadoje. Praėjusį savaitgalį tokius atvirukus gavę pasigyrė Th. Green, US senatorius, Trygve Lie, JT sekretorius, Indų delegacija, Mr. Martin. Mr. Lie, sako, užsigavęs. Ant jo atvirutės buvęs priklijuotas "Stop Genocide" ženkliukas ir prirašyta "Help Stop Genocide in Lithuania and elsewhere, because next will be you". Iliustracijai, pripaišytos kartuvės. "NY Daily News" korespondentas W. Limpus sakė, jei ši akcija išsivystytų, jis turėsiąs gražią "story". Latviai žurnalistai mintį pasigavo. Tūlas amerikietis net susigalvojo "Stop Genocide" ženkliukus spausdinti ant popierinių degtukų dėžučių ir dalinti juos JT pareigūnams bei Amerikos tarnautojams. Akcija domisi ir Izraelio delegacijos 4 nariai. Tiesiog kurijozas, bet delegacijos pirmininkas yra kilęs iš Joniškio, vicepirmininkas iš Šiaulių, o kiti nariai iš Kauno! Gi NY Times neseniai rašė, kad Izraelio vienas svarbiausių dvasinių vadų, su kuriuo skaitosi pats premjeras Ben Gurian, taip pat Lietuvos žydas. Lietuvą jie labai mielai prisimeną.

Tad nedelskime su atvirutėmis "Stop Genocide". Padėkime Jai ir jiems. Akcija tikrai bus naudinga ateityje. Nors kaikurie mūsų vadovaują politikai ir mano, kad dr. Lemkinas yra "tikras savosios idėjos fanatikas". Kur jam nebūt, jei veik visi jo šeimos nariai buvo genocido sunaikinti! Gi mūsų sąraše seka: adresas; "United Nations, N.Y.", "Delegation of New Zealand, of Nicaragua, of Norway, Pakistan Mission to the UN, Delegation of Panama, of Paraguay, of Peru, Philippine Mission to the UN, Delegation of Saudi Arabia, of Sweden, of Syria, of Thailand, of Turkey, of the Union of South Africa, Nnited Kingdom Delegation, US Mission to the UN, delegation of Uruguay, of Venezuela, Mission of the Federal People's Republic of Yugoslavia, of Burma, of Ethiopia, of Luxemburg, of Yemen. Siųskite kiekvienam delegatui, kurio tik pavardę spaudoj ar kur pamatysite, iki sesija tęsis. Tik truputį centų ir tik truputį patriotizmo!

• Dr. Bhatnagar, Indijos ministeris, paskelbė idėją, kurią pasiskubino laisvojo pasaulio spauda paskelbti. Negražu bartis. Geriau leiskim kultūrininkams — amerikiečiams su rusais bendradarbiauti kultūrinėje ir mokslinėje srityje. Apsilankęs Maskvoje, jis radęs, jog rusai nenori karo. Požeminiai Maskvoje negalį būti palyginti su kapitalistinių kraštų — yaku, yaku, ir tt. Jauna valstybė, mat, laisvajame pasaulyje. Bet ir senosios Europos valstybės kartais parodo dar maižau logiško protavimo. Štai Amsterdame, 10 valstybių Europos Atominė Komisija nutarė savo laboratoriją steigti netoli Ženevos. Girdi, karo atveju Šveicarijos neutralumas išsaugotų atominę laboratoriją nuo sovietini antplūdžio(!).

• Nors pasak "Draugo" vienas senatorius iš Bostono neva pasakęs, jog "tuos Dipukus reiktų kiek pristabdyti", laisvoji spauda patvirtina, jog talentai ir sumanumas fabrikuose, kaip auksas pelenuose žiba. "Life" praėjusios savaitės numeryje rašo apie "Lietuvį ekspresionistą Soutine, gerą Modigliani (tapytojas garsenybė) draugą". Iš Lietuvos išvažiavęs 15 metų, Chaimas Sutinas pasiliko ištikimas savo gimtajam kraštui ir dažnai lankydavęsis Lietuvos Pasiuntinybėje, buvo matomas kartu su Milašium. Mūsų menininkai jį laiko ryškiausiu Š. Europos ekspresionistu, artimu impersionistams, puikiai sugebėjusiu valdyti spalvas momentaliu tapytoju. Jis mirė prieš karą. Jo paveikslų paroda buvusi suorganizuota Niujorko Metropolitain praėjusiais metais, o jo paveikslų yra Modernaus meno muziejuje.

Apie kitą lietuvį kultūrininką rašė Niujorko spauda kaip prancūzų meno ekspertą, kuris rinktinei publikai prancūzų kalboje Metropolitain Muziejaus Moor Hall Niujorke skaito paskaitas apie priešistorinių laikų meną. Tai prof. Jurgis Baltrušaitis iš Paryžiaus.

Kultūrininkai eina plačiu frontu. Fotografas portretistas Vytaut. Maželis užpraeitą antradienį didžiausiojoje pasaulio fotografijos krautuvėje "Willoughby" Manhatteno centre atidarė savo darbų parodą. Pirmieji lankytojų įspūdžiai lietuvio parodoje atrodo geri. O Jonas Mekas, filmininkas, rašytojas ir poetas, šiuo metu studijuojąs City College filmos meną, yra pakviestas asistentu vieno žymiausių JAV spalvotos fotografijos specialistų Leon Perskie, jo vykdomose spalvotosios filmos tobulinimo eksperimentuose. Ir tik trys metai tie DP laisvajame pasaulyje. Gal ir teisus tas senatorius?...

• Valst. Departamentas neseniai išleido brošiūrą "The Truth about Yalta". Joje ginama Roosevelto politika. Girdi, Lenkija vistiek jau buvusi okupuota rusų. Todėl jie ir pasitenkinę Stalino pažadu laikytis Atlanto chartos principų Rytų Europoje. Amerika Jaltoje nieko neatidavusi, bet priešingai — Stalinas, kuris pasirašęs po šiais pažadais. Stalinas buvęs išprašytas laikytis Curzono linijos, kuri, pasak Churchill, esanti paremta ne jėga, bet tiesa. Ar tai teisinga ar ne, komentuoja Valst. Departamentas, bet Raudonoji armija buvus jau toje teritorijoje. Girdi, amerikiečiai niekad nepripažins vokiečių lenkų dabartinės sienos. Knygelėje nėra pasakyta ar amerikiečiai yra nusistatę pripažinti Curzono liniją, Vilnių paliekančią už Lenkijos ribų. Tai yra itin svarbi problema, kurią turėtų išaiškinti mūsų istorikai, išstudijavę šią knygelę ir papildomą medžiagą. Tokiu atveju būtų užkirstas kelias žymėti Vilnių Lenkijoje, kaip iki šiol praktikuoja net ir didžioji Amerikos spauda bei įstaigos.

• Prie "šaltosios taikos", deja, nesiderina naujienos iš anapus. Krašto apsaugos pareigūnai Vašingtone pasigyrė, jog karinis biudžetas sekančiais metais bus

(Nukelta į 8 psl.)

Kanados popieriaus gamyba

Pasaulio rinkoje kanadiškasis popierius užima pirmaujančią vietą kokybe ir kiekiu. 3 iš 5 pasaulio dienraščių puslapių yra kanadiško popieriaus. Nors Kanados popieriaus pramonė sena ir nuolat vystėsi, tačiau didžiausią pažangą padarė per paskutinius du dešimtmečius. Ypač gamyba smarkiai pakilo paėjusio karo metu, ne vien todėl, kad karo pramonė popieriaus daug pareikalavo, bet kad Europos didieji eksporteriai: Švedija, Norvegija ir Suomija buvo patekę vokiečių pusėn. Todėl didelė popieriaus dalis plaukė Anglijon ir ypač į JAV. Dar labiau popieriaus gamyba išsiplėtė po karo, kada iš Europos buvo atsigabenta pabėgėlių pigios, bet geros darbo jėgos. 1948 metai Kanadai buvo produktingiausi. Popiermalkių sukirsta 12.497.9255 kordai, kurių vertė siekė $248.656.819. Viduje sunaudota 10.180.580 kordų. Likutis eksportuotas visai neapdirbtas.

Popieriaus pramonėje dirba trijų rūšių fabrikai. Fabrikai, kurie daro skystą masę popieriui gaminti, popieriaus fabrikai ir skystos masės bei popieriaus fabrikai kartu. Paskutiniųjų daugiausia. Kanadiškoje spaudoje didžiausia ir vadinama Pulp and Paper Industry vardu. Popieriaus fabrikų yra 130, kurie priklauso 90 kompanijų. Iš jų 47 fabrikai randasi Ontario provincijoje, 55 — Quebeko, 11 — Britų Kolumbijoje, 12 — pajūrio provincijose ir 2 — Manitoboj. Visi tie fabrikai gamina daugiau negu tūkstančio rūšių popierių, pradedant vyniojamu ir baigiant liuksus kreidiniais bei banknotiniu popieriumi. 1948 m. buvo pagaminta 4.640.336 tonos laikraštinio, kurio vertė $402.099.718, knygų ir rašomojo popieriaus 231, 608 t. — $45.178.968, vyniojamojo 207.128t. — $31.036.805, kartono 817.432 t. — $80.864.700, tualetinio ir įvairių kitų 167.142 t. — $23.166.651. Viso pagaminta 6.063.646 ton., $582.346.842 vertės.

Tiek daug popieriaus pagaminti leidžia didžiuliai miškų ištekliai. Tik Sovietų Sąjunga ir Brazlija tur daugiau miškų. Didesnis procentas Kanados miškų išdega negu iškertama. O iškertama kiekvienais metais mažiau nei priauga. Kiek panaudojama miško popieriaus gamybai, galima vaizdą susidaryti iš to, kad 1943 m. beveik 9 milijonai kordų buvo sukirsta, kas sudarytų eilę 4 pėdų augščio, 4 pėdų pločio ir 13.333 mylių ilgio — t.y. kelią nuo Otavos iki Berlyno ir nuo ten iki Tokio. Popiermalkės kainavo 90 mil. dol.

Antras didžiulis šaltinis, tai vanduo. Popieriaus gamybai pasitarnauja trejopu būdu. Upėmis galima plugdyti medžius — pigiausia miško transportacija; vandens kritimas gamina taip pat fabrikams labai reikalingą elektros energiją, pagaliau, vandens tiesiog bilijonai galionų sunaudojami popieriaus gaminimo procesui.

Iš visų popieriaus rūšių daugiausia pagaminama ir eksportuojama laikraštinio. Kaip vadovaujantis šios popieriaus rūšies eksporteris Kanada atsistojo 1913 m. 1913 m. eksportavo 256.661 tonas, 1939 m. jau 2.658.723 t., o 1949 m. net 4.829.000 t. 1939 m. pasaulinę laikr. pop. gamybą sudarė 7.714.000 tonos. Kanados gamyba sudarė 37,2% visos pasaulinės. 1949 m. pasaulyje pagaminta jau 9.186.200 tonų. Kanados produkcija siekė net 56,3% minėto tonažo.

Pagaminti tiek daug laikraštinio popieriaus Kanada gali todėl, kad naudoja žalią medžiagą ir turi modernią mašinėriją. Popieriaus gaminimo mašinos kartais esti ilgesnės ir už futbolo aikštę, pasižymėdamos labai jautriu mechanizmu. Gali pagaminti 20 pėdų pločio ir iki 2000 pėdų į minutę greičiu. Už tai mašinų kaina siekia 4 mil. dol.

Kad Kanada palaiko augštą gyvenimo standartą, tai didžia dalimi padeda popieriaus, ypač laikraštinio, eksportas. Kas dešimtas doleris uždirbtas kiekvieno kanadiečio turi vienokį ar kitokį ryšį su popieriumi. Popierius turi pirmaujančią vietą eksportuojamų gaminių skaičiuje. 1947 m. popierius siekė 44% viso eksporto į JAV, o 1948 m. — 36%, kas žymiai Kanadai švelnino amerikoniškų dolerių trūkumą. Didžiausias popieriaus pirkėjas

(Nukelta į 6 psl.)

KLB Krašto Valdybos posėdis

Spalio 28 d. Toronte pp. Yokubynų bute įvyko devintasis Kr. Valdybos posėdis.

Pirmiausia svarstytas specialiai sudarytos komisijos galutinai paruoštas Intelektualų Klubų steigimo reguliaminas. Jį referavo jo autorius inž. J. Sližys. Valdybos nariams įnešus šiek tiek pataisų, reguliaminas buvo priimtas vienbalsiai. Dabartiniu metu Intelektualų Klubų steigimo reikalu beliko pasiruošti tik techniškai. Redakciniu atžvilgiu peržiūrėtas Klubų steigimo reguliaminas bus paskelbtas kanadiškoje lietuvių spaudoje.

Po to Valdyba priėmė rašto turinį, kuris bus pasiųstas Tautos Fondo Valdytojui, kaip atsakymas į jo prisiųstąjį sugestinį laišką dėl Tautos Fondui lėšų telkimo. Nutarta kontakte su TF Atstovybe paruošti aplinkraštį KL B-nės apylinkių valdyboms dėl vietinių TF atstovybių steigimo apylinkėse.

Dar buvo perskaityti Krašto Valdybos biure gautieji oficialių asmenų raštai.

VLIKo pirm. prel. M. Krupavičius perduoda Valdybai nuoširdžius sveikinimus ir linki geriausios sėkmės, pabrėždamas, jog bendruomeninės veiklos darbas yra didelis ir kilnus. Pasišventimo ir pasiaukojimo tam reikalui niekad nebūsią perdaug. Pasidžiaugiama, jog KLB yra gyva, judri ir patriotinga. Reiškiama viltis, kad kovoj už Lietuvos laisvę ir lietuvybės išlaikymą ji suvaidins svarbų vaidmenį. Konsulas Daužvardis dėkoja už KLB Tarybos suvažavimo sveikinimą.

JAV PLB Laik. Org. K-to pirm. prel. J. Balkūnas taipogi sveikina ir siunčia linkėjimus KLB Valdybai, vienkart jungdamas padėką KLB Tarybai už prisiųstą sveikinimą suvažiavimo proga.

Kr. Valdyba yra gavusi raštą ir susirinkimo protokolo nuorašą iš KLB Wellando apylinkės Valdybos. Tai pirmoji KLB apylinkė, kuri jau persiorganizavo ir išsirinko valdybą pagal priimtąjį KLB Statutą. Krašto Valdyba Wellando apylinkės nuoširdžiai sveikina ir linki sekmingo darbo.

Pr. Al.

SKURDAS IR BADAS

BALFo pirmininkas kan. dr. J. B. Končius, tik ką sugrįžęs iš savo 7 mėn. kelionės po Europą, kur turėjo progos aplankyti daugelį kraštų, susipažinti su lietuvių gyvenimu, ypač V. Vokietijoje ir Austrijoje, kur šiuo metu yra 8.000 mūsų tremtinių, pasikalbėjime spaudai papasakojo apie jų gyvenimo sąlygas ir šalpos reikalą.

— Išvažinėjau skersai išilgai ir savo akimis mačiau, kaip didelis skurdas ir badas mūsų brolių ir seserų pastogėse. Labai sukrėstas grįžau į Ameriką. Kaip gyvi, mano vaizduotėje stovi tie išbadėję seneliai ir sergą vaikučiai, perbalę džiovininkai ir tūkstančiai akių degančių vieninteliu prašymu: "Nepasmerkite mūsų bado mirčiai!".

Šiuo metu tremtinių problema oficialiai laikoma užbaigta: kas emigravo — išemigravo, o kas liko — laikomas aprūpintu, nes naudojasi valstybės pašalpa. Visos gi buvusios tarptautinės šalpos organizacijos jau baigė savo veiklą. Žinant, kad Vakarų Vokietija turi savo pabėgėlių iš Rytų Vokietijos net per 9 mil., svetimieji dabar tenai nepageidaujami labiau, negu kada nors prieš tai. Nedarbas dar nėra išnykęs, o kai vokiečiai turi savųjų, ir jų negali aprūpinti, tai apie svetimšalius nėra ko nė kalbėti.

Vokiečių valdžios pašalpa, vadinama "Fuersorge", įvairiose Vokietijos dalyse ir miestuose svyruoja nuo 35 iki 50 DM per mėnesį viengungiui ir šeimos galvai. Antrasis šeimos narys gauna 15 markių, o vaikai iki 16 m. amžiaus — nuo 5 iki 20 DM. Iš tų pinigų reikia susimokėti už butą, šviesą ir kurą ir išsimaitinti. Todėl vidutiniškai vienam asmeniui per dieną tenka 75 Pf., kas mūsų pinigais reikštų apie 18 centų. Bet tenai, kur gausios šeimos, ypač daug vaikų, vidutiniškai šeimos nariui tenka 49 Pf., taigi 11 centų. Gi maisto kainos, ypač riebalų ir cukraus yra dvigubai augštesnės negu Amerikoje.

Tremtiniai gyvena pačiose prasčiausiose patalpose, nes gerieji barakai visi perimti kariuomenės ar kt. žinybų, visteik jie turi valdžiai už patalpas mokėti. Bulvės ir duona yra pagrindinis maistas. Riebalai labai retas svečias, o jei pasitaiko, tai tik margarinas. Apie sviestą paklausti žmonės tik nusišypso ir atsako: "Sviesto? Mes pamiršome jo skonį. Taip pat ir mėsos!". Pienas — retas svečias. Ir vaikai pieno retai tegauna.

Tremtiniai stengiasi papildomą kąsnelį prasimanyti iš šalies. Ypač rudenį, ūkininkams bulves nukasus, pilni laukai pabėgėlių su krepšeliais. Jis rausiasi bulvienose ir ieško, bene bus dar netyčia kokia bulvė užsilikusi. Jie vaikšto ir po nuvalytų javų laukus, didžiausiu džiaugsmu pakeldami užsilikusią varpą, kaip senųjų žmonių pasakojimuose iš Lietuvos badmečio laikų.

Ligoninėse ir senelių prieglaudose yra tik vienas dešimtadalis visų mūsiškių. Ten duoda pakankamą išlaikymą. Ir jų patalpos yra geros. Yra dar, tiesa, gerose patalpose gyvenančių ir eilinių tremtinių. Jie savo metu buvo perkelti į naujai vokiečių valdžios pastatytus butus iš 2-3 kambarių. Tie butai nauji, tai jie ir brangesni. Todėl, nors ta tremtinių dalis (jų yra apie 15% bendro skaičiaus) vienu atžvilgiu, atrodo, būtų ir laimėjusi, tai kitu—tapo dar labiau nuskriausta, nes, atskaičius augštą nuomą, pragyvenimui dar mažiau telieka ir dar skurdžiau tenka gyventi, negu tuose mediniuose barakuose.

BALFo surenkama ir dalinama pagalba, jei ją proporcingai paskirstytumėm metams tarp visų tenai esančių lietuvių, sudaro vos 5 Pf. arba 1 amerikonišką centą dienai. Tai labai kukli parama. Bet ir už tai tremtiniai su ašaromis akyse prašo dėkoti Amerikos lietuviams už jų gerą širdį.

Dvasia mūsų tremtinių betgi dar nepalūžus. sulinkę žilagalviai seneliai ir senutės, kuriuos karo viesulai iš gimtųjų sodybų išmetė į amžiaus galą svetimų šunų lodytų, sau prieglaudos ieškant, tiesiog stebina savo tvirtu nusistatymu išvargti ir išlaukti ligi grįžimo laisvon ir nepriklausomon tėvynėn.

BALFo centras dabar yra Miunchene, Amerikos okupuotoje zonoje. Iš valdžios gavau įvairių lengvatų, kurios mūsų organizacijai sutaupys kelis tūkstančius dolerių. Iš jų paminėtinos: patalpos, nemokamas siuntų persiuntimas po visą Vokietiją, 50% papigintas susisiekimas centro atstovams su visomis lietuvių gyvenamomis vietovėmis, papigintas paštas ir tt.

Rūpindamasis padidinti BALFo šelpiamąją galią, sumažinau įstaigos personalą iki minimumo, iš šešių palikdamas tik du — įgaliotinį ir raštinės tarnautoją. Įgaliotinis Izidorius Rugienius su manimi aplankė visus lietuvius ir smulkiai susižymėjo, kas kur ir kam reikalinga, o BALFo gėrybės paskirstomos pačių žmonių išrinktų komitetų, kurie vietoje ištiria, kas ko reikalingas ir savo sprendimu išdalina.

Vargo mokyklos su pora tūkstančių lietuviukų, Didžiosios ar Mažosios Lietuvos, dirba savo pasišventėlių mokytojų vadovaujamos. Taip pat vaikų darželiai, Diepholzo gimnazija, vienintelė pasaulyje mokslo įstaiga, kuri vadovaujasi nepriklausomos Lietuvos mokslo programomis, yra ne tik Vokietijos, bet ir Amerikos lietuvių pasididžiavimas.

Džiaugiasi, kad JAV susidarė tiek daug jos rėmėjų būrelių.

Gimnazija yra vokiečių valdžios pripažinta ir savo programoje turi jos padiktuotų dalykų vokiečių kalba, bet tai nieko nekenkia, nes tuo pačiu gimnazija įgyja valdiškas teises ir ją baigę mokiniai gali studijuoti Vokietijos universitetuose.

Mokiniams ir mokytojams parūpinau aprangos, knygų ir maisto, gimnazijos bendrabučio reikalams palikau sunkvežimį ir džipą bei reikalingą jiems benziną.

Tikybiniais reikalais visoje Vokietijoje rūpinasi lietuviai kunigai, kurių 12 katalikų ir 4 evangelikų.

Pabėgėlių latvių tarpe

yra ir vienas lietuvis Andrius Tukleris, gimęs ir augęs Šventosios uoste, tik 1944 m. baigęs pradžios mokyklą. 1950 m. jis persikėlęs į Liepoją, kur baigęs specialius kursus ir buvo paskirtas tolimos žvejybos laivo kapitonu. Jis pabėgo bežvejojant susitaręs su vienu žveju, kitus 3 privertę nesipriešinti su pistoletu. Dabar visi 5 jie yra Švedijoje ir dirba fabrike.

"Britanijos Lietuvis" išspausdino jo pasakojimą apie padėtį Lietuvoje. Vaizdas maždaug tas pats, kaip ir iš kitų šaltinių — vargas, skurdas, pavojai, apatija ir karo viltis. Šiaip žmonės gyvena be jokių planų, džiaugdamiesi, kad dar yra gyvi ir nemiršta badu.

Geležies liejykloje tai ne prie arklo...

A. A. AUGUSTAS BALDŽIUS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Kaikurie būdo bruožai

Išeitų iš šito straipsnio rėmų aprašinėti visus Baldžiaus direktorijos politinius žygius. Paliksime prie jo asmens.

Baldžius mėgo gerai pavalgyti ir išgerti stiprų lašiuką. Šitoje srityje jis skaitėsi nenugalimu. Nebojant įtemptos politinės padėties, jis niekuomet neatsisakydavo gubernatoriaus pakviečiamas dalyvauti lietuviškuose parengimuose gubernatūroje arba Viktorijos viešbutyje. Švenčiant 1937 m. vasario 16 d. sukaktuves, pirmininkas aplejdo Viktorijos viešbutį tik sekančią dieną po pietų. Nors ir svyruodamas, šitas didelis ir storas vyras (tikra lietuviška meška), dar pasiekė savo jėgomis direktorijos automobilių.

Tokiais atvejais jis save viešai skelbė lietuviu, o Klaipėdos krašto komendantą jis visuomet vadindavo vokiečiu, centro vyriausybės klaidingai atsiųstu į kraštą. Tų pačių metų vasarą, dėl tokio jo posakio pulk. Liormanui, tarp abiejų kilo incidentas, kurį dalyvaują svečiai vos pajėgė išlyginti be didesnio skandalo.

Tą vakarą gubernatūroje dalyvavo ir vokiečių gener. konsulas von Sauken, kuris jau daugel metų nebesirodė pas gubernatorių. Tai buvo didelis politinio atoslūgio laikotarpis. Šitam svečiui tiek patiko vakaras, jog jis gubernatūrą apleido tik kitą rytą jau išaušus. Nors vokiečių gen. konsulas viešai politikoje niekuomet nesirodė, lietuviškieji politiniai sluogsniai į jį žiūrėjo kaip į neoficialų Baldžiaus direktorijos perdėtinį.

Tame pobūvyje, liežuviams kiek paliuosėjus, von Sauken papasakojo, jog jis irgi lietuviškos kilmės, nes jo protėviai esą kilę iš Suvalkų krašto bajorai. Dėlto jis ir labai domįsis lietuviška politika. Jis pats buvo kilęs iš Tarpučių dvaro, Rytų Prūsijoje, netoli Suvalkų sienos. Vėliau Berlyno valstybinėje bibliotekoje lietuvių-lenkų bajorų sąrašuose tikrai užtikau, kad Suvalkijoje gyvenę lietuviški bajorai Saukai. Tai irgi vienas Lietuvai žuvęs sūnus.

Paaštrėjus Hitlerio vyriausybės politiniam kursui, kitais metais politinis atoslūgis dingo ir vėl įsitempė santykiai Klaipėdos krašte. Buvo ruošiamasi naujiems rinkimams, kurie įvyko tų metų rudenį. Politika per tris metus buvo žymiai pasikeitusi. Baldžiaus asmuo jau nebepatenkino vokiečių reikalavimų. Buvo girdėti, jog į jį žiūrima kaip į lietuvį, kuris pilnumoje visgi neišpildęs antivalstybinio elemento politinių norų. Baldžius jau nebebuvo "persona grata".

Šituose rinkimuose vyriausiu kandidatu buvo išstatytas nebe jis, bet dr. Neumanas, kuris dėl savo antivalstybinio veikimo kelis metus buvo atsėdėjęs kalėjime Kaune. Baldžiui buvo taikomas senas bet visuose laikuose galiojąs principas: "Mauras atliko savo pareigas, Mauras gali eiti". Tas smūgis buvo toks didelis, jog Baldžius visai nedalyvavo kandidatų rinkimuose.

Ir rinkimų šūkis jau buvo visai kitas. Jis nebe ūkiškas, bet krašto vokiškumas. Mirono vyriausybei panaikinus karo stovį, paskutinieji seimelio rinkimai vyko visai laisvai antivalstybinėje bei nacionalsocialistinėje dvasioje, su teroru ir davė vokiečiams pageidaujamų rezultatų.

Į naująją direktoriją Baldžius nebepateko pirmininku. Gubernatūros siūlymas jį paskirti pirmininku naujųjų vadų buvo griežtai atmestas. Baldžius, apsivylęs ir supykęs, sėdėjo savo ūkyje. Ir po krašto atskyrimo jis nebepateko į administraciją. Žymesnes vietas užėmė iš Vokietijos atsiųstieji nacionalsocialistai. Galiausiai, įsteigus Šilutės apskrityje nacionalsocialistinę medžiotojų draugiją, Baldžius buvo paskirtas jos pirmininku. Tai irgi garbė.

Tremtyje

Sumuštai rytuose vokiečių armijai grįžtant, buvo ruošiamasi evakuoti ir Klaipėdos krašto gyventojus. Baldžius savo apylinkėje vaidino svarbų asmenį. Jo apylinkės gyventojai pasakojo, kad pirmai evakuacijos bangai vykstant, Baldžius gyventojus ragino nesijaudinti, likti vietoje, o pats, padėčiai įsitempus, nedavęs žinios kitiems, išsikraustė į Vaterlandą. Atrodo, kad jis vėl buvo grįžęs ir galutinai išsikraustė, kai rusų armija artinosi prie Klaipėdos krašto. Karaliaučiaus ligoninėje mirė jo pirmoji žmona. Vėliau jis vedė savo ūkio šeimininkę.

Karui pasibaigus, girdėjome, jog jis buvo apsigyvenęs viename dvare Schleswig - Holsteino provincijoje ir ten dirbęs kaip balnius, remontavęs dvaro pakinktus. Memellaandbundo judėjimui jis buvęs atšalęs, atsiribojęs nuo buvusių ir dabar dar tebetriukšmaujančių, apie Memeler Dampfbbotą susibūrusių "Heil Hitler" ir "Sieg-Heil" patriotų. Tame laikotarpyje jis pradėjo užmegsti santykius su lietuviais, kaip anksčiau jau pasakyta.

Pagaliau jis susirgo kepenų liga. Išgulėjo 9 mėn. Segebergo ligoninėje, ten ir mirė.

Memeler Dampbootas, Klaipėdos krašto nacionalsocialistinių triukšmadarių organas, ir dabar išeinąs Schleswig-Holsteine miniatūriniame formate, paminėjo jo mirtį 44 eilutėmis. Tai gana mažai tokiam nusipelniusiam asmeniui. MD tarp kitko pažymėjo, kad velionis vadovavęs grynai vokiškai direktorijai, paėmęs į rankas vadovauti Klaipėdos vokietybės kovai, nebojant gubernatoriaus, karo komendanto ir karo stovio ir ypatingai sunkiu laiku. Išbėgdamas iš savo krašto jis nustojęs visa, ką buvęs įsigijęs teisingu darbu.

Visi tikrieji Klaipėdos krašto lietuviai, to krašto gyventojai iš seniausių laikų, turi įvertinti velionį, kaip savo tautos atsimetėlį, renegatą pilna žodžio prasme, kuris atsižadėjo savo tautos ir protėvių tradicijų, savo politinė ir administracine veikla atidarė kelią nacionalsocializmui į kraštą, kuris iš seniausių laikų buvo lietuviškas. Tarnaudamas svetimos kilmės ir krašto atėjūnams, jis pats su tūkstančiais savo kilmės žmonių nustojo savo krašto ir tėvynės ir visko, kas jam buvo brangu. Tarnaudamas anoms idėjoms ir jėgoms, jis pats prisidėjo prie krašto gyventojų mulkinimo, kol jie pradėjo garbinti svetimus Dievus, šaukdami: Heil Hitler! Jo nuodėmė dar didesnė, jog jie tai darė save visuomet vadindamas "lietuviu".

Jis nenorėjo gyventi savo krašto tvarka, todėl turėjo savo amžiaus gale atsidurti pebėgėliu krašte, kuris jam liko svetimas ligi mirties. Jo atsivertimas lietuviu jau nebegalėjo atitaisyti jo padarytos politinės nuodėmės. Jo bendraminčiai, išbarstyti po visą Vokietiją ir gyvendami pastumdėliais, šiandien verkšlena, atsimindami anuos laikus, kaip prieš tuūkstančius metų "vaikai Izraelio prie Babilono vandenų".

Į pabėgėlių ir pastumdėlių prašymus, kad jų Vaterlandas jiems atlygintų nuostolius ir grąžinti tėvynėn, jie gauna atsakymą, kaip Memeler Dampfboot rašo, kad Ketvirtojo Reicho vadovybė neturinti "aktyvinės rytų politikos".

"Maurai savo pareigą atliko, maurai tegu eina".

Dr. M. Anysas.

Italų Katalikų Akcijos vyrų sąskrydis

IŠKILMINGAI MINĖJO 30-TĮ — BUVO ATSTOVAUJAMA LIETUVA

Tomis pačiomis dienomis, kai Toronte vyko III-sis Kanados L. Kat. suvažiavimas, Romoje Italijos kat. akcijos vyrai iškilmingu sąskrydžiu minėjo savo garbingo veikimo 30-metį. Ta proga Amž. Miestą užplūdo visa "Taikos armija", kaip Šv. Tėvas savo kalboje pavadino 150 tūkst. sąskrydžio dalyvių.

Vienodi sąskrydžio ženkliukai atlapuose ir taut spalvų nosinaitės švarkų kišenėlėse be žodžių iškalbingai bylojo apie bendrą entuziazmą, kaip giedriame akių žvilgsnyje atsispindėjo tikras pasididžiavimas mueitu kovos kelio 30-mečiu.

Sąskrydžio iškilmės prasidėjo spalio 11 d. rytą šv. Leono I bažnyčios konsekracija. Italų kat. akcijos vyrai savo 30-mečio sukaktį norėjo atžymėti vertinga dovana Šv. Tėvui. Tirštai apgyventam Romos Prenestino kvartale jie pastatė meniškai išpuoštą bažnyčią su visais moderniais parapijos įrengimais. Jie pareiškė norą, kad naujoji bažnyčia gautų garbingo popiežiaus Leono Didžiojo vardą, kurs su kryžium rankoje pasitiko baisųjį hunų vadą Atilą ir išgelbėjo Romą.

Po to Šv. Petro bazilikoje buvo pagerbta Kat. Akcijos Vyrų S-gos įsteigėjo pop. Pijaus XI atmintis. Po pietų Romos burmistras sąskrydžio dalyviams suruošė priėmimą.

Vienas iš kulminacinių sąskrydžio programos punktų buvo vidurnakčio mišios Sienos aikštėje, kuriose dalyvavo 200.000 minia, 60 vyskupų, vyriausybės nariai ir augštieji viešojo polit. bei profesinio gyvenimo atstovai. Įspūdingiausias momentas buvo, kai komunijos metu 100 kunigų išėjo dalinti Švenčiausiąjį, kiti, atsirėmę į medžius, tamsių šešėlių gaubiami, klausė išpažinčių.

Sekmadienio rytą Domisiano stadione ant Palatino kalvos įvyko iškilmingas 30-mečio minėjimas. Pagrindinę kalbą pasakė It. kat. akcijos gen. pirmininkas prof. Gedda, nurodęs, kad akivaizdoje didžiųjų taut bei tarptaut. problemų "katalikams turi būti aišku, jog **šiandien tikėjimas ginamas organizuotumu.** Žmogiška asmens vertė, kurią mes krikščionys ypatingai augštai statome, neprivalo vesti į užsidarymą, bet į savanorišką jėgų sutelkimą, idant modernusis pasaulis nepavirstų koncentracijos ar priverčiamųjų darbų stovykla... "Kat. akcija jau šiandien yra pirmaeilė jėga tautos gyvenime. Tačiau reikia, kad ji dar labiau išsiplėstų ir visur persunktų tautos gyvenimą, jį gintų nuo klaidų ir vestų į teisingumą, išganymą ir meilę.

"Kas mano, kad kat. Akcija siekia paslaptingų tikslų, — pabrėžė prof. Gedda, — tegu žino, jog esame tikėjimo misionieriai. Tiems gi, kurie mus kaltina klerikalizmu, mes atsakome, jog sena politinio klerikalizmo pasaka tėra tik pilies griuvėsių vaiduoklis vaikams ir isteriškoms moterims gąsdinti. Ne mums klerikalizmas rūpi, bet antiklerikalams, ar jie būtų žali ar raudoni, kad jame rastų liesą pateisinimą savo neapykantos šviesai ir meilei".

Baigdamas prof. Gedda sujaudintais žodžiais pagerbė persekiojamų brolių už geležinės uždangos aukas ir heroizmą.

Popietį, pagerbus Nežinomą Kareivį, nuo Esedros aikštės prasidėjo **iškilminga eisena į Šv. Petro aikštę,** tikra dvasinės jėgos demonstracija, užtrukusi apie tris valandas. Eisenos priekyje važiavo keli šimtai motociklistų su trispalvėmis vėliavėlėmis. Juos sekė didelis plakatas "Kat. Akcijos Vyrų 30-metis: 1922-1952", už kurio mirguliavo per 3000 vėliavų, o po jų nenutrūkstančiomis bangomis žygiavo atskiros grupės.

Daugiausiai plojimų ir ovacijų ir visą eisenos kelią lydėjusios minios sulaukė "Tylos Bažnyčios" grupė. Paduodame ištrauką iš dienraščio "Il Popolo", kur aprašoma, kaip Šv. Petro aikštėje minia sutiko iš už geležinės uždangos atstovus: "Vienas plakatas prasikišo pro kitus ir jį lydėjo ilgas sujaudintas minios užsesys. "Tylos Bažnyčia" skelbė jo užrašas, o jį sekė grupė vyrų spindinčiomis akimis ir išblyškusiais veidais. Tai buvo pabėgėliai — rusai, **lietuviai,** latviai, estai, rumunai, lenkai, vengrai, serbai: du iš jų nešė didelį atvaizdą Mons. Bossilkov, Sofijoje mirtimi nuteisto vyskupo. Minia jiems praeinant plojo, o šitie svetimšaliai jautėsi esą tarp brolių".

Tenka pažymėti, jog ypatingos pagarbos ir dėmesio sulaukė J.E. vysk. Padolskis. Apie jo dalyvavimą buvo škelbiama spaudoje ir per radiją. Lydimas kun. dr. Balčiūno, vysk. Padolskis ėjo visos grupės priekyje. Iš šalių skautų garbės sargyba. Tikrai jaudinančios akimirkos buvo, kai ant kiekvieno gatvės kampo minia reiškė gilią pagarbą kenčiančios Bažnyčios atstovui.

Lietuvius atstovavo profesorius Ivinskis, kun. Mincevičius ir studentai: J. Bulaitis, Ant. Sutkaitis ir šias eilutes rašantis. Buvonešama lietuviška vėliava ir plakatas.

Šv. Tėvo kalba

Virš 300 tūkst. minia suplaukė į Šv. Petro aikštę. Prieš Baziliką buvo įrengtas Šv. Tėvui sostas. Iš abiejų pusių tribūnos, kuriose užėmė vietas apie 100 italų ir užs. vyskupų, vyriausybės galva de Gasperi (kuriam pasirodžius minia sukėlė ovacijas) su kabineto nariais, kat. akcijos nariai parlamento atstovai ir didžiųjų miestų burmistrai.

Šv. Tėvas buvo sutiktas su gyviausiom ovacijom. Sausakimšai pilna Šv. Petro aikštė aidėjo vienu balsu "Viva il Papa", o to mirgančių trispalvių nosinaičių mosavimo aprašyti negalima. Aikštė tampa lyg milžiniškas žydinčių aguonėlių laukas, kurio centre stovi augštas obeliskas, o kraštus globia dvi galingos Bernini kolonų rankos. Virš šito lauko pamažu sleńka nešamas sostas, iš kurio be perstojo Baltasis Senelis laimina.

Pijus XII savo kalboje dėkojo Dievui už šitą didingą manifestaciją: "Pro grėsmingus debesis, kurie dengia pasaulį, pamatymas tokios taikingos kat. akcijos vyrų kariuomenės, guodžią kaip saulės spindulys".

Šv. Tėvas pastebėjo, kad kat. akcijos vyrai Italijoje buvo pagrindiniai pasipriešinimo pionieriai prieš tiraniją ir materializmą. Prisimindamas Leoną Did., kuris prieš 15 šimtų metų (lygiai 452 mt. rudenį) sulaikė Atilą nuo Romos puolimo, popiežius pabrėžė: "Šiandien pavojus gresia ne tik Italijai, bet visam pasauliui, nes priešas veikia visur, bandydamas suskaldyti Mistinį Kristaus Kūną, stengdamasis sukurti šeimą be Dievo, politiką be Dievo, bendruomenę be Dievo". Pijus XII nurodė, kad visi tikintieji privalo kartu su Popiežium ir vyskupais dalyvauti Bažnyčios ir civilizacijos gynime, ragino visus būti vilties ir šviesos pasiuntiniais, taikos ir saugumo nešėjais.

J. Vidzgiris.

AR TAI LIETUVIO DARBAS?

Toronto "The Telegram" spalio 28 d. laiškų skyriuje išspausdino du Lietuvą liečiančius prieštaraujančius laiškus.

Viename Helen Girdis dėkoja už rugsėjo 20 d. straipsnį, kuriame nurodoma, kad sovietai gaus progos atsakyti dėl vergijos priekaištų, kuo juos kaltino Pabaltijo tautos. Bet jų atsakymas, žinoma, būsiąs melas. Lietuva daug neteisybės patyrė, sako, H. G., bet tai esą, turbūt, žinoma redakcijai. Ir antraštė laiškui uždėta "Lithuanian tragedy".

Paskutinis laiškas, pavadintas "Baltic States", pasirašytas C. Jenkins, bet rašytas be abejo kokio "lietuvio". Rusai Lietuvoje 9 mt. pagyvenusi demokratiškai, žiauriai elgiasi dėl to, kad ji, vos gyvenusi itališko fašizmo pavyzdžio diktatūriniame režime, kur nebuvę nei žodžio, nei spaudos laisvės, o gyventojai buvę apkrauti mokesčiais iš kurių buvusi išlaikoma policija ir neproporcingai didelė armija. Dabar dėlto esą pereita į kitą kraštutinumą.

Lietuvos padėtis čia aptarta taip, kaip paprastai ją aptaria mūsų socialistai. Bet padorus lietuvis, jei ir nuoširdžiai tikėtų savo žodžiams, visdėlto į svetimą spaudą su tokiais savojo krašto dergliojimais neitų. Liaudiesbalsininkas būtų kitaip parašęs pradžią "laiško". Atseit, tai darbas sąmoningo ir rafinuoto Lietuvos laisvės kovos sabotažininko. O jis čia pat — Toronte ar arti jo.

"G. Jenkinsui" pirmasis atsakė — "The Telegram" spalio 30 d. — latvis Arnolds Lucis, nurodydamas, kad kvaila laikyti demokratijos mokytojais bolševikus, kurių režimas paremtas baime ir vergijaj. O kokia buvo "priespauda" nepriklausomoje Latvijoje Lusis apibūdino pavyzdžiu. Esą, 1922 m. iš Sovietų Rusijos atvyko Latvijon Vilis Lacis. Jis buvo įtariamas bolševikų šnipu, bet niekas jam netrukdė laisvai gyventi ir be cenzūros knygas spausdinti. Latvijos sovietinimą pravedęs Višinskis, "demokratijos mokytojas". Vilį Lacį 1940 m. padarė premjeru, o jis 1941 m. pasirašė įsakymą ištremti 30.000 latvių į Sibirą.

Ar Hitleris mirė?

Austrijos teismas paskelbė Hitlerio turto konfiskavimą. Sprendime nesakoma, kad jis miręs, tik nurodyta paskutinioji jo gyvenimo vieta — Valstybės Kanceliarija Berlyne.

Bavarijos teismas Hitlerio turto nekonfiskavo, tik jį globoja. Berchtesgadene ir dabar tebegyvena, išlaikoma labdaros įstaigų, Hitlerio sesuo Paula Hitler Wolf. Dar 1948 m. ji yra pareiškusi pretenzijų į brolio palikimą, tačiau teismas atsakė, kad jai atitinkama dalis to turto galėtų būti atiduota tik tada, jei ji patiektų brolio mirties įrodymus. Kiek to turto yra Vokietijoje ir Austrijoje, nebuvo paskelbta.

PASAULIS GENEROLĖJA

Pasaulis "generolėja", atseit, daugelio kraštų valdžios priekyje atsistoja vis daugiau generolų.

Generolas Eisenhoweris jau kuris laikas skina sau kelią į Baltuosius Rūmus. Jo skynimasis, reikia pasakyti, yra gana įdomus ir savotiškas. Iš pradžių generolaas į savo priešrinkimines kalbas buvo įsijungęs kovą prieš korupciją demokratų valdžios viršūnėse. Vėliau generolui nusibodo tuo ginklu švaistytis. Kodėl neišmėginti kitų priemonių? Ir štai jis, gal savo buvusio varžovo Tafto paveiktas, gal kitokių aistrų pagautas, išjojo į kovos areną pasibalnojęs kitą žirgelį — JAV izoliacionizmo šūkį. Tiesa, jo šūkis dar nėra pilnutinis. Generolo šūkterėta tik vienon pusėn: Azijoje turi kautis tik azijatai, Amerikai nėra ko ten maišytis. Tačiau, čia pat kyla klausimas: ar bėra tolimas tvirtinimas, jog ir Europą turi ginti tik europiečiai? O tokio žingsnio, be abejonės, labai seniai išsiilgęs ir "tėvelis" Stalinas...

Ir kitur panašūs dalykai vyksta. Egipto "stiprusis vyras" gen. Naguib, pasigarsino to krašto premjeru, išvijo iš krašto karalių Faruką, atleido iš tarnybos apie 450 karininkų, savo nuožiūra išvalė valdžios aparatą, pažadėjo gyventojams išdraskyti krašte turtuolių lizdus, na, ir visomis galiomis kovoti su įsišaknijusia valdžios sferose korupcija....

Siekdamas krašte "tvarkos" ir Libano gen. Fuad Shebab neseniai privertė pasitraukti iš pareigų prezidentą, pasiskelbdamas "laikinai" užimąs pats tas pareigas.

Stebėtis tenka, kad Persijos Mossadeghas dar nėra generolu. Prie gerų norų, žinoma, ir jis galėtų juo pasidaryti. Juk, turint neribotą valdžią rankose, nesunku pasiskelbti ne tik generolu, bet ir "generalissimu"...

Užsiminus apie "generalissimą", tenka prisiminti Sovietų Sąjungos "vadą ir mokytoją" Staliną. Juk tas gruzinas nė dienos nėra tarnavęs kariuomenėje, o štai, žiūrėk, pasiskelbė "generalissimu" ir tiek...

Pr. Alšėnas.

Pavergtoj Tevynėj

Veda ALMUS

★ Tarybinėje spaudoje populiarizuojami rusų ir žydų iš Rusijos naudojami Lietuvos kurortai. Štai P. Cijūnėlis rašo apie Trakus. Juose randasi šiuo metu pedagoginė, vidurinė ir septynmetė mokyklos, kultūros namai, parkas, jacht klubas, kinas, ligoninė, leidžiamas laikraštsi, biblioteka su 7 tūkstančiais knygų. Pastatyta hidroelektrinė stotis, kuriai naudojamas ežerų vanduo. Savaitgaliais čia suvažiuoja daug žmonių. Deja, pilis nė dabar — paskelbus TSRS architektūrinių paminklu — nėra tinkamai prižiūrima, nežiūrint, kad joje "lankydavosi Maskvos, Tverės ir Riazanės kunigaikščiai" . . .

★ LTSR neseniai pasirodė A. Oparin parašyta brošiūra vardu "Draugo Stalino veikalų kalbos mokslo klausimais reikšmė tarybinio biologijos mokslo vystymuisi". Nekainuoja nieko. 32 puslapių.

★ MTS Garliavos punkto direktoriaus Mozūriuko veikla pagal tarybų spaudą. Taip maždaug atrodo "ponų" gyvenimas LTSR. Sauvaliai atleidžia ir priima į darbą. Juos baudžia. Sauvaliai vežasi sunkvežimiais malkų, sėjasi kiek nori lysvių stotyje savo daržovėmis, MTS mašina tarnauja tik jam ir jo šeimai, vagia dideles sumas pinigų, maždaug po 19.000 į mėnesį. Jį kontroliuojantieji organai mėgsta lankytis pas jį. Išvažiuodami visada išsiveža porą paršelių, skerdienos ir kitokių gerybių. MTS Garliavos veikla yra prastesnė negu galima būtų patikėti. Kambainai beveik nenaudojami, trečdalis traktorių darbymetėj stovi be darbo. Laikraštis primena, jog "partija negali taikstytis su "ponišku", antipartiniu drausmės supratimu" . . .

★ Telšiuose veikia konservų įmonė gaminanti džemą(?), braškinę ir vyšninę uogienę.

★ R. Davtian, Vilniaus Valstybinio universiteto docentas, paskelbė studiją "JAV imperialistai — tautų smaugėjai". Šio istoriko debiutas yra toks idiotiškas, jog net ir juoko iš to padaryti negalima.

★ Ir Vilijampolės rajonas kas penktadienį žlugdo rugiapiūtės planus. Rajono MKTS turi 8 savieigius kombainus, 12 galingų kuliamųjų, kurių užtektų, jei jos būtų tinkamai naudojamos. Rajono vykd. komiteto pirmininkas aiškinasi blogu oru, darbo jėgos stoka(!), stoka technikos ir tt. Raudondvario MTS buvo pasižadėjusi Čkalovo kolūkyje iki rugpiūčio 3 dienos nuimti kombainu 58 ha javų. Deja, kombaino nebuvo sulaukta ir kolūkiečiai šoko padėtį gelbėti dalgiais. Kituose kolūkiuose kombainai ilgą laiką prastovėję sugedę. "Raudonosios Vėliavos kolūkyje kuliamoji dažniau remontuojama, negu kulia.

★ Kauno "Silvos" trikotažo ir kojinių fabriko yra šie žymūnai: fabriko direktorius — droigas Blochas, vyr. šaltkalvis drg. Martinov, kitas drg. Šhotin, komunistai drg. Juodka, kamjaunuolė drg. Jakovleva, profsąjungos sekretorė Rutkauskaitė ir kiti.

★ A. Ramanauskas, Šiaulių Statybinių medžiagų pramonės tresto vyr. inžinierius, siūlo, esant tokiam statybinių medžiagų trūkumui, gaminti gipsinius blokus ir pluoštinį sausų tinką. Jis radęs, jog pertvaros iš gipso blokų žymiai pigesnės, lengvesnės ir reikalauja mažiau darbo jėgos, negu medinės ir keramikinės. Taip 1 kv. m. ugniaatsparios pertvaros 7,6 cm. storio gipso plokščių sveria 30% mažiau, jų gamyba reikalauja beveik 5 kartus mažiau darbo jėgos ir kainuoja apie 2 kartus pigiau. Jis mano jog būtina prie Šiaulių alebastro fabriko organizuoti sauso pluoštinio tinko, o taip pat gipso pertvarų bloko cechą.

★ Kaip geri melagiai rusai bebūtų, ir jiems kitą kartą nusimeluoja. Štai "Tiesa" rugsėjo 16 rašo: ". . . Ryga— pirmojo pasaulyje tanko tėvynė. Čia 1915 metais grupė inžinierių pastatė šarvuotą mašiną ant vikšrinės pavažos, kuri turėjo šiolaikinio tanko bruožus . . .

★ Rugsėjo 16 d. per Vilniaus radiją buvo skaitoma paskaita "Leninė— Stalininė nacionalinė politika — tarybinių tautų suklestėjimo laidas". Skaitė drg. Petrovičius.

★ Ariogalos "Salomėjos Neries" kolūkio baudžiauninkai nurovė 45 ha linų plotą padedant Pernaravos MTS linų kombainui.

★ Ukmergės "Ždanovo" kolūkis už daržoves šiemet gavo 275.000 rublių pajamų.

★ Kovarsko "Stalino vėliavos" kolūkyje "liaudies statybos būdu pastatyta nauja 7-metė mokykla, kurią lanko apie 180 kolūkiečių vaikų.

★ Ir Naumiesčio rajonas kas penktadienį žlugdo grūdų paruošų planą, kas jį padaro paskutinį Kauno srityje. Administratoriai skundžiasi, jog nėra darbo jėgos. "Tiesa" šitkaip pataria. "Organizuokite piūties ir kūlimo darbus dviemis pamainomis. Štai kaip skiriasi "Arminų" ir "Pergalės" kolūkiai . . . Antrajame nesiskaitoma su darbo laiku. Išeinama į darbą vėlai, grįžtama anksti . . . Rajone daug kolūkių net rugsėjo viduryje neturėjo paruošę sėjai sėklos. Blogai naudojamos vietinės trąšos. "Bolševiko" kolūkyje iš 295 ha žiemkenčiais paruošto ploto mėšlu patręšta vos apie 30 ha. Girdi, daugumas apsileidėlių šiais metais argumentuoja nepaprastai lietingu oru.

LONDON, Ont.

Įdomi paroda

Lapkričio 8 d., šeštadienį, Londone, Ont., įvyksta YMCA-YWCA organizuojama įdomi paroda — keliolikos tautybių pasirodymas su tautiniu menu, taut. šokiais, būdingais tautai valgiais ir viskuo, kas tautai charakteringa. Tautinius šokius pašoks ir lietuviai, vadovaujami M. Chainausko.

Paroda bus tik vieną vakarą ir vyks kareivinėse, esančiose Londono miesto centre, Dundas ir Waterloo g-vių kampe. Pradžia 8 val. vak. **D. E. F.**

Mūsų akademinis jaunimas

Jei rudens spalvomis pasipuošęs Londono, Ont., miestas gali didžiuotis savo universitetu, savo veiklą tęsiančiu nuo 1878 metų ir turinčiu vieną iš gražiausių vietovaizdžių, pastatais ir gamtos grožiu, iš visų Kanados universitetų, — nedidelė Londono 300 lietuvių kolonija gali didžiuotis savo studijuojančiu tremties jaunimu.

Šiais mokslo metais University of Western Ontario paskaitų salėse ir koridoriuose lietuvis nėra svetimas. Šį pavasarį baigęs studijas humanistinių mokslų bakalauro (Bachelor of Arts) laipsniu, Vytautas Petrauskas, tęsia studijas toliau ekonominių mokslų magistro laipsniui gauti. Jo brolis Edmundas yra antrųjų metų augštosios matematikos-fizikos kurse. Pažymėtina, kad besimokantieji savo gabumu moksle puikiai atstovauja lietuvius. Pav. augštais garbės pažymiais šiais metais baigusi gimnaziją (Grade XIII) Gražina Narakaitė mokslo metų eigoje buvo viena iš geriausių mokinių. Įvertindamas jos gabumus, universitetas šiais metais paskyrė jai $200 mokslapinigių bei $200 stipendiją. Ji studijuoja modernias kalbas. Taipogi šį pavasarį baigę gimnazijas: Algimantas Eimantas studijuoja prekybinius mokslus, o Arvydas Gudelis — grieztuosius mokslus. Aldona Juodgalvytė šį rudenį baigia Westervelt komercinę mokyklą.

Savo ryžtu, vargu ir darbu, ne vien protiniu, bet ir fiziniu, užsidirbant vasaros atostogų metu pinigų mokslui, siekiančiam mokslo lobių jaunimui linkėtina Dievo palaimos ir sėkmės jų darbuose. **M.V.N.**

Padėkos

Ponams Stasiui ir Onai Kačiuliams, seniesiems lietuviams kanadiečiams, paaukojusiems lietuvių katalikiškajai kolonijai fisharmoniją reiškiame nuoširdžią padėką.

Kolonijos kapel. kun. Pr. Jokubaitis ir Bažnytinis Komitetas.

Iš lietuviškojo pasaulio

JA VALSTYBĖS

Prel. P. Juras spalio 27 d. atsigulė į Lehey ligoninę Bostone.

Prof. dr. J. Meškauskas iš Čikagos išvyko dirbti į vieną ligoninę Ohio valstijoje.

Clevelando naujosios Nesiliaujamos Pagalbos Panelės Švenčiausios bažnyčios šventinimo iškilmėse dalyvavo ir J.E. vysk. V. Brizgys, kuris pasakė lietuvišką pamokslą. Šventinimo išvakarėje, spalio 18 d. J.E. buvo ateitininkų svečias jų arbatėlėje.

Los Angeles gyveną intelektualai nutarė įsteigti svarstymui bei nagrinėjimui meno, literatūros, politikos ir kitų klausimų klubą. Šiame susirinkime dalyvavo įvairių pakraipų bei įsitikinimų žmonių. Sekantis susirnkimas įvyks lapkričio 9 d., kuriame kalbės apie meną dail. P. Puzinas, o po pranešimo bus diskusijos. Inciatoriais buvo "Lietuvių Dienų" redakcinis kolektyvas.

Los Angeles Tarptautiniame Institute spalio 11 ir 12 dienomis lietuviai kartu su kitomis tautybėmis dalyvavo rankdarbų parodoje, kurią tvarkė ponios Jeličienė, Žemgulienė, Sereranienė ir Batkienė, o taip ir tautinių šokių grupė vadovaujama ponos L. Zaikienės.

Nevienoda etika

Prieš kiek laiko "Naujienos" paleido prof. A. Maceiną šmeižiančią žinutę, kad jis esą civilinė tvarka vedęs vokietaitę. Tą žinutę su savais pagražinančiais komentarais pakartojo "Vienybė". Kai prof. M. į šmeižtą reagavo, paskelbdamas "Drauge" laišką, "Naujienos" atsiliepė, kad, esą, jei ne tiesa, tai kam mieste plepą. Po trejeto savaičių "Vienybė" pareiškė apgailestavimą, kad vieno "bendradarbio" Vienybės 39 nr. buvo neteisingai paliestas prof. Maceinos privatus gyvenimas. Iš patikimų bendradarbių patyrėme, jog tai buvęs grynai šmeižtas, greičiausiai paleistas provokaciniais tikslais. Nors prof. A. M. ir nesikreipė į "Vienybę", kad būtų atitaisyta ši skriauda, randu reikalą pats tai padaryti ir prof. A. M. atsiprašau". V. Nr. 42.

Taigi nevienodai atitaisoma.

VOKIETIJA

Į buv. "Sietyno" narius

Kreipiuosi į visus buvusius Vokietijoje Lietuvių meno kolektyvo "Sietynas" narius ir į buvusį orkestro seniūną p. A. Prelgauską.

Esu taip pat buvęs kolektyvo orkestro dalyviu. Dėl sveikatos nepavyko išemigruoti. Dabar esu patekęs į sunkias materialies sąlygas. Iš vokiečių gaunamos pašalpos neužtenka nei maistui. Todėl nuoširdžiai prašau kolegas ir koleges, pagal galimybę, mane paremti. Iš anksto tariu visiems kolegišką ačiū.

G. Vaitkūnaitis, (13b) Memmingen, Reg. Lager/Block 1— Zim. 19. Germany, Bavaria.

Vargo mokykla įsteigta Memmingene, kur veikusi pradžios mokykla buvo suvokietinta.. Vargo mokyklai vadovauja p. Vykintienė. Auerbache įsteigtai vargo mokyklai vadovauja J. Mildašienė.

ARGENTINA

Arg. LB Centro Valdyba prezidentui Peron dėl žmonos mirties buvo pareiškusi užuojautą ir gavo prezidento padėkos laišką.

Liet. verslininkai Argentinoje: marijampolietis J. Andziulis, vadovavęs fabrikui Limoje, galutinai įsikūrė Argentinoje, kur jau pastatė keletą butų vasarotojams Mar de Ajo pajūryje. Anksčiau ten statyba užsiėmė agr. inž. J. Bukevičius. J. Labukas tobulina savo gėlių plantacijas, A. Girdauskas turi baldų fabriką. J. Pauža tarnauja leitenantu aviacijoje, B. Survila turi savo madų firmą. E. Ryma vadovauja jaunųjų menininkų trupei "Meeha". Kitai artistų trupei Bueenos Aires vadovauja Kudirka.

— Sao Paulo miestas gavo autonomiją.

URUGVAJUS

Urugvajaus lietuvių koloniją sudaro per 500 asmenų. Tai daugiausia seni emigrantai, kurių vaikai dažnai jau nebekalba lietuviškai. Taip pat atsiranda tokių, kurie dar dairosi į Maskvą. Tačiau susipratę ir veiklieji tautiečiai plečia savo veiklą. Kultūros draugija turi savo pastogę, kur minimos tautinės šventės. Lietuviškajai minčiai skleisti taip pat pasinaudojama lietuvių katalikų radijo pusvalandžiu. Rugsėjo 8 d. šventės proga krašto valdyba kreipėsi į tautiečius, kad aktyviai prisidėtų prie PLB veiklos ir tuo būdu suaktyvintų lietuvių kolonijos veikimą.

Baigus DP emigraciją į JAV, buv. DP komisijos paskelbė "DP istoriją", iš kurion įdėtų pranešimų paaiški, kad iš 339.520 pabėgėlių, įsileistų pagal DP įstatymą į JAV, I-ją vietą (45%) užėmė lenkai, 2-ji vieta (11%) tekok buv. Latvijos piliečiams, 3-ji vieta — buv. Sov. Sąjungos (10,7 %) ir tolimesnė — Lietuvai su 7,5%. Latviai gavo 37.234 vizas.

Gautingo sanatorijos spaudos skyriaus vedėjas "Žiburių" spaudos bendrovei prisiuntė laišką, dėkodamas už prisiųstas knygas: V. Kastyčio "Kolektyvinė prausykla" ir "Liet. konstitucijos".

HAMILTONO L.D.M. TEATRO "AUKURAS"

PREMJERA

J. B. Priestley 3-jų veiksmų pjesė

Atvyksta Inspektorius

įvyks šio mėn. 15 d. St. Michael salėje (213 James St. N.)

Pradžia 19.30 val. Po vaidinimo šokiai

Įėjimas tik suaugusiems. **"Aukuras".**

HAMILTON, Ont.

Modernaus šokio koncertas

įvykęs spalių 26 d., sekmadienį, turėjo tik 113 žiūrovų. Programą atliko B. Vaitkūnaitė, duodama eilę baleto šokių, ir dramos artistė B. Pūkelevčiūtė. Svečiai buvo maloniai nustebinti augštu programos lygiu ir sužavėti puikiu B. Pūkelevičiūtės skaitymu.

Padėka

Ryšium su mūsų kariuomenės įžengimu į Vilnių, Vilniaus krašto lietuviai Hamiltone, reiškia nuoširdžią padėką kun. dr. J. Tadarauskui už atlaikytas mišias ir gražų pamokslą, o Hamiltono lietuvių visuomenei — už gausingą dalyvavimą pamaldose.

Dar kartą, nuoširdus, vilnietiškas, ačiū.

Vilniaus kr. lietuviai Hamiltone.

WINNIPEG, Man.

Šeštadieninės mokyklos Tėvų komitetan išrinkti: pirm. J. Malinauskas, nariai: V. Kriščiūnas, P. Matulionis ir J. Demereckas.

Apylinkės Valdyba spalio 24 d. Lietuvių klubo salėje surengė senųjų ir naujųjų lietuvių susiartinimo balių. Atsilankė daug svečių, nuotaika buvo labai puiki. Ginčams vietos nebeliko. Jaunieji šoko, o vyresnieji susėdę prie alučio šnekučiavosi ir dūmą traukė.

— Spalio 22 d. įvyko rinkimai miesto tarybą. Nebepraėjo nei vienas komunistuojantis.

Bažnyčios Įsig. Fondan senųjų ir naujųjų lietuvių susiartinimo balius proga aukoo: po $5 — Alf. Baniulis, Pov. Liaukevičius, Ant. Kairys, El. Aleksiejūnaitė, M. Šarauskas. Po $2 — P. Serapinas, K. Kazlauskas, V. Jančiukas. Po $1 — L. Bartninkas, A. Genys, V. Šmaižienė, J. Bežys, V. Stankevičius, J. Mališauskas, P. Kumpas, Gedgaudas, M. Markuvėnas, J. Januška, J. Činga, J. Malinauskas, Rutkauskas, Kurauskas, Ettenhofer, Willy Klen, Neišskaitoma, Vaitekūnas, Zavadskos, T. Juška. Po 50c — J. Trakys, V. Nolius, P. Bagdonas, Ryderis.

Aukojusiems nuoširdus ačiū.

Mt. BRIDGES, Ont.

Tabako derlius

Šiais metais tabako derlius Mt. Bridges apylinkėje gana geras ir augintojams pavyko veik visą prieš šalnas laimingai nuimti. Tik nedaugely farmų neprinokęs tabakas laiku nenuimtas ir liko ant lauko kaip nebetinkamas.

Kiekvienais metais derliaus nuėmimo sezonui artėjant tabakininkai stengiasi iš anksto apsirūpinti gera darbo jėga, kad derlius būtų nuimtas galimai anksčiau, dar prieš šalnoms užeinant, kad išvengti tabako nušalimo, nes kitaip susilaukia didelių nuostolių. Kartais ir dėl nevykusių darbininkų tabako derlių nuimti pavėluojama arba jis nušaldomas. Taip šiais metais atsitiko vienoj farmoj Mt. Bridges apylinkėje.

Prieš pat tabako derliaus nuėmimą į vieną farmą atvykusi poniutė iš Toronto, pasivadinusi P. U., prašėsi darbo ir buvo priimta visam sezonui. Bet sezonui baigiantis dėl nežinomų priežasčių P. U. dirbančiųjų tarpe pravedė nepasitenkinimą esamu darbu, dėl ko darbdavys buvo priverstas dalį darbininkų su P. U. priešaky paleisti iš darbo. Toks minėtos ponios pasielgimas darbe sudarė daug nemalonumų ir svarbaus darbo sutrukdymas galėjo atnešti nemažų nuostolių.

Tabokininkas.

Niagara Falls, Ont.

Atitaisymas

Šioje kolonijoje pamaldos yra laikomos kiekvieną 2-jį mėnesio sekmadienį. Sekančios pamaldos lietuviams įvyksta lapkričio 9 d., ne 13, kaip kad buvo paskelbta, St. Patricks parapijos patalpose, 12 val. Nuoširdžiai kviečiami visi lietuviai pamaldose dalyvauti.

Kun. B. Mikalauskas, OFM.

DĖMESIO ŠEŠTADIENINĖMS LIETUVIŲ MOKYKLOMS!

Ar jau turite klasių žurnalus ir mokinio pažymių knygeles šiems mokslo metams?

Rašykite "Žiburių" Spaudos Bendrovei 941 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada.

Žurnalo kaina $1, knygelės 15¢.

Ar skauda visur?

Ar jūs jaučiate "skausmus visame kūne"? Ar neatrodo jums, kad sunku pasilenkti? Skubiai išgelbės jus nuo šių skausmų Templeton's T-R-C's. T-R-C's yra specialiai pagaminti jus pagydyti nuo šios rūšies negalavimų, nervinių, išijos, sąnarių, reumatinių skausmų bei lumbago ir neuragijos. $0,65, ir $1.35 — vaistinėse. T-834

GERIAUSIAS ANGLIS PIGESNE KAINA

gausite per NORRIS FUEL CO. ATSTOVĄ V. AUŠROTĄ, 206 Gilmour Ave. Užsakymai priimami nuo 10 val. ryto ligi 10 val. vak. Telefonas: LY. 0305.

Šalin reumatizmą! Sveika radio-aktyvinė šiluma!

"TORCAN" firmos naujieji šildytuvai teikia sveiką ir malonią kambariui šilumą, apsaugo nuo reumatizma ir gydo jį. Šildytuvus gausite per firmos **atstovą P. VILUTĮ** tiesiog iš fabriko su visomis garantijomis ir urmo kaina (krautuvėse didieji: $19.50, pas atstovą — **$14.50,** mažieji krautuvėse: $15.95, pas atstovą — **$11.50**). Skambinkite P. Vilučiui vakarais telefonu MU. 0844 (14 Crisco St., Toronto). Šildytuvai tuoj bus pristatomi į namus.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius. Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. - - 272½ QUEEN ST. W., Toronto

Specialus rugpiūčio mėn. išpardavimas

Lietuviškai kalbąs kailininkas

Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai. Kailinių taisymas ir persiuvimas. Duodama lengvam išsimokėjimui

BERGMAN FUR CO TORONTO

197 Spadina Ave. Prieš ateidami skambinkite: EM 4-6509

6 įstaigų parduodamų namų sąrašuose Jūs visada turėsite didesnę galimybę susirasti pageidaujamą namą. Visuose rajonuose įvairių namų pasirinkimas. Norėdamas pirkti ar parduoti savo nuosavybę pirmiausia pasitark su

J. KARPIS

K. WILES REAL ESTATE

(Centrinė Įstaiga)

1 St. Clair Ave. W.
Toronto

Įst. tel. RA. 1232
Rez. JU. 6975

Neradę manęs įstaigoje, malonėkite palikti savo telefoną.

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E. Tel. RI. 5804 | **576 QUEEN ST. W.** Tel. EM. 3-1618

Hamiltono ir jo apylinkės alyvos apšildymo kontraktorius

K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji ir remontuojami arba pataisomi seni ALYVOS APŠILDYMAI— Oil Burners — į naujas arba senas krosnis pigiausiomis kainomis ir geromis išsimokėjimo sąlygomis. Taip pat taisomi vietiniai ir europietiški radijo aparatai ir šaldytuvai. Apžiūrėjimas ir patarimai atliekami nemokamai — VELTUI.

Prašoma kreiptis: 18 Spadina Ave., Hamilton, Ont. Telef. 9-20-35

Reikalingas nuosavybių (real estate) pardavėjas

Pageidaujama turintis automobilį ir kalbantis lietuvių, lenkų, ukrainiečių ir kitomis europiečių kalbomis. Geros uždarbio sąlygos darbščiam vyrui. Geroj vietoj — Bloor gatvėje (prie Havelock). Susidomėjusius prašome tuojau kreiptis

S. N. PREBBLE

REAL ESTATE

1052A BLOOR ST. W., TORONTO

Tel. OL. 5176, OL. 1793

Member of Toronto Real Estate Board

Jei norite pirkti ar parduoti:

namus, apartamentus, hotelius ir kit. biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą. Prašome kreiptis

TONY A. DAGELIS

Atstovauju

John Macdonald

REAL ESTATE ir GENERAL INSURANCE

Office: 202 James St. S., Hamilton, Ont. Phone 7-4220 ar Res. 3-4915, 2-1470

NORINTIEMS PIRKTI TABAKO FARMĄ DĖMESIO!

1. 200 akrų, 71 sodinimo teisė, $95.000, $30.000 įmokėti
2. 148 akrai, 50 sodinimo teisė, $85.000, $17.000 įmokėti
3. 150 akrų, 45 sodinimo teisė, $71.000, $10.000 įmokėti
4. 145 akrai, 36 sodinimo teisė, $43.000, $10.000 įmokėti
5. 100 akrų, 48 sodinimo teisė, $70.000, $8.000 įmokėti
6. 80 akrų, 35 sodinimo teisė, $60.000, $8.000 įmokėti
7. 90 akrų, 25 sodinimo teisė, $25.000, $5.500 įmokėti
8. 50 akrų, 16 sodinimo teisė, $26.000, $3.500 įmokėti
9. 100 akrų, 20 sodinimo teisė, $26.000, $3.000 įmokėti
10. 225 akrai, 38 sodinimo teisė, reikalingas partneris su $4.000 įnešimu.

Siuo metu pas mus yra didelis pasirinkimas tabako, bei mišrių ūkių.

JUOZAS ŽEMAITIS

R.R. 1 SIMCOE, Ont., Telef.: 1666 (nuo 9-5 val.)

Atstovauju:

FREEMAN & NEWTON

Real Estate Brokers, Simcoe, Ont.

STASYS PERMINAS

Box 328, Delhi, Ont.

Tabako ūkiai pardavimui:

$2.000 įmokėti, 15 aug. teisių, pilna kaina $7.000.
$3.500 įmokėti, 20 akr. aug. teisių
$4.000 įmokėti, 16 aks. aug. teisių
$5.500 įmokėti, 21 akr. aug. teisių
$7.000 įmokėti, 21 akr. aug. teisių
$10.000 įmokėti, 33 akr. aug. teisių gera farma.

Mišri farma 117 akrų tikrai geroje vieto ejsu tinkama tabakui auginti žeme $3.000 įmokėti, pilna kaina $16.000.

Be to, pardavimui daug įvairių farmų ir namų čia nepažymėtų. Atlieku visų rūšių apdraudimus ir parūpinu imigracijai darbo ir buto garantijas.

Atstovauju
J. W. KOCIUK,
Reals Estate, Delhi

Visais turto pirkimo ir pardavimo reikalais Jums patarnaus

Feliksas Senkus

Tel. LL. 3744

WILLIAM BOLLAND

Real Estate

1130 College St.,

Toronto, Ont.

Išmokite siūti!

LAPKRIČIO 7-8 dieną nuo 1 val. pp. iki 9 val. vak. mūsų krautuvėje bus DEMONSTRUOJAMAS siuvimas su NECCHI siuvama mašina

MES KVIEČIAME Jus pamatyti kaip lengvai be jokių priedų siūva: sagas, sagoms skylutes, monogramas, kraštų apsiuvimus, aklas siūles, į priekį ir atgal, ado ir lopo.

GARANTUOTOS VISAM GYVENIMUI!
VELTUI siuvimo pamokos NECCI mokykloje
Kainos nuo $139.00

Teirautis pas JONĄ AUKŠTAITĮ
Telefonas OXford 4444

Lietuvių Baldų Krautuvė

MOHAWK FURNITURE CO.

2448 DANFORTH AVE., TORONTO
Telefonas OXford 4444

Pilnas namų apstatymas, elektros reikmenys ir vaikų baldai.

Krautuvė atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro

THE NECCHI Custom DELUXE

DIDŽIĄJĄ KULTŪROS VAGĄ PRADEDANT

Lietuviškosios Enciklopedijos vandenims pajudėjus

Lietuviškosios Eenciklopedijos klausimas mūsuose nėra šios dienos reikalas. Pirmieji sumanymai ją išleisti pasirodė Amerikoje, ir Antanas Olšauskas buvo pasišovęs iš girios šį jautį į lietuviškuosius namus parvesti. 1909 m. jis pasisamdė ir du redaktorius (Kl. Jurgelionį ir A. Lalį), pasikvietė visus ano meto lietuvius šviesuolius bendradarbiais... Tačiau dėl visos eilės priežasčių darbas nutrūko ir pasiryžtoji 10 t. enciklopedija nepasirodė. Tačiau ši mintis, išrusenusi porą dešimtmečių, buvo pradėta įgyvendinti N. Lietuvoje, bet ir vėl dėl žinomų priežasčių nebuvo išbaigta, su dešimtuoju tomu visas darbas tapo laužte nulaužtas.

Tremties dienomis LE leidimą dažnai iškeldavo nevienas žmogus, tačiau, vis tebegyvenant skubiomis namo grįžimo viltimis, buvo diena iš dienos delsiama ir darbas nepradedamas. Paskutiniu metu jos leidimo reikalas pradėtas vėl spręsti visai konkrečiai: sudaryta redakcija ir pradėta rinkti prenumeratorių pasižadėjimai. Su šio didžiojo darbo pradžia mūsų spaudoje tuojau pat pasirodė ir visa eilė pasisakymų, prie kurių norėčiau ir aš savo trigrašiu prisijungti.

1. Anksčiau leistoji enciklopedija buvo pavadinta **Lietuviškosios Enciklopedijos** vardu. Dabar pasiryžtoji išleisti, nebežada būti anosios tęsinys ar išleistosios dalies visiškas pakartojimas, todėl ji ir norima kitu vardu pavadinti, būtent **Lietuvių Enciklopedija.** Man atrodo, kad šis vardas nėra tinkamas ir pilnai neatitiks savo turinio. Naujoji enciklopedija nežada būti koks nors paprastas lietuvių žinynas, t.y. žinomesnių lietuvių biografijų ir kitų panašių žinelių sąrašas, bet bendroji, apimanti ir nelietuvius, o taip pat ir įvairias mokslines disciplinas. Todėl ar negeriau ją "pakrikšdinti" pradiniu, graikiškai-lotynišku, vardu, kaip pasielgė ir daugelis kitų tautų, t.y. pavadinant **Encyclopaedia Lituanica.**

2. Pradėtoji leisti LE buvo bendroji ir gana plati. Šiandieną gyvai keliamas klausimas, kokią dabar leisti — bendrąją ar specialiai lituanistinę? Klausimas labai opus, nes mums abiejų reikia. Lituanistams reikia atskiros lituanistinės ir dar net daugiau, — atskirų jos sričių platokų enciklopedijų. Jie tokių enciklopedijų trūkumą gyvai jaučia, todėl ir visur dėl tokios pasisako. Man asmeniškai ir pirmiausia lituanistinė reikalinga, nes su tais klausimais daugiausia susiduriu. Tačiau tai mano asmeninis rūpestis, ir dar kokios poros šimtų mano bendro likimo draugų. Šiaip mūsų visuomenei pirmiausia reikia apyplatės bendrosios enciklopedijos, kur ji galėtų visas pagrindines žinias rasti. Jei turėtume piniginį mecenatą, būtų galima išsileisti kelių tomų specialiai lituanistinę arba jos atskiroms šakoms (literatūrai, tautosakai, menui...). Dabar gi, susidaro padėtis, jog lituanistinės enciklopedijos tomelis kaštuotų po 50 dol. ar daugiau, nes ji būtų leidžiama 500-600 asmenų reikalui (? Red.). Todėl šiandieną vertinant esamą padėtį tegalima pasisakyti tik už bendrąją (20-25 tomų) enciklopediją, su giausia praplėsta lituanistine dalimi. Patys gi lituanistai turėtų būti dėkingi visuomenei, jog leidžiant bedrąją, gaus ir didelę dalį lituanistikos. (Kad lituanistinė enciklopedija būtų pageidaujama tik lituanistų, mes labai abejojame. Jos prenumeratorių skaičius negalėtų būti mažesnis už bendrosios. Ir leidėjas padarytų didelę klaidą, jei nesurinkęs reikiamo skaičiaus prenumeratorių bendrajai, neišsiaiškintų, kiek gi prenumeratorių galėtų būti lituanistinei. Mums atrodo, kad jų galėtų būti dar daugiau. Red.).

3. Čia, žinoma, kyla vienas nemalonus klausimas, ar bendrosios enciklopedijos mes neleisime iki pasaulio pabaigos, kai mažąją lituanistinę galėtume išleisti daug greičiau. Mūsų "Spaudos Fondo" leistoji LE turėjo palinkimo tęstis iki begalybės, todėl, kai latviai ir estai išsileido savas enciklopedijas, mes nė iki pusės neįsivarėme. Tačiau nepamirština, kad ne tiek ano meto sąlygos taip lėmė, kiek paties "Spaudos Fondo" vidaus reikalai. Nebuvo ir pastovios redakcijos — tik nuo kitų darbų nuliekanti. Šiandieną padėtis pakitusi. Tiek redakcija, tiek leidėjas yra susirūpinę ją per 6 metus baigti.

4. Kaikas nuogastauja, jog enciklopedija bus brangi. Čia galima labai trumpai atsakyti. Lietuvojej vienas tomas paprastai kaštavo visos savaitės uždarbį (jos prenumeratoriai buvo daugiausia pr. mok. mokytojai), dabar užtenka darbininko vienos dienos uždarbio. Šiandieninėse sąlygose 7,50 dol. nėra didelis pinigas net ir naujų namų savininkams. Čia reikia tik noro, o pačios sąlygos tikrai palankios. Bet jei visuomenė pasiliks kurčia, tai atsakymas labai paprastas, kad Lietuvoje gautasis kultūrinis drabužis per plonas dar pridengti mūsų daugumos materialistiniams polinkiams.

5. Galima būtų padaryti priekaištų dėl pačios redakcijos ir redakcinės komisijos. Ji gana apysiaurė, net vienašališka. Ten nėra nei vieno menininko ir muziko. Abi šios sritys yra plačios ir svarbios. Reikia tikėtis, jog tiems reikalams taip pat atsiras žmonės. Jei susirastų didesnis prenumeratorių skaičius, reikėtų papildyti redakciją ir kalbininku, nes tas pačiai enciklopedijai ir jos kalbai išeitų į naudą.

6. Kaikas bando priekaištauti, kam leidimą pasiėmė vienas asmuo, o ne kokia visuomeninė organizacija arba PLB. Mintis labai graži, bet kol susikurs PLB, kol atsiras kultūros skyrius ir lėšos, arba kol mūsų visuomeninės organizacijos išsimiegos, tai vienas nepalaužiamos valios leidėjas gali ir išleisti. Mes daug turėjome gražių "visuomeninių" sumanymų, tačiau visoki "komitetai" numirė nė darbo nepradėję. Todėl šiandien ir vieno žmogaus (p. Kapočiaus) pastangas tenka tik sveikinti.

Visas pastangas suglaudus, galima manyti, jog susilauksime savos enciklopedijos. Jos išleidimas būtų tikrai didelis įnašas ir kartu prasklaidytų daugelio mums primetamus "atsilikimo" priekaištus. Mes tada atsakytume tyliai savo darbais. Ar mes turėsime savą enciklopediją, priklauso nuo mus pačių. O kai mes norime, tai ir padarome. Tremtis nekartą tai patvirtino. Dabar ir tas pat, nes, paskutinėmis žiniomis, pasižadėjimų skaičius jau prašoko 1000.

P.S. Naujai ruošiamos leisti enciklopedijos žadama spausdinti labai ribotas kiekis. Kartais reikėtų pagalvoti ir apie Lietuvą. Savu laiku LPGr. garsiai kalbėjo apie vadovėlius. Ar ji negalėtų užmesti kokias 500 egz. ir pačios enciklopedijos? Šiandieną, atrodo, tai daroma tik pavieniais egzemplioriais, t.y. kaikurie užsisako po 2. Reikėtų pagalvoti. O kai daugiau susitelksime, ir pati enciklopedija pasirodys šaunesnė.

A. Mažiulis.

Liet. Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius kalbasi su vyr. redaktorium prof. Vacl. Biržiška dėl enciklopedijos techniško sutvarkymo.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Prof. Vaclovas Biržiška paskirtas penkeriems metams Kongreso Bibliotekos Vašingtone garbės patarėju. Deja, tai tik garbės titulas, kuris neduoda nei cento, reikalingo pragyvenimui.

Jer. Kačinsko Mišios Š. P. Marijos garbei, skirtos Lietuvos krikšto 700 metų jubiliejui jau išspausdintos. Išleido prel. Juras.

J. Lingis, žinomas lietuvis tautosakininkas, gyvenąs Švedijoje, kur jį karas užklupo bestudijuojantį, dabar renka žodinę švedų laivų statytojų medžiagą Karlskronoje.

K. O. Falkas, buvęs švedų kalbos pirmasis lektorius Vytauto D. universitete Kaune, dabar vadovauja slavų bei baltų katedrai ir slavistikos institutui Lundo universitete.

V. Kazokas išleidžia eilėraščių rinkinį "Atspindžiai".

K. Binkio "Lyriką" suredagavo J. Aistis, surinkęs visus žinomus Binkio eilėraščius. Rinkinys netrukus pasirodys.

Smuikininkė E. Kuprevičiūtė, pirmoji Argentinos smuikininkė, iš Buenos Aires išvyko į Entre Rios provinciją, kur įvyks jos 8 koncertai. Kitais metais ji vėl numato atvykti su koncertais į Europą.

Latvis kompozitorius Tolivaldis Kenins, Kanadoje teišbuvęs vos 1 metus (torontiečiai jį matė prie pijanino per latviškąją programos dalį š.m. birželio trėmimų minėjime Massey Hall), priimtas į Toronto Universiteto Muzikos fakultetą ir Karal. Konservatorijos mokomąjį personalą.

T. Kenins tėra 32 m. amžiaus, bet jau spėjęs pasireikšti eile kompozicijų — baletas, kantata, sonatos, koncertai. Jo baletas buvo išpildytas 1949 m. Paryžiuje, o kaikurie kiti kūriniai Naujosios Muzikos Tarpt. Festivaly Darmstadte 1950 m. Tais pačiais 1950 m. jis laimėjo pirmąją premiją Paryžiaus konservatorijos konkurse, 1951 m. jis laimėjo Latvijos muzikos premiją. UNESCO pavestas, jis yra sukūręs didesnį simfoninį kūrinį, kuris dar šiemet bus išpildytas UNESCo koncerte Paryžiuje.

Įsigykite vertingus "Lietuvių Dienų" leidinius:

"Lietuvių tautos kelias", prof. M. Biržiška, $3.50; "Varpai skamba", St. Būdavo apysaka, $2.50; "Žemė", poez. antalogija, $4.00.

Knygos gaunamos "T. Žiburių redakcijoje, spaudos kioskuose ir leidykloje: "Lietuvių Dienos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

VAIKĄ MUŠTI, BARTI AR PAMOKYTI

Daugelis pedagogų mano, kad švelni bausmės forma tinkamai pavartotina vaiko auklėjime. Jų nuomone, tai padės jam išvengti ateityje daug skaudesnių patyrimų.

Tačiau nei viena bausmės rūšis nėra tiek diskutuojama ir tiek piktnaudojajma kaip mušimas. Čia didelės reikšmės turi sveikas tėvų susiorientavimas vaiko psichiniame išsivystyme. Kartais, prieš vaikui ateinant į proto amžių, mušimas gali būti net būtinas. Mažas vaikas negali suvokti blogo veiksmo pasekmių. Tačiau jis gali įsivaizduoti ir suprasti skausmą. Pav. vaikas, žaisdamas gatvėje, nedavertins pavojaus, kuris jam grėsia, bet jis, jeigu jau kartą "buvo gavęs į kailį", lengvai pajėgs sugretinti pavojų su skausmu. Todėl yra geriau vaikui truputį "suduoti"", negu rizikuoti jo gyvybe.

Vaiką, pasiekusį proto amžių, retai arba niekuomet nereikia mušti. Bet tai dar nereiškia, kad jo visiškai bausti nereiktų. Anaiptol. Tik nauja bausmės rūšis turi būti labiau pritaikinta jo individualiai asmenybei. Be atodairos mušimas gali stiprios valios vaiką tik dar labiau užkietinti blogame elgesyje. Tačiau protinga bausmė, kaip pav. sulaikymas kokių nors turimų privilegijų šeimoje, įgalins jį pastebėti padarytą klaidą, visiškai nesužalojant jo asmenybės.

Fizinės kūno bausmės ignoruoja dvasinį pradą žmoguje. Vietoje suhumaninti vaiką, jos daro jį daugiau brutalų. Tik gyvulių pasaulyje naudojamos šios rūšies bausmės, apeliuojant į jų kūno pojūčius. Su vaiku turi būti elgiamasi kaip su žmogiška būtybe. Jam turi būti rodoma lygiai tokia pat pagarba ir dėmesys kaip ir vyresniesiems. Jis turi lygiai taip pat laisvą valią, maštantį protą ir nemirtingą sielą.

Konstruktyvi bausmė yra protinga, bet ne jausminė; nuosaiki, bet ne kerštinga; pozityvi savo tiksluose irmetoduose, bet ne negatyvi. Ji niekuomet negali būti vien tik atsilyginimas už žalą, padarytą klaidingu vaiko elgesiu. Taip pat ji neturi būti siekianti palaužti vaiko valią, kaip dažnai tėvų yra daroma, baudžiant jį fizinėmis bausmėmis, bet vien tik siekiant bendro gero. Drausmingumas yra pagrindinis dalykas charakterio ugdyme. Bet kaikurie tėvai, atrodo, mano, kad drausmingumas reiškia valdymą dominaciją. Tai yra du skirtingi dalykai. Dominacija paprastai uždeda varžtus iš lauko, tuo tarpu kai drausmingumas išvysto kontroliavimą paties savo viduje. Nėra gera pratinti vaiką visuomet prie vergiško pkalusnumo, bet kartais reikia leisti jam pasirinkti tą ar kitą. Kaikurie tėvai ir motinos daro didelę klaidą, manydami, kad, palaikymui namuose drausmės, reikia nuolatos vaikams įsakinėti. Taip elgdamiesi, jie trukdo išsivystyti paties vaiko iniciatyvai ir sveikai nuovokai apie kasdieninius gyvenimo reiškinius.

Štai ko tėvai neturėtų daryti:

1. Niekuomet nebausti vaiko supykus. Pyktyje niekuomet nepataisyti kito. Visuomet susidarys pavojus būti per daug žiauriu ir prarasti sveiką nuovoką apie dalyko esmę. O vaikas gaus įspūdį, kad kito pikti norai jam užmetami prievarta.

2. Niekuomet nenužemink savo vaiko. Mažo vaiko nužeminimas yra blogis. Su meile turi būti taisoma kiekvieną kladia.

3. Niekuomet nebausti vaiko blogo ūpo įtakoje. Negalima "savo tulžį išlieti" ant vaiko, kuris galbūt dėlto nėra visiškai kaltas.

4. Negrasinti ir neįžeisti vaiko žodžiais. Piktas žodis gali vaikui kartais padaryti daug daugiau žalos, negu betkuri fizinė bausmė. Nereikia užmiršti, kad jauno vaiko siela yra labai jautri.

5. Negalima uždėti vaikui tokios bausmės, kuri galėtų pakenkti jo fizinei ar dvasinei sveikatai. Pav. nėra gera, kai tėvai, norėdami nubausti savo vaiką, pasiunčia jį miegoti be vakarienės. Jo augantis organizmas reikalingas ir valgio ir miego. Vaikui gali susidaryti įspūdis, kad jis šeimoje yra nekenčiamas.

6. Jeigu jau vaiką reikia bausti, tai niekuomet nereikia atidėti bausmės. Negerai daro toji motina, kuri iš per didelio prisirišimo prie vaiko, nenori pati jo bausti, bet jam grasina, kad kai pareis tėvelis į namus, tai jį nubaus. Neužmirškime, kad bausmės laukimas sukelia vaiko vaizduotėje įvairiausius išgasčio ir baimės jausmus.

Tik tikrai pamokanti bausmė, plaukianti iš protingos meilės vaikui, gali prisidėti prie pilnos asmenybės išugdymo.

Vikt. Skilandžiūnas.

ŠV. KOTRYNOS SESERYS

Šv. Kotrynos Mergelės ir Kankinės Seserų Kongregacija Lietuvoje buvo išsilaikiusi rusų caro priespaudos laikais. Jau buvo belikę tik trys seserys, rusai laukė kol jos išmirs ir galutinai bus uždarytas — sunaikintas vienuolynas, nes novicijatas buvo senai uždarytas. Bet Dievo Apvaizda surėdė kitaip. Tos trys seserys ilgai gyveno... Pagal senus vienuolyno metraščius, vienos iš tų seserų artimas giminaitis buvo caro raštinėje. Ir Šv. Kotrynos M. ir K. Kongregacijos seserys, norėdamos išlaikyti gyvą kongregaciją, siuntė pasiuntinį į Petrapilį su prašymu, kad rusų valdžia vėl leistų atidaryti novicijatą. Buvęs toks supuolimas, jog iš ryto buvę raštinėje pranešta, kad pirmas intesantas bus patenkintas, mat, tą naktį buvo gimęs carui sūnus. Pirmas prašymas buvęs tą rytą Šv. Kotrynos M. ir K. Kongregacijos ir taip buvęs gautas leidimas atidaryti novicijatą.

Pati Kongregacija įsteigta maždaug prieš 320 metų. Krakėse, Kėdainių apskr., viena pamaldi mergaitė paaukojo savo turtą — namą irkiek ten buvo prie namo žemės ir pati save artimo meilei — slaugydama miestely ligonius. Atsirado dar dvi jos draugės, kurios prisidėjo prie jos kilnaus darbo. Tuo laiku visa Krakių apylinkė priklausė vienam ponui. Tas ponas, matydamas kilnų ir naudingą jų darbą, padovanojo joms Krakių miestelį ir kelis kaimus. Bažnytinė vyriausybė patvirtino jų Regulą. Taip yra prasidėjusi Šv. Kotrynos Mergelės ir Kankinės Kongregacija Lietuvoje.

Motiniški namai iki pat antro rusų atėjimo išbuvo Krakėse. Prasidėjus 1914 m. pasauliniam karui jau buvo 12 seserų, o 1944 m. buvo virš 100 seserų. Seserų veikla buvo gražiai išvystyta. Seserys Krakėse turėjo nepilnamečių nusikaltėlių mergaičių įstaigą, Karmėlavoj ž.ž. ūkio mergaičių mokyklą, taip pat dirbo Krakių gimnazijoje, pradžios mokykloje, vaikų darželiuose, Kaune Kurčių-Nebylių Institute, infekcinėje ligoninėje ir senelių bei vaikų prieglaudoje.

1944 m., rusams staiga užimant Lietuvą, seserys išsiskirstė pas gimines. Penkios seserys, kurios buvo atvykusios pas gimines prie Vokietijos pasienio, drauge su bėgančiais lietuviais pateko į Vokietiją ir iš Vokietijojs atvyko prieš tris metus į Kanadą. Atidirbusios namų ruošoje vienų metų darbo sutartį, seserys susibūrė vėl bendram vienuolyno gyvenimui — pašvęstam Dievo ir artimo meilei.

Dabar seserų materialinė būklė yra sunki. Jos laikinai apsigyvenusios Toronto Lietuvių Katalikų Šv. Jono Krikštytojo parapijos būsimojoje klebonijoj 1639 Bloor St., W. Kuklias savo santaupas sudėjusios, įsteigė lietuvių vaikų darželį. Lankančių skaičius labai padidėjo ir dabar patalpos pasidarė jau permažos. Verkiant reikia ieškoti didesnių.

Viena iš seserų po kelėto mėnesių baigs "Training School for the Nurses" ir turės teisių atidaryti Nursing Rest Home. Seserys visas savo jėgas yra sukaupusios toliau tęsti pradėtą vaikų darželio darbą — mažyčių auklėjimą katalikiškoje lietuviškoje dvasioje ir įsteigti Nursing Rest Home dėl senyvo amžiaus ir paliegusių žmonių. Reikalinga bus taip pat daugiau ir darbo jėgos. Šv. Kotrynos M. ir K. Kongregacijos seserys priima norinčias įstoti mergaites kandidatėmis. Kreiptis šiuo adresu: Sesuo Vyresnioji, 1639 Bloor St. W., Toronto, Ont. Canada.

Redakcijai prisiųsta

Vladas Butėnas, Nuėję plotai, Čikaga, 1952 m., tiražas 200 egz., išleista rankraščio teisėmis, spaudė M. Morkūno spaustuvė, 32 psl., kaina nepažymėta.

Lietuvų Dienos, 1952 m. lapkričio mėn., 24 psl.

Tarpe daugelio vaizdų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo yra trys dideli vaizdai iš Kanados Taut. Parodos Toronte lietuviškojo skyriaus. Šiaip paminimas Liet. Universitetas, St. Šimkus, L. Vyčių suvažiavimas, jaunmo vasaros stovyklos ir tt.

Ateitis, 1952 m., Spalis, Nr. 8, 169-192 psl.

Numeris gausiai iliustruotas ir su visais įprastais skyriais.

Šv. Pranciškaus Varpelis, 1952 m. Nr. 11, 341-372 psl.

Apie genocidą Baltijos valstybėse Patariamoji Lietuvių Grupė yra paruošusi Baltąją knygą.

KALĖDOS JAU NEPERTOLIAUSIA

Pats laikas pasirūpinti dovanomis. Geriausia bus dovana, jei saviesiems ar bičiuliams įteiksi knygą arba pasveikinsi lietuviškomis atvirutėmis.

1. **Vyt. Kastyčio "Kolektyvinė prausykla" — $1.00;**
2. **Lietuvos Valstybės Konstitucijos 1922, 1928 ir 1938 m. — kaina 70 c.**
3. **Kalėdinės atvirutės su lietuviškais piešiniais po 10 c.**

Galima gauti Spaudos B-vėje "Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto ir pas lietuviškos spaudos platintojus.

ALB. BARANAUSKAS

Kelias eina pro kapines

(Pabaiga)

Dėdė, atsiminęs, kad jiems prieš akis nemažas gabalas kelio, paragino arklius. Vingiais kildami tarp kalvų, jie galų gale užsikrapštė ant plokštumos, kur į veidus papūtė stiprus vėjas, ir miško ūžimas plaukė per apleistus laukus, pilnus didžiulių akmenų, krūmokšnių ir susiraičiusių skroblų. Aplink jokių sodybų, tik kur-ne-kur vieniša trobelė be sodo, be kiemo, nejaukiai riogsanti mėnesienoje. Padangėje draikėsi permatomi debesys, kuriuos vėjas greitai nešė pro mėnulį į rytus. Pakraščiuose ūkanos paslėpė žvaigždes.

— Gerai, kad nors kam pasauly sekasi, — atsiduso dėdė. — Aš pats dirbu, kaip arklys, dirba visa šeima, o kaip ant vietos, taip ant vietos. Kad ir visi pavalgę, apsirengę, bet tūkstančio litų per metus nepadarome. Jei gauni litą kitą, tai tik už gyvulėlius, ir tai ne kažin ką. Andai pardaviau telyčią — trisdešimt penki litai...

— O aš praeitą ketvirtadienį Pajavony pardaviau dvi po šešiasdešimt!

— Po šešiasdešimt!

— Po šešiašdešimt — aš nemeluoju. Kam man meluot?

— Na, tai čia jau dyvai!

— Nežinodamas, tikėti ar netikėti, dėdė užsirūkė ir paragino arklius. Kryžkelėje jie pasuko iš vieškelio į siaurą, išvažinėtą keliuką, vingiuojantį pakriaušiais, ir tokį akmenuotą, kad abudu keleiviai nuolat šokinėjo sostelyje. Jie artinosi prie Liepynų dvaro.

Šioje apylinkėje gyveno vargingi, užsidarę ir nedraugiški mažažemiai. Pati gamta čia laukinė ir atšiauri: nuogi smiltynai, krūmais aptekę skardžiai, plikos, apvalios kalvos. Kelio senai niekas netaisė ir lietus bei pavasarinės srovės jį pavertė tikru upelio dugnu. Vienur šalia kelio dunksėjo troba su nauju šiaudiniu stogu, kurį negailestingai šiaušė vėjas, o mėnulis stovėjo tiesiog virš lentinio kaminėlio. Smėlis pasieniais išmindžiotas mažų vaikiškų pėdų, kurios dabar, turbūt, kyšojo iš po antklodžių viduje už tamsių langučių. Pas slenkstį numestas sulūžęs kastuvas, kuriuo pakeleivje iškasinėta aibė tvirtovių su grioviais ir pylimais.

— Kas čia gyvena, ar ne Šilėnas?

— Dabar jau Šilėno žentas, užmiršau, kaip jo pavardė, — atsakė dėdė.

— Tai gal ta jo jauniausioji ištekėjo? Atsimenu, graži mergaitė. Šilėnas vieną žiemą mums padėjo kulti spragilais ir ją atsivesdavo pas mūs vaikus. Bet ar tik dabar ji ne Vilkabaliuos gyvena?

— O, atsimenu! Gyveno Vilkabaliuos, tačiau jau penki metai, kaip nėr gyvos...

— Tokia jauna pasimirė!

— Numirė iš išgąsčio.

— Iš išgąsčio?

— Jūs niekad ir negirdėjot? Tai aš papasakosiu viską nuo pradžios. Kaip jos vardas, ar ne Antanina? Išleido ją septyniolikos metų į Vilkabalius mokytis siūt pas Bitėnienę. Mergiščia jauna, graži, darbšti — greit išmoko amato, o pavasarį ėmė pirštis ir jaunikis — policininkas tada buvo toks jaunas, vardu Jurgis. Vienas kitam patiko ir susitarė — per šv. Petrą vestuvės. Policininkas nupirko baldus ir siuvamą mašiną — ji ketino atidaryti motėrų siuvyklą. Taip visi džiaugėsi į juos žiūrėdami, kad net graudu kai prisimeni... Kad ji nors būtų daugiau neprasidėjusi su ta Bitėniene! Anoji prisiėmė darbų visiems metams, tai — dabar, girdi, negaliu apsidirbt, padėk, Antaninėle, nors iki vestuvių, o paskui jau tu pati sau ponia! Mergaitė geros širdies, atsisakyt nedrįsta, tai ir pradėjo eit baudžiavą — dienomis ir naktimis. Rytą keliasi prieš saulės tekėjimą, bėga siūt pas Bitėnienę, o grįžta nakčia. Tai taip vieną rytą gegužės mėnesį ji pabunda labai anksti. Lauke apsiniaukę, lynoja, namuos laikrodžio nėr — gal jau ir pusryčiai, nors tamsu... Reik eit į darbą, galvoja Antanina. Žinot, kur gyvena Bitėnienė? Pakalnėj prie upės, kur tos trobelės. Keliu pro kapines, per rinką ir žemyn į paupį. Taigi, eina ji per miestelį, o niekur nė gyvos dvasios, visi dar miega. Žiūri, kapinių vartai atdari; matyt, užmiršo užkelt vakare. Eina ji pro šalį ir žiūri į tuos vartus. Tik staiga — švyst, kažkas baltas taip ir bėga pro vartus tiesiog prie jos. Antaninai, žinoma, ir plaukai ant galvos atsistojo. Ji bėgt, o vaiduoklis paskui! Per rinką, per kelią, galų gale atbėgo pas Bitėnienę, griebiasi už durų, o tos — užrakintos, visi dar miega, naktis... Atsisuka, o tas baltas stulpas jau už nugaros! Tai ji tik sudavė kumščiu į duris ir susmuko be balso... Ryte ją rado dar nevisai atsipeikėjusią. Pašaukė daktarą, atgaivino, ji papasakojo, kas atsitiko, o vakare jau užklupo karštis, ėmė kliedėt; daktaras rado smagenų uždegimą. Į antrą dieną numirė...

Pakeleivis susigūžė, bijodamas ištarti žodį arba apsidairyti.

Vėjas laukuos nutilo, tik augštai dar tebegainiojo susigrūdusius debesis, kurie laikas nuo laiko užtemdydavo mėnulį. Kelias ėjo giliai tarp stačių krantų, ant kurių išsirikiavę krūmai tiesė vieni kitiems savo šakas ir graibstė keleivius už kepurių. Ties Liepyno dvaru visai sutemo; vos begalėjai įžiūrėti ilgo akmeninio kluono griuvėsius, apželusius eršketrožėmis. Gal už pusės kilometro nuo dvaro juodavo augštos, kaip bokštai, liepos, ratu susodintos aplink kapinaites, kur ilsėjosi prūsai, prieš šimtą metų valdžiusieji Liepynus. Pasidarė taip tylu, kad vežimo tarškesys, rodės, budino visus ramiai miegančius lūšnose ant šiaudinių čiužinių arba sutrūnijusiuose karstuose, giliai smėlyje. Arkliai, iškėlę galvas, karpė ausimis ir bėgo neraginami. Artėjant prie kapinių, žmogus iš Vilkabalių pradėjo žegnotis. Jis prisiglaudė prie dėdės ir nelauktai sušnibždėjo:

— Klausykit, kiek, aš sakiau, gavau už cukrinius runkelius?

— Kiek? Keturis šimtus, ar ne? — nustebo dėdė.

— Tai aš suklydau — ištikrųjų gavau šimtą. Dabar atsiminiau. Už pieną gavau du.

— O ne penkis?

— Ar aš sakiau — penkis? Kažin kaip čia man galva susimaišė...

— Tai ir aš du šimtu gavau. Net stebėjausi, iš kur pas jus šiemet tiek pieno! O kiek už kviečius?

— Kviečių visai nė nepardaviau — kad tik sau užtektų...

— Hm...

Dėdė patenkintas nusijuokė. Ties kapinaitėmis vėjas staiga nuo mėnulio nupūtė debesis, taip kad balzgana mėnesiena sumirgėjo liepų šakose ir ėmė klaidžioti apačioje tarp aprūdijusių geležinių kryžių ir suslūgusių, tankios žolės paslėptų kapų. Sulūžę vartai stovėjo pakelėj, atremti į didelį akmenį. Laukuos tamsu, dangus juodas, kaip rašalas, niekur nė garso, tik pro žiopsančius vartus iš kapinių liejosi pilnaties šviesa... Pakeleivis, visas drebėdamas, pagavo dėdės alkūnę ir tarė jam į ausį, užmerkęs akis:

— O už telyčias gavau ne po šešiasdešimt, o šešiasdešimt už abidvi...

— Tai dar mažiau, negu aš. Aš gavau trisdešimt penkis už vieną. O kaip su tuo motoru?

— Kokiuo motoru?

— Kur pirkot už Tado tūkstantį...

— Motorą? A, tai aš tik ketinau pirkti. Gal kada ir pirksiu.

Liepyno dvaras ir kapinės liko užpakaly. Dangus pamažu giedrėjo, pasirodė žvaigždės ir mėnesiena. Kelias leidosi žemyn į paežerę ir ūkanotas lankas, kuriose čirškė žiogai ir žybčiojo du naktigonių laužai.

Vilkabalietis pralinksmėjo, atsiduso ir nusijuokė:

— Vaiduoklių pasitaiko, tik, žinoma, jų nereik bijot. Atsimenu, kartą nakčia važiuoju per beržyną, kur palaidoti tie Napoleono prancūzai. Staiga tik šmurkšt — kažkas baltas ir užstojo man kelią. Arkliai baidosi, neiša. Aš tuoj iš vežimo ir prie to vaiduoklio! Jis per griovį, ir aš per griovį, jis bėgt, aš vytis! Pagaut, žinoma, nepagavau, tačiau ir man ieko neatsitiko....

Išklausęs šitos istorijos, dėdė susiraukė ir nusispiovė. Jis daugiau netarė nė žodžio visą likusį kelią.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes.

Biurai: **863 Bloor Street West, Toronto**
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street E., Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

VACYS VASILIAUSKAS

skambinkite tel. KE. 9459, KE. 9450, LA. 2612

Parduodama:

$10.900 Ossington—Dupont
6 didelių kamb., mūrinis geram stovyje. Įmokėti $3.000.

$12.900 Bloor—Dufferin
8 didelių kamb. mūrinis su dideliu kiemu ir 2 garažais. Įmokėti $3.900.

$13.500 High Park—prie Bloor
6 didelių kamb., atskiras mūrinis, 2 augštų, apynaujis, vandeniu-alyva apšildomas, labai didelis kiemas ir 2 garažai. Įmokėti $3.500.

$14.900 Bloor—Dundas
8 kamb., mūrinis, 2 vonios, 2 garažai, patartina gydytojams. Įmokėti $4.900.

$15.500 Indian Rd.—Glenlake
8 didelių kamb., atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, alyva šildomas, 2 garažai. Įmokėti $5.000.

$15.900 Rusholme Rd.—College
12 didelių kamb., atskiras mūrinis, 2 virtuvės, vandeniu stokeriu apšildomas, 2 garažai. Įmokėti $5.000 ir viena atvira skola.

$15.900 High Park Ave.—Bloor
8 didelių kamb., atskiras mūrinis, vandeniu apšildomas. Įmokėti $6.000.

$16.000 Delaware—Bloor
11 didelių kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu apšildomas. Įmokėti $5.000.

$21.000 High Park Ave.—Bloor
11 didelių kamb., atskiras, mūrinis vandeniu ir alyva apšildomas, didelis kiemas, 2 garažai, privatus įvažiavimas. Įmokėti $9.000.

Ossington—Bloor
6 atskirų butų po 5 didelius kambarius, apartmentas su garažais, $7000 į metus pajamų. Įmokėti $10.000, prašoma kaina $35.500.

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

863 BLOOR STREET WEST

PARDUODAMI NAMAI

High Park rajone

$19.000. Atskiras, raudonų plytų, 11 kamb. Vand-alyva šildymas. 2 modernios virtuvės. 2 vonios. Plytų garažas. Prie to namo nieko nereikia pridėti nei atimti. Įmokėjimas vidutinis.

$15.500. Atskiras, tvirto mūro, 9 did. kamb., 2 virtuvės. Oru-alyva šild. 2 garažai. Gražus kiem. Įmokėti apie $5.000.

$14.500. Tuščias, 8 kamb., mūrinis vand. - anglim šild. namas. Garažas. Įmokėti $4.500. Wright Ave.

$13.900. Mūrinis, pusiau atsk., vandeniu-anglim šild. Įmokėti virš $5.000. Bousted Ave. **Dufferin St.**

$12.900. Tarp College ir Bloor st., 8 šviesių kamb. Stokeris: kietos grindys, 2 virt. Naujai atremontuotas ir tuščias. 2 garažai, didelis kiemas. Galima meginti siūlyti $2.500. **Delaware Ave.**

$16.500. Atskiras, mūro, tuščias. 11 kamb. Vand.-anglim šild. Įmokėti $5.000. **Gwyne Ave.**

$12.500. Pusiau atskiras, mūrinis, 8 kamb.. Kietos grindys. Švarus namas. Vieta garažui. Įmokėti $4.000. **Dovercourt**

$13.500. Pusiau atskiras, mūrinis, 8 kamb. Alyva šild. **Lansdowne Ave.**

$16.000. Atskiras, 10 did. kamb., 2 virt., vand.-alyva šild. Garažas. Įmokėti $6.000. Galima siūlyti mažiau. **Shirley St.**

$9.800. Mūrinis, 8 kamb. namas. Garažas. Vidutiniam stovy. Įmokėti $4.000. **Maisto krautuvė**

$6.000. Aplink gyvenami namai. Kertinė krautuvė su visais moderniais įrengimais (mėsai, pienui pardavinėti). 10 kamb. su visais baldais. 1-2 metų pelnas įpirkimo kainą atlygina. Jokia rizika pradėti biznį ir tapti savistoviu sau žmogumi. Įmokėti apie $3.000.

Pasirinkti įvairia kaina namų, krautuvių, valgyklų, ypač lietuvių rajonuose, prašome kreiptis į

Dr. J. Kaškelis

Telef.: W. 2643, WA. 2647 ir WA. 2648.

575 Queen St. W. (prie Bathurst)

•

R. TESLIA

REAL ESTATE

NAUJI PASIŪLYMAI

skambinkit tel. KE. 9459

Jonui Matulioniui

863 BLOOR STR. WEST
(prie Ossington)

1. **$3.000 grynais** (galima būtų meginti ir mažiau). **$10.500 pilna kaina.** 6 kambarių pusiau prijungtas mūrinis namas. Garažo nėra, privažiavimas yra. Reikalingas nemažo remonto viduje, nes tinkas daugelyje vietų išbirs. Mėgėjams krapštytis gera proga. Prie **Christie** (geras komerciškas rajonas!) netoli Bloor.

2. **$8.000 grynais, $20.000 kaina**
2 atskiri butai po 5 kambarius, 2 garažai. Yra nuomininkai. Vidus reikalingas remonto. Geram rajone — prie **Durie gt.** virš Bloor. gt.

3. **$5.000** (galima siūlyti ir mažiau!) **Kaina $16.500.**
11 kambarių. Kietos grindys. Anglim apkūrenamas. Mūrinis, atskiras. Nei garažo, nei įvažiavimo. Sklypas didelis. Namas dar neblogam stovy. Valdymas tuojau. Prie **Delaware g.** tarp Bloor ir College.

4. **$6.000 grynais, $15.500 kaina**
9 kambariai ir 2 vasarinės. Atskiras, mūrinis namas. Karštas vanduo ir alyva. Skalbykla rūsy. Garažas 2 mašinoms. Ilgas, platus, gražus sklypas. Visi kambariai apstatyti baldais ir kilimais — įeina į pirkimo kainą. Jau tuščias Prie **Clendenan gat.** netoli Annette ir Dundas. Gražus rajonas.

5. **$8.000 grynais. $20.000 kaina.**
12 kamb. ir 4 virtuvės. Garažas. Kampinis namas, todėl ir visi kambariai šviesūs. Pajamų savininkas gauna daugiau negu išlaidų, visas kartu sudėjęs. Pats namas gali mokėti visas skolas. Prie **Shaw St.** netoli Dundas.

6. **$6.000-$7.000 grynais. $17.000 pilna kaina.**
9 kambarių ir 1 vasarinės, atskiras, mūrinis namas. Alyva ir ventr. šildymas. Didelis sklypas. Dvigubas garažas. 2 virtuvės. Rūsy—išsigėrimo kambarys. Prie **Shaw gatvės** visai prie Harbodr.

7. **$8.000 grynais, $19.200 kaina**
11 kambarių 3-mis augštais, mūrinis, atskiras, gražus namas. Didžiulis sklypas. Garažas. 2 geros virtuvės. Karštas vanduo ir alyva. Valdymas tuojau. Prie **Keele gt.** virš Bloor.

8. **$6.000 grynais, $15.900 kaina**
7 kambariai 2 augštais. Atskiras, mūrinis namas. Nemažas sklypas. Garažas. Kambarių geras išplanavimas. Prie **Arlington** į žiemius už St. Clair.

Dėmesio, Hamiltoniečiai!

Mūsų tautietis BALYS KRONAS, anksčiau dirbęs draudimo bendrovių atstovu, dabar perėmė dar ir namų bei biznių pirkimo ir pardavimo tarpininkavimo įmonės R. TESLIA 1294 King St. E., Real Estate & Insurance Broker, tel. 9-3558, atstovavimą.
Tai viena iš didžiausių tos rūšies įmonių Kanadoje, turinti didžiausią pasirinkim ąnamų-biznių bei farmų. Geromis sąlygomis parūpiname morgičius. Kreipkitės, patarimai Jums nieko nekainuos.

BALYS KRONAS

FOR REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE

Darbovietės telefonai: 9-3558, 3-1108, 2-4641
Butas: 112 Ontario Ave. Tel. 2-9077

•

R. TESLIA

REAL ESTATE BROKER

863 BLOOR STR. WEST - 575 QUEEN STR. W.

TORONTO

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

KANADOJ DIDŽIAUSIA NUOSAVYBIŲ PARDAVIMO ĮSTAIGA.

SAUGU — PATIKIMA

PIRKDAMI AR PARDUODAMI
pasitarkite su mūsų ekspertais.
MES TURIME ŠIMTUS ĮVAIRIAUSIŲ NAMŲ

Dundas—Rusholme
$7.500, 6 kambarių namas, įmokėti tik $2.500.

George—College
$10.900, 7 kamb. plytinis namas, atskiras, gero plano, įmokėti tik $3.000

Lansdowne—Dupont
$11.500, 6 kamb. pusiau atskiras, mažas įmokėjimas.

Shaw—Dundas
$12.000, plytinis, 8 kamb. namas, 2 garažai, alyva šild. Įmokėti $4.000. Reta proga — nepraleiskite!

Markham—Dupont
$12.000, 9 kamb., išnuomotas be sutarties. Įmokėti tik $3.500.

Bloor—Shaw
$12.000, plytinis namas, 7 kamb. 2 virtuvės, įmokėti $4.500.

Christie—Bloor
$2.800, plytinis, 7 kamb. namas, garažas. Vandeniu ir alyva šildomas. Labai geram stovy.

Bloor—Roncesvalles
$13.900, 8 kamb, geras mūrinis namas, apie $5.000 įmokėti. Vandeniu šildomas.

Close—King
$14.000, geras planas, įmokėti $4.000.

Sunnyside—Wright
$14.500, 9 kamb. mūrinis, vandeniu ir alyva šildomas. Įmokėti $4.500. Labai vertingas namas.

Bloor—St. Clarens
Plytinis, 9 kamb. namas, didelis sklypas, garažas. Vertas $16.000, parduodamas už $14.500 arba už geriausią pasiūlymą.

Pacific—High Park
$14.900, plytinis, 9 didelių kambarių namas. Mažas įmokėjimas.

Bloor—Roncesvalles
$15.500, 8 kambarių atskiras mūro namas. Garažas.

Dovercourt—Dundas
$15.500, plytinis, atskiras, 8 kamb. ant dviejų augštų namas. Alyva šildomas. Dideli kambariai.

College—Dovercourt
$5.500. 9 kamb. mūrinis namas. Garažas. Mažas įmokėjimas.

Sunnyside—Howard Park
$17.500, 10 kamb., geras, mūrinis, atskiras namas. Vandeniu šildomas.

Swansea, prie Bloor
7-8 kamb., 10-15 m. senumo didžiausias namų pasirinkimas. Taip pat bungalow ir visai naujų namų su nedideliu įmokėjimu.

Taip pat duodame paskolas.

Platesnių informacijų ir visais namų pirkimo-pardavimo reikalais kreipkitės į

Bronius Sergautis MU. 7377 — **W. Morkis** MU. 7377 — **Jonas Matulaitis** MU. 7377

2390 Bloor St. West, Toronto

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

HAMILTONE MUS ATSTOVAUJA
V. TUKLERIS
Hamilton, 913 Main St. E., Tel. 9-4121

Centrinė Įstaiga 1172 Bay St. Toronto, Ont.

Moderni lietuvių vyriškų rūbų krautuvė

Paltai ir kostiumai parduodami pasiūti ir pagal užsakymus. Skrybėlės, įvairūs švarkai, taip pat švarkai su kailio apykaklėmis, kelnės, megztukai, viršutiniai ir apatiniai baltiniai, kaklaraiščiai kojinės, pirštinės ir kt.

NUOLAIDA LIETUVIAMS 10%

Savininkas C. Salmonaitis

DERBY MEN'S SHOP

2576 Yonge St., Toronto

Telef. HY. 9624

JEI

perkant - parduodant

namą ar bet kokį biznį, pageidautumėte skubaus ir sąžiningo patarnavimo, kreipkitės į:

ALGIMANTĄ MINIOTĄ

Telefonas EM. 6-2024

Mes taip pat patarnaujame ir paskolų gavimo, morgičių pratęsimo, sutarčių sudarymo, vertimų, imigracijos ir visais kitais atvejais.

A. KRYZANOWSKI

REAL ESTATE

762 DUNDAS ST. W., TORONTO

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS – vaistininkas

19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

Receptams naujiems ar seniems — tik paskambink ar parašyk— mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visame mieste VELTUI. Taip pat turime: trejos devynerios, ramunėlių, Celsijaus termometrų, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odekolono, vitaminų ir tt.

TELEFONAS MU. 9543 — **VALANDOS 9 a.m. — 9 p.m.**

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

•

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 Claremont Str. – Tel. WA. 4557

30 metų valymo patyrimas

Kanados popieriaus gamyba

(Atkelta iš 2 psl.)

yra JAV. Amerikon eksportuojama net ¾ visos laikraštinio popieriaus gamybos. Kanadišką popierių prieš karą ir dabar perka apie 40 kraštų. Jis pasiekia ne tik Pietų Ameriką, Šiaurės Afriką, bet ir Naująją Zelandiją bei Australiją. Popieriaus eksportas atnešša kraštui daugiau pelno negu kviečiai, nikelis ar kuri kita pramonės šaka. Popieriaus gamyba viršija dvigubai Kanados automobilių pramonę.

Galima suprasti, kad taip plačiai išsivysčiusi pramonės sritis pareikalauja ir labai daug darbo jėgos. Popieriaus gamyboje nuolat ar laikinai dirba apie 335.000 kanadiečių, kurių 50.000 fabrikuose. Algų kasmet išmokama 270 mil. dol. Metinis ir savaitinis fabrikų darbininkų atlyginimas yra augščiausias visame krašte. 10.000 nuolat dirba miškuose. Mažiausiai 1 mil. kanadiečių turi dalinai ar pilnai tiesioginį pragyvenimą iš popieriaus. Kanados pramonėje popierius pirmauja darbo jėgos atžvilgiu. Ne retas ir mūsų tautietis, negalėjęs įsikurti mieste dėl darbo gavimo pasunkėjusių sąlygų, randa miške ne tik jaukią užuovėją, bet santaupomis žymiai pralenkia ir miestietį.

Popierius pareikalauja daugiausia darbo jėgos, pirmauja algų išmokėjime, eksporte, gamyboje ir kapitalo investavime. Popieriaus pramonėje yra įdėta 1,3 bilijono dol. kapitalo.

Aišku, taip kraštui svarbus popieriaus ūkis turi būti atitinkamai prižiūrimas bei kultivuojamas. Nuolat daromi tyrimai tikslu pagerinti kokybę ir surasti būdus pagaminti popierių įvairiausiems pareikalavimams. Tyrimai atliekami mokslinėse laboratorijose. Darbui vadovauja McGill universitetas Montrealyje. Šalia to dirba Pulp and Paper Research Institute of Canada, Canadian Pulp and Paper Association ir didesniųjų popieriaus kompanijų laboratorijos. Kaip iš popieriaus gaunamos didžiulės pajamos, taip nemažai išleidžiama ir tyrimo darbams. Tai padeda Kanadai ne tik išlaikyti konkurenciją pasaulinėje popieriaus rinkoje, bet ir dominuoti. Todėl daugelio kraštų akys ir yra atkreiptos į Kanadą, kaip didžiausį popieriaus eksporterį, kuris pelningai vynioja savo ateitį į popierių. **St. Dargis.**

Paieškojimai

Juozo Devenio, gyv. Kanadoje, ieško brolis Kazimieras D., kilęs iš Oginių km., Vabalninko valsč., Biržų apskr., dabar gyvenąs Argentinoje. Kreiptis į K. Činčius, 21 McKenzie Cres., Toronto, Ont. Kartu ieškomas Jonas Matulis iš Oginių kaimo.

Bronchinis kosulys

Ar miego metu dažnai nevargina jūsų nervingas bronchinis kosulys? Ar jūsų bronchų kanalai nėra taip flegma užkimšti, kad net sunku kosėti? Templeton's RAZ-MAH kapsulės yra specialiai padarytos flegmai pašalinti, kad nereiktų nei kosėti nei čiaudėti. Greitai pagalbai vartok RAZ-MAH $0.65, arba $1.35 — vaistinėse. R-56

GERAS NAMŲ PASIRINKIMAS

per

BOYCE & LATOUR

REAL ESTATE BROKERS

1537A Queen Str. W., Toronto

★

$7.000 įmokėti, 7 kamb., 2 augštų, vand. apš. (squer plow) apie 15 m. amžiaus, atskiras namas, gra(us kiemas ir garažas, namas be skovos, kaina apie $13.000. **Oakwood—Voughan.**

$900 įmokėti, 6 kamb. ir vieta garažui, kaina apie $11.000, **Rogers Rd.—Kane Ave.**

$5.000 įmokėti "Fourplex", 5 atskiri įėjimai, vand. apš., 23 kamb., didelis gražus kiemas, arti karutuvių ir susisiekimo. Kaina apie $22.000. **Sunnyside.**

$3.000 įmokėti, gražus atskiras kampinis, vand. apš., 13 kamb. "duplex" ir garažas. Kaina apie $24.000, **Sunnyside.**

$4.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras namas ir gražus kiemas garažui. Kaina apie $11.500, **Clendenan—Annette.**

$8.000 įmokėti, 10 kamb. atsk. namas. Kaina apie $17.000, **High Park Ave.—Bloor.**

Mes turime gražiose vetose su žemu įmokėjimu ir neaugšta kaina namų, viešbučių, benzino stočių, krautuvių ir ūkių. Galim gerom sąlygom parūpinti įmokėti rankpinigius bei morgičių. Informacijų suteiks ir mielai padės tik paskambinkite:

J. TAMULIONIS arba P. LEDAUSKAS
OL. 2324 — OL 2325

SPORTAS

"Vytis" metinis susirinkimas

įvyks lapkričio 9 d., sekmadienį, 3 val. pp., punktualiai, Lietuvių Namuose. Narių dalyvavimas būtinas. Kviečiame visus prijaučiančius, norinčius į klubą įstoti, rėmėjus bei mecenatus.

Sp. Klubas "Vytis".

Krepšinio sezonas Toronte pradėtas

Spalio 26 d. prasidėjo krepšinio turnyras. Kaip pernai taip ir šiemet mūsų klubas dalyvauja Bathurst — College bendruomenės krepšinio lygoje, kurioje dalyvauja 8 komandos: Tridents, St. Vlads, C.F.U., Polish Vets, liet. Vytis, Mustangs, St. Chris., West York.

Rungtynės kiekvieną sekmadienį vyks dviejose vietose: 400 Bathurst St. ir 297 College St. UNF salėje. Tose salėse visada bus dvejos rungtynės. Pirmųjų rungtynių pradžia 1.45 val. p.p. kiekvieną sekmadienį.

Sporto klubas "Vytis" kviečia visus atsilankyti į rungtynes ir gražioje sportiškoje nuotaikoje praleisti sekmadienių popietes, tuo paremiant mūsų vyrus.

Pirmąsias rungtynes mūsų vyrai užsirekomendavo labai puikiai, nors iš po vasaros nebuvo laukta tokio gero pasirodymo.

Su apgailestavimu tenka pastebėti, kad mūsų "Vytis" šioms pirmosioms rungtynėms išėjo kitos gal ir silpnesnės sudėties negu pernai. Mūsų vyrų tarpe nesimatė St. Mackevičiaus, Jono Žuko ir kitų. Reikia tikėtis, kad kitoms rungtynėms ir jie pasirodys, nes mūsiškė publika jų laukia ir pasigenda, žinoma, priešininkų komandos džiaugiasi, nes prisimena jų taktiką ir tikslią ranką.

Mūsų klubas turi užregistravęs ir antrą krepšinio komandą, daugiausia jaunių, bažnytinės lygos krepšinio turnyre.

Praeitą sekmadienį įvykusiose krepšinio rungtynėse prieš pernykštį mūsų lygos nugalėtoją ir šių metų favoritą Tridents teko pralošti 55:43 santykiu.

Lapkričio 9 d. krepšinio rungtynių nebus. **Lukas.**

Toronto šachmatininkų šeima

H. Stepaičiui energingai vadovaujant nuolat didėja ir jau dabar turi per pora dešimtų aktyvių ir entuziastiškų žaidėjų. Prieš numatytą ciklą tarpkomandinių varžybų, šių metų sezonas sekmingai pradėtas A ir B klasių pirmenybėmis. B klasės pirmenybės jau yra įpusėtos, kur į priekį iškyla naujas žaidėjas Lukas su 4,5 taško iš penkių sužaistų partijų. A klasės pirmenybės taip pat žengia pirmyn, visiems labai kietai ir atsargiai kovojant, apsišarvuojant teorija.

Be to, kiekvieną šeštadienį apie 7 val. v. Lietuvių Namuose vyksta nuotaikingi treningo pobūdžio žaidimai ir žaibo turnyrai, kur gali dalyvauti ir "Vyties" klubui nepriklausantieji šachmatininkai mėgėjai.

NAMAI

LIETUVIAMS TINKAMUOSE RAJONUOSE

Vine—Dundas—Weston Rd.
$10.900, įmokėti tik $900. Atskiras, 8 kambarių, dviejų augštų namas. Garažui vieta.

Kane—į pietus nuo Eglinton, Keele
$11.500, įmokėti tik $900. Pusiau atskiras, mūrinis, 6 kamb. namas. Garažui vieta. Patogios išsimokėjimo sąlygos.

Harbord—Roxton
$9.000, įmokėti $2.000. Atskiras, 7 kamb ir 2 sunr. namas.

Glenholme—St. Clarens
$15.500, įmokėti $5.000. Atskiras, mūrinis, 6 kamb. namas. Vandens šildymas. Garažui vieta.

Dufferin—Dundas
$17.000, įmokėti $5.000. Atskiras, mūrinis, 9 kamb. namas. Vandens - alyvos šildymas. Gražūs, dideli kambariai. 2 garažai, patogus įvažiavimas. Labai patogus išsimokėjimas.

St. Clarens—Bloor
$14.000, įmokėti $5.000. Mūrinis, 8 kamb. namas. Garažas.

Humberside—Dundas
$15.500, prieinamas įmokėjimas. Atskiras, mūrinis, 9 kamb. namas. Garažui vieta.

Grenadier—Roncesvalles—Sorauren
$18.000, prieinamas įmokėjimas. Mūrinis, 10 kamb. namas. Garažui vieta.

Daug gerų ir didelių namų High Parko ir kituose rajonuose. Informacijų suteiks ir padės išrinkti

R. ŽULYS

Tel. ME. 2471; namų tel. EM.3-6711

J. J. ELLIS, Realtor

1072 BLOOR ST. W., TORONTO

Didžiausias namų pasirinkimas

visuose miesto rajonuose! Tik paskambinkite kiek Jūs turite įmokėjimui pinigų — mes parodysime Jums namą!

$9.500, Parkdale rajone, 8 kamb., mūrinis, aliejumi šildomas, įmokėti $3.500.

$11.500, High Park rajone, mūrinis, 8 kamb., 2 garažai, įmokėti $4.500.

$13.500, Runnymede — Annette, labai gerų plytų, vandeniu-aliejumi šildomas, 6 kamb. Garažas.

$14.900, High Park, prie Roncesvalles, 8 kamb., mūrinis, vandeniu ir aliejumi šildomas. Garažas.

$14.900, Roncesvalles — Howard Park Ave., mūrinis, atskiras, 8 kamb., vandeniu šildomas.

$15.000, High Park—Quebe cAve., mūrinis, atskiras, 8 kamb., vandeniu šildomas, įmokėti $4.000.

$16.500, Roncesvalles — Dundas, mūrinis, atskiras, 10 kamb., 2 vonios, 2 virtuvės. Garažas.

$18.300, Bloor — Indian Rr., atskiras, mūrinis, 9 kamb., 3 virtuves, vandeniu-aliejumi šildomas. Garažas.

$22.000, High Park, mūrinis, atskiras, 17-ka kamb., vandeniu-aliejum šildomas.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreiptis į

S. KUZMAS

1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7941 po darbo LA. 1250

K. WILES REAL ESTATE

Parduodami namai visose miesto dalyse.

Ossington Ave.
$7.200 pilna kaina, įmok. 3.000, 6 kamb. mūrinis namas, garažas.

Concord Ave.
$9.500 pilna kaina, $1.500 įmokėti, 6 kamb. pusiau mūr. namas.

Dupont
$10.500 pilna kaina, $2.000 įmokėti, 6 kamb. mūr. namas, tuščias.

Hillsboro Ave.
$12.500 pilna kaina, $4.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, parduodamas su baldais, vandeniu-alyva šildomas.

Ossington Ave.
$12.500, $3.000 įmokėti, 6 kamb., mūrinis, pusiau atskiras namas, alyva šildomas. Garažas.

Prescott Ave.
$13.500, $3.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis, pusiau atskiras namas, 10 metų senumo, turi garažą.

Lansdowne Ave.
$16.500 pilna kaina, $6.000 įmokėti, 10 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu-alyva šildomas, turi garažą.

Taip pat nemažas pasirinkimas High Park rajone.

A. TAMULAITIS

Skambinti KI. 1159 arba vakarais OR. 2657.

A. W. FARLINGER Real Estate

752A YONGE ST., TORONTO

LICENZIJUOTI ELEKTRIKAI

J. Barakauskas ir J. Vaitkus

Viskas nuo durų skambučio iki pilno namų instaliavimo.

119 PERTH AVE.

Tel. KE. 2667 arba KE. 7808.

NAMAI LIETUVIŠKAME RAJONE

$9.000, įmokėti $2.000. Visai atskiras 7 kamb. namas kietom grindim. **Harbord prie Roxton.**

$9.500, įmokėti $2.500. Visas mūrinis 8 kamb. namas geram stovy, tykioj gatvėj. **Bathurst-King** rajone.

$11.000, įmokėti $3.000. Atskiras 8 kambarių namas, oru-alyva apšildomas, su tris virtuvėm. Labai patogus nuomavimui. **Ossington** arti **Dundas.**

$11.500, įmokėti apie $3.500. Pusiau atskiras 8 kambarių mūrinis namas su vieta garažui. Vertas greito dėmesio! **Argyle prie Dovercourt.**

$15.000, įmokėti $5.000. Mūrinis 11 kamb. namas — dupleksas su dviem voniom ir dviem virtuvėm ir dviem garažais. **Ossington prie College.**

$16.000, įmokėti $6.000 Amerikoniškų plytų visai atskiras dviejų augštų 10 kamb. namas su dviem voniom ir garažu. Prie centrinio susisiekimo. **Dundas prie Roncesvalles**

$16.000, įmokėti tik $4.000. Pusiau atskiras 9 kamb. namas su garažu. Labai tinkamas nuomavimui. **Lakeview.** Dundas—Ossington rajonas.

$16.000, įmokėti $5.000. Džiaugsiesi nusipirkęs šį 9 kamb. visai atskirą mūrinį namą su sanrūmiu ir dvigubu garažu, geram sotvyje ir geram rajone. **Beaconsfield prie Dundas.**

Ir daugiau namų lietuvių rajone — vakariniame Toronte Jums mielai aprodys ir padės išsirinkti

P. LEONAS

Tel. ME. 2471, buto tel. OL. 4717

J. J. ELLIS, Realtor

1072 BLOOR ST. W., TORONTO

MANN-MARTEL

BROCK—BLOOR
$11.000 8 kamb., pusiau mūrinis namas, karšto oro apšildymas, vieta garažui. Įmokėti $4.000.

DUFFERIN—DAVENPORT
$11.000 6 gerame stovyje kambarių namas, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Žemas įmokėjimas.

BLOOR—DUFFERIN
$12.500 6 kamb., mūrinis, didelė graži virtuvė, karšto vandens-alyvos apšildymas, garažas. Įmoketi $4.500.

SCOTT RD. — ROGERS RD.
$12.500 5 kamb. modernus bungalow, karšto vandens-alyvos šildymas, garažas, didelis ir gražus kambarys rūsyje, atskiras tualetas. Įmoketi $3.500.

BERESFORD—ANNETTE
$12.900 6 kamb., mūrinis, ekonomiškas apšildymas, garažas.

INDIAN Grove—GLENLAKE
$12.900 5 kamb., mūrinis bungalow, karšto vand. šildymas, garažas, $3.500 įmokėti.

INDIAN Grove—ANNETTE
$12.900 8 did. kamb., mūrinis, 2 virtuvės, garažas. Įmokėti $4.000.

PARKDALE
$13.500 8 kamb. pusiau atskiras mūrinis namas, karšto vandens apšild. Geras nuomavimo distriktas. Įmokėti $4.000.

EGLINTON—OAKWOOD
$13.900 10 kamb., atskiras mūrinis namas, garažas. Įmok. $3.500.

FERMANAGH—SORAUREN
$14.500 9 kamb. ir krautuvės patalpa, mūrinis, vieta garažui. Įmokėti $5.5000.

MANNING—BLOOR
$15.000 8 kamb. mūrinis namas, karšto vandens apšildymas, dvi virtuvės. $5.000 įmokėti.

GLENLAKE—QUEBEC
$15.800 6 kamb. atskiras mūrinis, geros statybos namas, erdvūs kambariai, moderni vonia, įmūrintas garažas.

CRAWFORD—DUNDAS
$16.000 8 kamb. mūrinis namas, karšto vandens apšildymas, įvažiavimas.

DOVERCOURT—COLLEGE
$16.400 9 kambarių, atskiras mūrinis namas, karšto vandens šild. Vieta garažui.

GLENLAKE—INDINA RD.
$17.000 9 kamb. atskiras mūrinis namas. Karšto vandens apšild. Vieta garažui. Namas gerame ir švariame stovyje.

INDIAN RD.
$22.800 10 kamb. atskiras mūrinis namas, karšto vandens-alyvos šildymas, mūrinis garažas, augštas įmokėjimas.

Mes duodame metines paskolas palengvinti sudaryti įmokėjimą grynais. Platesnei informacijai ir visais kitais namų pirkimo - pardavimo reikalais kreipkitės į

V. MEILUS

1663 Bloor St. W. Tel. OL. 1106
Namų telef. RU. 1-0203.

MANN & MARTEL REALTORS

.. ŠYPSENOS ..

Bolševikiškas juokas

Budapešto laikraštis "Ludas Matyi", norėdamas pavaizduoti, kad abu kandidatai į JAV prezidentus yra vienodi ir vienodai sekdami Trumano planą siekią agresinio karo, išspausdino šitokį pasikalbėjimą, kurio metu jie abu ieško, kuogi vienas nuo kito skiriasi.

Eisenhower: Iki rinkimų beliko nedaug laiko. Komunistų spauda skelbia, kad mudviejų programose nėra jokio skirtumo. Tai, žinoma, apgalvotas melas.

Stevenson: Tamsta visiškai teisus.

E.: Džiaugiuos, kad mes sutariam. Tai yra man tai nepatinka. Mūsų susitikimo uždavinys susitarti kur mes nesutariame. Kitais žodžiais tariant, mes turime sudaryti platformą tikslų, dėl kurių mes nesutariame.

S.: Teisingai. Pasiuto! — norėjau pasakyti, kad Tamsta neteisus.

E.: Malonu, jog Tamsta randate, kad aš neteisus. Aš galiu Tamstai pasakyti dar daugiau. Aš ruošiu projektą tikrai naujos užsienio politikos pagal Trumano liniją.

S.: Atsiprašau, Generole, bet kaip tik aš tą norėjau paruošti ... Aš esu pasiruošęs iki tam tikros ribos ruoštis karui su Sovietų Sąjunga ir liaudies demokratijomis.

E.: Aš eisiu ir už ribos.

S.: Mano politika bus geležinio kumščio politika.

E.: Mano bus plieno kumščio politika. Skerdynės, siautėjanti mirtis, atomas!

S.: Bakterijos, epidemijos, povelnių! Sudeginimas, moterys, vaikai! Be pasigailėjimo! !

E.: Pasigailėjimo ... — juokiasi šėtoniškai. — Beje, o ką Tamsta manai apie Hitlerį?

S.: Jis buvo didelis vyras, — pašokdamas, — Heil Hitler!

E.: — taip pat atsistodamas, — Heil Hitler! — Abu sėdasi.

S.: Nelaimei mūsų užsienio politika ta pati. Generole, mes turime kaiką paaukoti. Ar nenorūtumėt agituoti prieš atominę bombą?

E.: Ar pablūdai, gubernatoriau. O ką pasakytų atomo pramoninink ai? Kodėl vietoj to jūs nesiūlote bakterinio karo?

S.: Tai neverta džentelmeno... Na, pažiūrėkime, ką galėtume rasti vidaus reikaluose.

E.: Aš sumažinsiu atlyginimus ir padidinsiu mokesčius. Padarysiu galą streikams ir sukišiu į kalėjimus komunistus!

S.: Aš linčiuosiu negrus. Tiek triukšmo! Tiek pelno!

E.: Amerika priklauso amerikiečiams. Deutschland Ueber Alles! Drang nach Osten! Tėve mūsų, kurs esi danguje...

S.: — visai susmukdamas. — Generole, mes taip negalime. Aš visiškai pailsau.

E.: Aš taip pat. Ar nenorėtumėt whiskey?

S.: Ačiū. Su daug sodos.

E.: Tai juokinga. Aš paimsiu daug whiskey ir truputį sodos. Tamsta tikrai stovit už daug sodos?

S.: Jei galima.

E.: Bravo! Tuo tarpu sutinkame, kad nesutarimų tarp mūsų yra.

S.: Nenugalimi asmeniškai skirtumai. Aš pranešiu tai savo bosams.

E.: Ir aš. — Geria į vienas kito sveikatą. — Gubernatoriau, jūs esat žemas, sugedęs niekšas.

S.: — kiek pasvyravęs. — Pražūsi, Generole.

Jie vienas kitam nusilenkia ir išsiskiria ...

Bėda su gėlėm

Budapešte buvo gėlių paroda. Naujųjų viešpačių agentams ji taip pat davė progos pasireikšti ir parodyti savo bolševikinį stropumą.

Raudonasis reporteris, užėjęs į rožių skyrių, net už galvos griebėsi. Kokie rožių vardai! Vis aristokratai, karaliai, net popiežiai. Kur tik pasisuksi, vis matai: Lord Charlemint, Lord Rosemare, Lady Pierre, Lady Asthon, Lady Forst, Kapitonas Harvey, Sutherlando kunigaikštienė, Sterlingas, Doleris, Maria Theresia, Louise, Cardinal Piffl, Popiežius Pijus XI ir tt. ir tt.

Stropus reporteris sekančią dieną išpylė ilgą straipsnį, reikalaudamas rožių vardus pakeisti į: Gegužės 1, Lapkričio 7, Balandžio 4, Raudonoji Žvaigždė, Išsivadavimas ir pan.

Vertimų Biuras

Visos modernios kalbos
Anglų kalbos pamokos ir konversacijos.

ADOLFAS V. BAJORINAS

235 Ossington Ave.
(II-me augšte)
Toronto Lietuvių Namuose
Telefonas: KEnwood 3027

Dėmesio!

Pigiai ir sąžiningai taisomi televizijos ir radijo aparatai.

Taip pat mes pravedame ir televziijos instaliacijas. Darbas atliekamas prityrusių radijo-televizijos technikų. Jūsų patogumui aparatus mes paimame iš namų ir pristatome.

Skambinti telefonu OL. 5039
67 LAKEVIEW Ave., Toronto
B. Kalibatas, A. Virkutis ir Co.

$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirks nemažiau kaip už $50

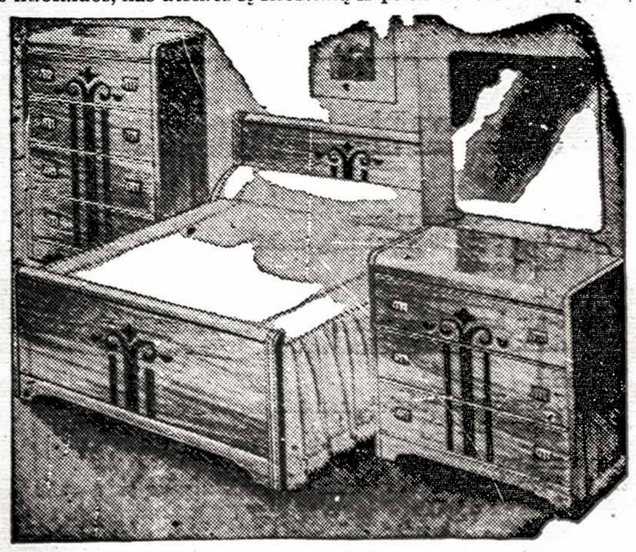

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas, Speciali žema kaina $125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. **Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.**

COLLIS FURNITURE COMPANY
439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

Dr. A. Ratinow
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas (širdies, asthmos, reumatizmo, skilvio ir kt.)
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

Dr. Aleksas Valadka
Gydytojas ir chirurgas
1081 BLOOR ST. W.
(tarp Dufferin ir Dovercourt)
Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 val p.p. ir 6.30-8 val. vak. arba pagal susitarimą
Telefonas ME. 2933

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
YARMEY CLINIC
314 BATHURST ST.
Toronto
Telef. kabinetas EM. 6-2696
Namų OL. 4778
RENTGENAS
PHYSIOTERAPIJA
LABORATORINIAI TYRIMAI
Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 ir 6.30-8 val vak. arba pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. F. Tickett
Gydytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo valandos 2-4.30 ir 7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1341

DANTISTAS
J. A. GORCHYNSKI
B.A., D.D.S.
312 Bathurst St., Toronto
Bathurst Medical Building
Telef. EM. 3-6373

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 popiet
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

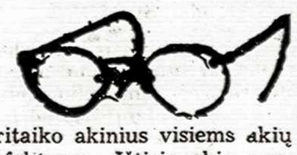

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą
Kalba slavų kalbomis
470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS
838 Dundas St. W. Toronto
(kampas Euclid Ave.)
Priima vakarais pagal susitarimą. Tel. WA 9822

Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Priimu moteriškų ir vyriškų rūbų užšakymus iš savo ir klijentų medžiagos. Darbą atlieku pagal naujausias madas švariai ir sąžiningai. Kainos visiems prieinamos
1004 Dundas Street W.
Toronto, Ont.
Telefonas: LL. 3222

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas —
Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

DANIEL D. STOKAL
B.A.
TEISININKAS,
ADVOKATAS,
NOTARAS
Kalbu slavų kalbomis.
Room 204, 221 Victoria St.
Office EM. 6-1753
Res. tel. LY 5797

Dr. B. DOBAI
Gydytojavęs Vienos, Berlyno, Šveicarijos ir Vengrijos ligoninėse.
VIDAUS IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTAS. X-RAY (Rentgenas)
Telef. Office: MI. 8821, Namų: KI. 0056. 465 Bloor St. W., Toronto

DĖMESIO! DĖMESIO!
Valgyklą "BALTIC"
870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont
perėmė naujas savininkas. - - Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos
Sav. Feliksas Jonynas

LIETUVIŠKA FIRMA
ATLANTIC EXPORT-IMPORT CO.
KANADOJE ir AMERIKOJE
norėdama visiems geriau ir prieinamiau pasitarnauti **ATIDARĖ**
KRAUTUVĘ (Showroom) 2186 DUNDAS ST. W.
Telefonas: ME. 7045

Čia galima pasirinkti ir įsigyti žymiai pigesnėmis kainomis **(20-50% PIGIAU)** negu bet kur kitur geriausios kokybės įvairiausių importuotų naujovių iš Europos (daugiausia iš Vokietijos) ir kitų kontinentų.

Maloniai kreipiame Tamstų dėmesį į mūsų:

- ★ **Naujausius universalinius vokiečių gamybos (su gramafono plokštelėmis ir be jų) radijo aparatus, tinkamus puikiai klausytis televizijos ir Europos stočių. Šis radijo aparatas tikrai yra kiekvienam nepamainoma dvasios paguoda po sunkaus darbo.**
- ★ **GINTARINIUS IŠDIRBINIUS: įvairaus dydžio karolius bei dėžutes ir daug kitų vertingų moterims papuošalų, kaip geriausią dovaną švenčių proga.**
- ★ **Moderniškus universalinius elektrinius multimixerius, kurie namų šeimininkėms bei valgyklų savininkams per ½ minutės geriausiai pasitarnaus viską atlikti. Puiki dovana jaunavedžiams. Galima gauti ir receptų knygą, kur rasite apie 100 įvairiausių valgių ir gėrimų gaminimo būdų.**
- ★ **Didelį pasirinkimą paauksuotų ir kitokių moderniškų moterims papuošalų pavieniai ir komplektais.**
- ★ **Naują patentą "LUNETTA" su apšvietimu naktį, veidrodėliu ir lūpoms paišeliu. Pigi ir vertinga dovana.**
- ★ **Didelį pasirinkimą paauksuotų ir meniškai dekoruotų stiklinių indų: stalo servizų, vazų ir likeriui grafinų su stikliukais.**
- ★ **Įvairius auksinius, paauksuotus ir kitokios rūšies rankinius laikrodžius moterims ir vyrams (Šveicarijos, Amerikos, Vokietijos ir Kanados firmų).**
- ★ **Moderniškus medicinos "TRITOSAN" aparatus vonioms, didžiausiam šių dienų žmonijos priešui — NERVINGUMUI — pašalinti. Tai nepamainomas pigiausias kurortas savam bute.**
- ★ **Didelį pasirinkimą moderniškų mechanizuotų žaislų vaikams, o paaugusiems ir įdomių STARTO bei SUSPAUSTU ORU šaudomų ginklų. Tikrai įdomus žaidimas ne tik vaikams, bet ir suaugusiems.**
- ★ **Naujos (vario) gamybos kavos-arbatos virdulius, kuriais kava arba arbata pagaminama garinimu ir greitu būdu. Skubus patarnavimas namuose ir valgyklose.**
- ★ **Paauksuotus porcelano išdirbinius pietų, kavos ar mocca servizui.**
- ★ **Elektrinius skutimosi aparatus ir daugelis kitų naujovių.**

Kiekvienas lankytojas bus maloniai su kiekviena naujove supažindintas. Todėl pirmiausia atsilankykite mūsų krautuvėje, o vėliau dėl daiktų kokybės bei jų pigumo nebus Jums sunku patiems padaryti teisingą sprendimą.

Jūsų maloniam patarnavimui
Atlantic Export-Import Co.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAI!
Sutaupysit laiką ir turėsit patogumą pakeisdami namų apšildymo sistemą
- alyvine
Parduodu ir instaliuoju: Aero, Heat Ray, Fess ir kt. alyvos degtuvus — Oil Burners. Burneriai ir darbas garantuojamas.
J. NACEVIČIUS
5 Montrose Ave., Toronto
Telefonas OL. 1523
Skambinti tarp 6-8 val. vak.

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau visų firmų radio aparatus, patefonus ir kitus toje srityje susijusius darbus atlieku greitai, pigiai ir sąžiningai.
Darbas garantuojamas.
Paskambinus atvažiuoju į namus tel. KE. 1080.
190 Wright Ave., Toronto

Meno Dirbiniai.
WALTER KOPPEL
AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES MENO IR RANKDARBIŲ GAMINIAI
ĮVAIRIOS DOVANOS KIEKVIENU IŠKILMIŲ PROGA.
Aukso sidabro papuošalai keramika odos ir meno išdirbiniai. Lietuviškos ir kitų tautų klasikines muzikos plokšteles.
600 YONGE ST. PR. 4596. TORONTO ONT. CANADA
Reikalaukite mūsų naujai išleisto katalogo.

STANLEY SHOE STORE
Aukščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs (EE—EEE)
1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

"EUROPA" FOTO STUDIO
Tel. WA 6849
615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė vestuvinės, šeimų nuotraukos ir spalvoti portretai
Darbas pirmos rūšies

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

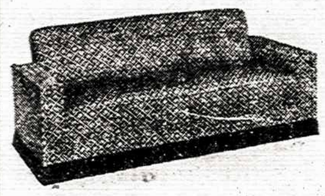

Tiesiog iš fabriko
5 metų garantija!

5 gab. virtuvės chromo komplektas — $59.50
3 gab. fotelis (chesterfield) — 99.00
3 gab. miegamojo komplektas — $79.50
Davenport lova (Chesterfield) — $49.50
Kėdės (Hostess) — $12.95

DIRECT FURNITURE SALES
480 YONGE ST., TORONTO
(1 blokas į šiaurę nuo College St.)
ATIDARYTA VAKARAIS IKI 9 VAL.
Lengvos išsimokėjimo sąlygos.
Skambinti MIdway 1213

F. N.
RADIO AND TELEVISION SERVICE
Phone OL. 3356
236 GLADSTONE AVE. (prie Dundas St. W.) TORONTO, Ont.
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Felix Norvydas

Dėmesio!
Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas.
Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu klijentams naują savo adresą:
7 Havelock, Toronto. Telef. LL. 4576
ANT. JUOZAPAITIS

PRANEŠU VISIEMS KLIJENTAMS, KAD PAKEIČIAU ADRESĄ.
Visais reikalais prašome kreiptis šiuo adresu:
ANT. SLABOŠEVIČIUS
GENERAL IMPORTS AGENCY - WHOLESALE and RETAIL
1649 BLOOR ST. W., TORONTO. Telef. LA. 4972

YORK PACKING CO. LTD.
104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794, JU. 5197. Toronto 9, Ont.
Mes gaminame geriausios kokybės produktus:
šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras.
Rinkos kainomis.
Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
Ed. KONDRATAS
Turiu didelį pasirinkimą angliškų ir vietinių medžiagų kostiumams ir paltams. Visus siuvimo darbus atlieku skoningai, punktualiai ir pigiai.
1113A Dundas St. W. (netoli Ossington), Toronto, Ont., Canada
Telef. LL. 9626

Visų rūčių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas
LAIKRODININKA
turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai
M. MALINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

TORONTO, Ont.

Augštesnieji Lituanistikos Kursai Toronte

KLB Švietimo Komisija, siekdama pagilinti jaunimo lituanistikos dalykų ir Kanados krašto pažinimo žinias, Toronte steigia Augštesniuosius Lituanistikos Kursus.

Kursuose bus einama pagal sutrumpintą progimnazijos ir gimnazijos programą šie dalykai: lietuvių kalba, literatūra ir tautosaka, Lietuvos ir Kanados istorija ir geografija, R. katalikų bei evangelikų tikyba, tautodailė ir dainavimas. Numatoma dirbti 2 val. į savaitę, klausytojų pasirinktu laiku.

Į kursus priimami visi lietuviai-ės, baigę anglišką ar lietuvišką pradžios mokyklą, nepaisant amžiaus.

Kursų direktoriumi pakviestas mokytojas A. Rinkūnas, o direktoriaus pavaduotoja — mokyt. Iz. Matusevičiūtė. Dėstytojais sutiko būti šie buvę ilgamečiai gimnazijų ir augštųjų mokyklų dėstytojai: O. Gailiūnaitė, Gečas, kun. dr. Gutauskas, Iz. Matusevičiūtė, A. Rinkūnas, dr. A. Šapoka, P. Štuopis, S. Treigys ir dail. T. Valius. Kitų dėstytojų sutikimo laukiama artimiausiu laiku.

Kursai pradės veikti, kai tik susirašys pakankamas klausytojų skaičius, tikimasi — lakpričio pabaigoje.

Užsirašyti galima "Tulpės" valgykloje, p. Jurkšaičio rūbų krautuvėje, p. Beržinsko krautuvėje, "Tėv. Žiburių" redakcijoje. **KLB Švpiet. Kom.**

MLiet. B. Dr-jos susirinkimas

Rugsėjo 28 d. susirinkimui neįvykus, lapkričio 9 d. 4 val. pp. Lietuvių Namuose II augšte šaukiamas antras Maž. Lietuvos Bičiulių D-jos Toronto skyriaus narių metinis susirinkimas sekančia dienotvarke:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo sudarymas,
3. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas,
3. Skyriaus Valdybos ir Revizijos Komisijos pranešimai,
5. Diskusijos dėl pranešimų,
6. Skyr. Valdybos ir Rev. Komisijos rinkimai,
7. Einamieji reikalai.

Nesusirinkus reikiamam narių skaičiui, po valandos bus pradėtas susirinkimas, nežiūrint susirinkusių narių skaičiaus.

Narių dalyvavimas būtinas. Kviečiame į susirinkimą ir visus besidominčius vakarinės mūsų tautos dalies problemomis.

MLB Dr-jos V-ba.

Tėvų dėmesiui

Lapkričio 9 d., sekmadienį, po 12-tos val. pamaldų parapijos salėje, Toronto šeštad. lit. mokyklos Tėvų Komitetas šaukia metinį tėvų susirinkimą.

Metų bėgyje vienintelį kartą tėvams su mokytojais gera proga apsvarstyti priemones bei būdus išgelbėti tėvų kalbą priaugančioje kartoje.

Lietuviai tėvai ir motinos prašomi minėtą sekmadienį dalyvauti 12-tos val. pamaldose ir atlikti lietuvio šventą pareigą — aktyviai, savo sumanymais bei pageidavimais dalyvauti minėtame susirinkime.

Tėvų Komitetas.

J. Jurkšaičio Bellwood Dry Goods rūbų krautuvė, 921 Dundas St. W., sekmingai veikianti jau antri metai, nuo lapkričio 10 d. persikelia į 846 Dundas St. W., į anksčiau buvusias J. Pakėno rūbų krautuvės ir kirpyklos patalpas. Naujoje vietoje J. Jurkšaitis numato žymiai praplatinti rūbų prekybą.

Toronto Lietuvių Choras, šiuo metu turįs jau virš pusšimčio choristų pradeda darbą. Repeticijos bus Toronto Lietuvių Namuose — antradieniais 7.30 val. vak. moterims, penktadieniais tuo pačiu laiku vyrams ir sekmadieniais 3.30 val. pp. visiems balsams. Chorą vesti maloniai sutiko muz. St. Gailevičius.

Aktyvuosius dainos mėgėjus— dainininkes, dainininkus — nuoširdžiai kviečiame į mūsų būrį. Kiekvienas lietuvis-ė, gyvenąs Toronte ir priemiesčiuose, be įsitikinimų ir religinių skirtumų, pergyvenąs savyje dabartinę Tėvynės tragediją, dainuojąs sau ar ir kitiems, prašomas tapti choro nariu, jo stiprintoju.

Tad, iki pasimatymo repeticijose! **Choro vadovybė.**

Toronto Lietuvių Namuose vyksta labai didelis judėjimas visuose kambariuose ir salėse. Jie visad užimti organizacijų pobūviais, susirinkimais, visokiomis kultūrinėmis pramogomis. Čia turi patalpas KLB, muzikos studija, liet. orkestras, choras ir kt. Toronto L. Namai yra gražiai išremontuoti, išdažytos salės, padidintos bufeto patalpos rūsy išgriaunant 1 kambarį, yra nupirkta I-mo augšto salės scenai uždanga. Dviejų mėnesių pajamos rodo, kad L. Namai versis neblogai ir finansiškai. Tik reikėtų, kad Toronto visuomenė pirktų daugiau šėrų, tai namai būtų greičiau perimti į lietuvių pilną nuosavybę.

TLNF Valdyba.

A.a. Bronius Vaičiūnas

Prieš mėnesį Hydro jėgainių statybos darbe susižeidęs, torontiečiams gerai pažįstamas a. a. Bronius Vaičiūnas, mirė šį pirmadienį 6 val. rytą.

Velionies palaikai yra pašarvoti Speers laidotuvių namuose, 2926 Dundas St. W. (tuojau už Keele gatvės). Laidotuvės iš liet. parapijos bažnyčios įvyks ketvirtadienį 10 val.

Velionis yra panevėžietis, 40 m. amžiaus. Paliko žmoną Gražiną ir 1 metų sūnelį Juozuką.

Išnuomojamas kambarys antrame augšte vienam vyrui. Galima naudotis virtuve. 5½ McKenzie Cresc. KE. 9222. (Prie Dundas-Dovercourt)

Išnuomojamas butas iš keturių kambarių ir virtuvės, arba dviejų kambarių ir virtuvės. Priimama šeima su vaikais. Kreiptis EM. 4-4243.

Išnuomojamas 1 didelis kambarys III-me augšte ir maža virtuvė. Gali būti su baldais arba be jų. Telef. LL. 6275.

High Park rajone, Pacific Ave., išnuomojamas frontinis kambarys I augšte. Skambinti JU. 2509.

PARDUODAMAS AUTOMOBILIS 39 metų Oldsmobile, gerame stovyje, kaina $300. Kreiptis tel. MU. 1214.

PARUODAMAS NAMAS mūrinis, atskiras, 7 erdvių kambarių. Gražiai įruošta virtuvė ir švarus rūsys. Modernus šildymas. Didelis kiemas su vaismedžiais. Garažas. Kreiptis po 5 val. vak., tel. MU. 5011. Privačiai.

PARDUODAMA TABAKO FARMA. 100 akrų geros žemės tabakui auginti, nauji pastatai ir priedai, 120 pėdų šiltnamis, elektra, telefonas ir vandentiekis, 2 geri arkliai, traktorius, diskinis plūgas. Kaina $27.000, įmokėti $6.000. Krieptis: John Sumegi, R.R. 2, Woodstock, Ont.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. **Jaukiai apšildyta — grynas oras**

Ketvirtadienį — šeštadienį, lapkričio 6, 7, 8 d.
1. NANCY GOES TO RIO—spalvota—Jane Powell, S. Beckett
2. BLONDE DYNAMITE — Bowery Boys

Pirmadienį — trečiadienį, lapkričio 10, 11, 12 d.
1. KISS TOMORROW GOODBYE — tik suaugusiems James Cagney, Barbara Payton
2. BEAUTIFUL BLONDE FROM BASHFUL BEND — tik suaugusiems — spalvota — Betty Grable, Cesar Romero

LINKSMI IR ĮDOMŪS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

Lietuvis pigiai perveža baldus,
bagažą, prekes ir kit.
VEŽAMA IR Į PROVINCIJĄ.
Kreiptis:
9 Pearson Ave., Toronto
Telefonas LO. 8828

KLK MOTERŲ DRAUGIJOS TORONTO SKYRIUS š.m. LAPKRIČIO 8 dieną 7.30 val. vak. 404 BATHURST St. VIRŠUTINĖJE SALĖJE RENGIA

didžiulį rudens balių

Bažnyčios Statymo Fondo naudai

ORKESTRAS TRIMITAS GROS ir LIETUVIŠKUS ŠOKIUS:
- suktinį,
- klumpakojį,
- Jonkelį,
- kadrilių
- ir kitus taut. žaidimus.

!

Įėjimas $1.
☆
Rengėjos.

NELAIMINGIESIEMS BUS LAIMĖS ŠULINYS, o išalkusiems turtingas bufetas: keptos žąsys, laukinės antys ir PUTOJANTIS ALUTIS.

Jaunimo teatras

Toronte scenos mėgėjų netrūksta ir pasirodymų ne vienas buvo. Savo užsimojimais ankstyvesnius bandymus, atrodo, bus prašokęs naujas jaunimo kolektyvas, vadovaujamas kun. B. Pacevičiaus, pereitą šeštadienį ir sekmadienį pastatęs paties režisoriaus inscenizuotą kardinolo Neumano āpysaką iš pirmųjų krikščionybės amžių Romoje "Fabiolą". Į sceną išvesta 21 aktorius su eie statistų, įvedant taip pat chorą (parapijos) ir smuiką (Stp. Kairys). Visas pastatymas ir jaunųjų aktorių vaidyba — kaikurių labai įsidėmėtina — per abu spektaklius didžiulę salę gausiai pripildžiusią Toronto visuomenę įsitikino, kad čia bręsta visiškai rimta nauja kultūrinė kolonijos pajėga, tad dėkojant už sveikinimus režisieriaus paskelbtas pažadas, kad kolektyvas su šiuo pasirodymu savo darbo nebaigia, kad jį tęs, tegali būti tik sveikintinas.

A.a. Stasys Parukevičius

Vėlinių naktį širdies trambozu staiga mirė šv. Juozapo ligoninėje a.a. Stasys Parukevičius-Perry. Pašarvotas Odette laidotuvių namuose, 1498 Dundas St. W. Velionis yra anksčiau į Kanadą imigravęs lietuvis, gimęs Anglijoje. Pamaldos už velionies vėlę įvyks šv. Antano bažnyčioje.

Augštesnieji anglų kalbos kursai

Daugeliui pageidaujant augštesnių anglų kalbos kursų, šiais metais yra įkurtos klasės pažengusiems. Jos yra trijų tipų: gramatikos, pasikalbėjimų, kur kreipiama dėmesio į ištarimą ir specialios klasės atskirų profesijų terminologijos.

Norėdamas patekti į šias klases, kandidatas turi gauti Švietimo Vadybos pažangumo pažymėjimą, kuris gaunamas atlikus tam tikrus egzaminus. Dėl to galima kreiptis į Universiteto Simcoe Hall (Extention Office) arba mokyklą. Mokestis: bendrosioms kalbos klasėms $12 už 20 pamokų ir $10 už 10 pamokų iš profesinės terminologijos.

NAUDOKITĖS PROGA!

Persikeliant į kitą biznį, tuojau išnuomoju su baldais namą iš 5 kambarių ir su gerai įrengta valgykla ir tinkamu mėsinei ar maisto krautuvei inventorium: elektr. šaldytuvu, svarstyklėmis, mėsos piaustymo mašina ir tp. Tirštai apgyventas lietuvių ir kt. europiečių rajonas. Arti lietuvių bažnyčios, Dundas gt. 1002, Toronte. Viską galiu užleisti tuojau. Nuoma savaitėj tik $50. Galiu viską parduoti su nedideliu įmokėjimu — $3.000. Kreiptis asmeniškai virš nurodytu adresu pas savininką.

TAUTIETI,

Nori ilgai avalynę dėvėti,
Nepamiršk pas Jasiūną nueiti.
Jis gerai Jums batus pataisys,
Ir dar garantiją prie to išrašys.
Medžiagą jis tam naudoja geriausią.
Be to, ir kaina pas jį visų pigiausia.
Tik du dolerius už vyriškus padus jam duosi,
O batų per metus nesunešiosi.
1228 DUNDAS ST. W., Toronto, Ont.
Netoli Lietuvių Namų jo dirbtuvėlę gali rasti.
Todėl visi surinkę avalynę pas jį traukia,
O jis pasiruošęs patarnauti Jūsų laukia lšmėginęs.

BALTIC CARTAGE & MOVERS
pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis.
Informacijų kreiptis OL. 1403
9 Delaware Ave., Toronto, Ont
24 valandų tarnyba.

SMAGUS ALUTIS . . .

Lapkričio 8 d., šeštadienį, Lietuvių Namai (235 Ossington Ave.)

ruošia

ALŲTĮ su ŠOKIAIS

Bufetas veiks rūsy ir kitose atremontuotose salėse.

Bus užkandžiai, stiprių ir minkštų gėrimų bei lietuviškų žirnių prie alučio.

Kviečiami visi, ir jauni ir seni ateiti ir smagiai laiką praleisti. Pradžia 7.30 val. vak. Įėjimas 50 centų

T. L. N.

Priešadventinis parengimas

įvyks lapkričio 22 d. reprezentacinėje italų salėje, 33 Brandon gatvėje (prie Lansdowne ir Dupon gatvių susikirtimo).

Jūsų namuose darau: vaikų, vestuvines, krikštynų ir kitokias nuotraukas. Skambinti telef. LL. 4748 nuo 19-21 val. J. Pilipavičius, 96 Wright Ave., Toronto.

Lietuvaitės!

Europietė damų frizuotoja. Garantuotas darbas: nuolatinis sušukavimas, frizavimas, plaukų kirpimas, plaukų dažymas.
Susitarti iš anksto tel. KIngsdale 4585
Atidaryta 9—9 v.v.
KAPSI'S HAIRSTYLING
113 McPherson Ave., Toronto, Ont.
(tarp Yonge ir Avenue Rd.)
Kalbu: anglų, vokiečių, rusų, estų ir švedų kalbomis.

Atidaryta nauja lietuvių kirpykla
Dėmesio vyrai!
Darbas atliekamas gerai — prašom įsitikinti
867 DUNDAS ST. W., Toronto (tarp Euclid ir Manning)
Veikia nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro

NUO š.m. LAPKRIČIO 1 DIENOS

naujai atremontuotose patalpose pradėjo veikti antroji rūkalų ir dovanų parduotuvė

THE TIMES CIGARE AND GIFT STORE

3074 DUNDAS ST. W., TORONTO. Tel. MU. 3422

Atidarymo proga visoms prekėms, išskiriant rūkalus, daroma
10% NUOLAIDA
Iki malonaus pasimatymo
J. BERŽINSKAS

VISADA IR VISUOMET

įvairius apsidraudimo reikalus Jums sutvarkys
J. BERŽINSKAS
1212 Dundas St. W. Toronto - - - Tel. LA. 9547 ir MU. 3940

Geriausia proga

pirkti namus visuomet yra rudenį. Išnaudokite šią progą, nes mes dabar turime labai žemomis kainomis namų. Taip pat galime geriausiomis sąlygomis parūpinti įvairių biznių: krautuvių, restoranų, hotelių ir tt.

Jums patarnaus ir padės išrinkti
J. ZALECKIS
Skambinkite tel. LA. 1277, namų tel. KE. 7536
★
Robert P. Rice
REAL ESTATE
656 Bloor St. West, Toronto

NAMŲ PIRKIMO REIKALAIS

HIGH PARK — BLOOR RAJONE

geresniems namams ir geresniam patarnavimui kreipkitės pas:

A. GARBENIS

MENARY & SON REAL ESTATE
431 Roncesvalles Ave., Toronto
TEL. LL. 1112 - - - - VAKARAIS HY. 1543

MONTREAL, Que.

Mirusiųjų prisiminimas Aušros Vartų parapijos bažnyčioje įvyko lapkričio 1 d. vakare. Sausakimšai prisirinkusią minią jaudinančiai nuteikė Barausko deklamacija — Brazdžionio malda "Iš gilumos". Op. sol. Kardelienė, vargonais palydint Smilgevičiui, sugiedojo keletą tam vakarui pritaikintų giesmių. Choras, vadov. Piešinos, sukaupė visus gedulingai maldai. Gedulingus mišparus atlaikė ir pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Kubilius.

Vasario 16 gimnazijai šį sekmadienį Aušros Vartų par. bažnyčioje per pamaldas surinkta $50,02. Rinkliavą tam pačiam tikslui šv. Kazimiero par. bažnyčioje kun. kleb. Bobinas praves lapkričio pabaigoje.

Šv. Kazimiero parapijos vakarienė praėjusį šeštadienį davė $327,39 pelno.

Sekantį sekmadienį, tuoj po pamaldų, Aušros Vartų par. bažnyčioje įvyksta Katalikių Moterų Dr-jos susirinkimas. Kviečiamos narės ir prijaučiančios.

— J.E. Montrealio arkivyskupas Leger antradienį išvyksta į Romą.

"Neringos" skaučių tunto sueiga, įvykusi šį sekmadienį, 3 v. pp. De Montigny East (prie St. Denis) sutraukė nemažai visuomenės. Programą išpildė aktorius Barauskas, op. sol. Kardelienė ir pianistas Smilgevičius. Tautinius šokius pašoko tunto skautės. Sueigą pravedė I. Lukoševičienė.

— Lapkričio 15 d. 8 val. vak. Dom Polski salėje, 1862 Wellington St., ruošiamas šokių vakaras. Pradžia 8 val. vak.

Kun. P. Jakumavičius, jėzuitų kongr. misijonierius British West Indies savo atostogų metu lankėsi Šv. Kazimiero klebonijoje.

Šv. K. bažnytinio choro tradiciniam banketui jau ruošiamasi. Tai yra parapijos dėkingumo choristams už jų pasišventimą pareiškimas.

AR ŠALTOJI TAIKA PASMERKIMAS PAVERGTIESIEMS?

(Atkelta iš 2 psl.)

sumažintas $5 milijardais. Tuo tarpu Londono "The Times", analizuodamas žinias iš anapus, randa, jog sovietų ginklavimasis prašoka visas baimes. Girdi, 1944 metais sovietai sugebėję pasigaminti 40.000 lėktuvų vien tik Sibiro ir Uralo pramonėje, tai ką kalbėti apie jų karinės pramonės potencialą šiandien, kai jiems dirba pusė Europos? Oficialiai skaičiuojama, jog sovietai gami? na kasmet apie 11.000 pačių moderniausių lėktuvų ir apie 5.500 šarvuočių. Britai perspėja, jog socialistinės statybos tėra tik akių dūmimas, nes plieno didžiausią dalį sunaudoja kariuomenei. Europiečiai gi kategoriškai pareiškė daugiau pinigų kariuomenėms neduosią — kitaip infliacija. Gal dėlto ir amerikiečiai nutarė savo ginklavimąsi taip pat mažinti — "šaltoji taika" skamba juk jaukiai. Wall Street ekonomistai užtikrino, tuo atveju, "infliacija dar prieš pavasarį kuriam laikui pranyks, nežiūrint kas rinkimus laimėtų".

• Didžiausias JAV katalikų laikraštis "The Tablet" spalio 11 d. laidoje įsidėjo Detroite įvykusio Katalikų federacijos aprašymą, atskirai paminėdamas vysk. Brizgio kalbą.

• Niujorke savo veiklą pasižadėjo išvystyti Rytų Europos Pabėgėlių Fondas, 10 E. 44 St., vadovaujamas direktoriaus D. A. Lowrie, kurio tikslas būtų padėti pabėgėliams integruotis amerikiečių bendruomenėje. Jis liečia daugumoje rusus, gruzinus, ukrainiečius ir pirma vadinosi Rusų pabėgėlių Komitetu. Taip, mat, ruošiamasi "šaltajai taikai".

• Jungtinių Tautų Priverčiamojo Darbo Komisija Ženevoje tęsia tyrinėjimus. Jai savo patyrimus įteikė atskiros sovietų pavergtos tautybės. Deja, nieko nebuvo girdėti apie kokius nors lietuvių žygius. Pravieniškių, Rainių ir paskutiniai patyrimai būtų buvę labai pravartūs antikomunistinei propagandai. Metų viduryje komisija posėdžiavo Niujorke.

• Amerikiečių spauda skaudžiai pergyvena sovietų laimėjimą šachmatų turnyre Švedijoje. Ji reikalauja, kad laisvasis pasaulis kur kas rimčiau pasiruoštų 1953 metų šachmatų turnyrui, kuriame bus sprendžiamas pasaulio čempiono titulas. Reikalaujama, kad žymiesiems šachmaitninkams būtų užtikrinta piniginė parama. Girdi, svarbu, kad Amerika ir čia neprarastų tarptautinio prestižo ir pasitikėjimo.

Liaudies Balsas

pranešė, kad jo spaustuvės reikalams nupirktas namas 904 Dundas Str. W. kainavęs $10.250, kad jis bus nuosavybė šėrininkų bendrovės "Baltic Printing Co." Šėro kaina $25. Anos savaitės ketvirtadienį tuo reikalu buvęs sušauktas susirinkimas, kuriame apie 30 asmenų pažadėję šėrus pirkti ir "nemaža jų dalis tuojau pasipirko po 4 šėrus". Į bendrovės vadovybę išrinkti: pirm. J. Kevėža, ižd. P. Gutauskas, sekr. Z. Janauskas, nariais — J. Linarta, A. Balsys, K. Kilikevičius, J. Valaitis.

Kanados Tautinės Parodos generalinis direktorius E. Hughes, toje vietoje išbuvęs 18 metų, atsistatydino ir pereina į pensiją. Jo vieton skiriamas pernai nebeišrinktas meru Hiram G. Mc Callum. Generalinio direktoriaus alga — $15.000 metams. Jo žinioje yra 350 akrų parodos rajonas su visais įrengimais, kurių vertė $50.000.000.

Delhi, Ont.

Pagerbti sukaktuvininkai

Spalio 26 d. Laureckų ir Giedriko tabako ūkin prigužėjo senų ir naujų farmerių. Visi atsivežė kietų ir minkštų gėrimų ir įvairių užkandžių. Netrukus maršui grojant buvo atvežti ir 25 vedybinio gyvenimo metų sukaktį švenčiantieji pp. Trečiokai. Matyt rengėjų paslaptis buvo gerai išlaikyta, kad ponia Trečiokienė, priimadama duoną ir druską, iki ašarų susijaudino. Vaišių metu dalyvių vardu linkėjimus išreiškė p. Ignaitis. Sukaktuvininkai buvo apdovanoti sidabrinių peilių setu ir indų servizu.

Po oficialiosios dalies išdainuotos beveik visos lietuviškos sutartinės, bei pasišokta, žinoma, neužmiršta ir kasdieninė šneka apie tabaką. **M.**

Šios savaitės namų pirkimai:

Marion—Roncesvalles rajone
$16.500, dupleksas, 10 kambarių, atskiras mūrinis namas. Įmokėti $6.000.

High Parke
$14.900, 8-nių kambarių, mūrinis namas, 2 garažai, alyva apšildomas ir moderniška virtuvė.. Įmokėti $6.000.

High Parke
$9.000, 6 kambarių, mūrinis namas. Įmokėti $2.500. (Apgyventas).

Ossington Ave.
$12.500, 7-nių kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu. Įmokėti $5.000.

Klauskite: V. Andrejausko-Andrews
LA. 2763 ir LA. 6101

Geresniam namų pirkimui ir geresniam patarnavimui ir teisingam patarimui pirkite per
H. M. DAVY & CO
105 Roncesvalles Ave., Toronto
LA. 2763 **LA. 6101**